

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ พล.ต.ท.ต่อศักดิ์ สุขวิมล ผู้ช่วย ผบ.ตร. พร้อมด้วย ผบ.ชน., ข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ บก.น.๑ - ๙, บก.สปท., ศปจร.น. ร่วมแถลงผลการระดมกวาดล้าง อาชญากรรมก่อนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ ลานอเนกประสงค์ บข.น.

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. พร้อมข้าราชการตำรวจ เข้ารับรางวัลหน่วยงานดีเด่นด้านการอำนวยความสะดวกทางถนน ในการสัมมนาวิชาการระดับชาติ เรื่อง ความปลอดภัยทางถนน “ทศวรรษใหม่ วิถีใหม่ ขับขี่ปลอดภัยต้องมาก่อน” โดยมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. เป็นประธานในพิธีเปิด และมอบรางวัล ณ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ พล.ต.ท.สมพงษ์ ชิงดวง ผู้ช่วย ผบ.ตร. เป็นประธานร่วมกับ พล.ต.ต.ชิน มีน ทัก รองรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และ ผบ.ตร. เมียนมา ในการประชุม 1st Departmental Review of Joint Thailand - Myanmar Working Committee Meeting on Criminal Activities ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไทย และตำรวจเมียนมาที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมฯ ณ ห้อง Pimanman โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ พล.ต.ท.สุรเชษฐ์ หักพาล ผู้ช่วย ผบ.ตร. ให้การต้อนรับ นายจอห์น แอล. เอบาร์ ผู้ช่วยทูต/รองหัวหน้าสำนักงาน รักษาความมั่นคงทางกาดูแลเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำ ประเทศไทย พร้อมคณะ เข้าพบเพื่อหารือข้อราชการ ณ ห้องพรหมนอก ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. ให้การต้อนรับ ดร.ซาร่าห์ เทย์เลอร์ เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจ เต็มแห่งแคนาดาประจำประเทศไทย พร้อมคณะ เนื่องในโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะและหารือข้อราชการ โดยมี พล.ต.ท.สรวิชัย การพานิช ผู้ช่วย ผบ.ตร., พล.ต.ต.วรวัฒน์ อมรวิวัฒน์ รอง ผบ.ช.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วม ให้การต้อนรับ ณ ห้องพรหมนอก ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ พล.ต.ท.สุรเชษฐ์ หักพาล ผู้ช่วย ผบ.ตร. ประธานกรรมการประเมินโครงการ Smart Safety Zone 4.0 พร้อมด้วย คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเดินทางมาตรวจเยี่ยมพื้นที่ดำเนินการโครงการ Smart Safety Zone 4.0 สภ.เมืองสงขลา ซึ่งเป็นโรงพักนำร่อง หนึ่งในร้อยสถานีตำรวจ เฟสที่ ๒ ตามโครงการนี้ และติดตามความคืบหน้า ในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้การ ป้องกันอาชญากรรมในโครงการดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด

วารสารตำรวจ

ปีที่ ๕๘ ฉบับที่ ๕๓๑ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๕

วารสาร ตำรวจ ปีที่ ๕๘ ฉบับที่ ๕๓๑ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๕
ISSN 1685-2672

พลตำรวจเอก สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานในพิธีเปิดอาคาร ที่ทำการกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวแห่งใหม่ บริเวณพื้นที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และตรวจเยี่ยมบำรุงขวัญให้กำลังใจข้าราชการตำรวจท่องเที่ยวกว่า ๒,๐๐๐ คน โดยมี พลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ และ พลตำรวจเอก สุทิน ทรัพย์พ่วง รองผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจเอก ชยพล ฉัตรชัยเดช และ พลตำรวจเอก มนต์รี ยิ้มแย้ม ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจโท สมพงษ์ ชิงดวง ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ร่วมในพิธีฯ ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ส่งเสริมสื่อสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการทั่วไป และส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เผยแพร่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นกลางทางการเมือง
- ส่งเสริมข้าราชการตำรวจและบุคคลทั่วไป ได้ใช้เป็น “เวทีโลกทัศน์” แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์
- เผยแพร่วิชาการ สารคดี ข่าวสาร และเหตุการณ์สำคัญในปัจจุบัน

เกณฑ์การพิจารณาบทความและสารคดี

- เนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เป็นเรื่องที่มีแนวคิด สร้างสรรค์ เหมาะกับกาลสมัย
- ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
- มุ่งให้ความรู้ หรือความบันเทิง ไม่มุ่งโจมตีบุคคลหรือสถาบันใดโดยเฉพาะ
- ใช้ภาษาและสำนวนโวหารดี

กติกาของบรรณาธิการ

- ส่งต้นฉบับพร้อมแจ้งนาม และที่อยู่ของผู้เขียนให้ชัดเจน
- เป็นสิทธิของกองบรรณาธิการที่จะพิจารณานำลงพิมพ์หรือไม่ เมื่อใด
- กองบรรณาธิการถือสิทธิในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอน
- กองบรรณาธิการจะไม่ส่งต้นฉบับคืน ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ

บทความ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอที่ปรากฏในวารสารตำรวจเป็นงานประพันธ์หรือวรรณกรรมของผู้ประพันธ์หรือผู้เขียนโดยเฉพาะ กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สารบัญCONTENT

หน้า

บรรณาธิการแถลง _____ ๓

แนะนำตำรวจดีเด่น

• พ.ต.อ.หญิง อมรรัตน์ สุทธิเกิด ผกก.(สบสวน) กตค.กค.ภ.๘ _____ ๔

บทความพิเศษ

- ๑ เรื่อง เคยเป็นแกนนำชุมนุมและถูกดำเนินคดี ... สอบเป็นตำรวจได้หรือไม่? _____ ๘
- ๒ เรื่อง ก้อนและมะเร็งต่อมไทรอยด์ในภาวะการตั้งครรภ์ _____ ๑๒
- ๓ เรื่อง การมอบหมายงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารงานตำรวจ _____ ๑๕
- ๔ เรื่อง รายงานผู้ป่วยกรณีการรักษาทางทันตกรรมเพื่อฟื้นฟูการสูญเสียมิดินเวดิง _____ ๒๒
- ๕ เรื่อง MASKNE ลิวจากอาการสวมใส่หน้ากากอนามัยและวิธีป้องกัน _____ ๒๗

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

- ๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๓๑
- ๒ พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๓๔
- ๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ _____ ๔๕ ของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๔ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการแต่งตั้ง _____ ๔๗ การปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๕ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการตรวจรับ _____ ๕๔ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๖ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการได้มา _____ ๗๖ การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๗ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น _____ ๘๑ หรือควั่นกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุรำคาญ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๘ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๘๒
- ๙ ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจ _____ ๘๓ การรับผิดชอบหรือเจตหน้าที่การปกครองของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๑๐ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๗๔/ว ๑๕๘๑ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ _____ ๘๕ เรื่อง กำชับการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (เพิ่มเติม)
- ๑๑ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๗๔/ว ๒๓๒๙ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ _____ ๙๒ เรื่อง ประชาสัมพันธ์และแจกจ่ายคู่มือการดำเนินคดีฐานฟอกเงิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

สารบัญ CONTENT

หน้า

คำพิพากษาศาลฎีกาย่อ

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐/๒๕๖๔ เรื่อง ใช้อัตราอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ.....๙๓

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ที่ สค ๒๖๘/๒๕๖๕ เรื่อง อุตสาหกรรมคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร.....๙๖
ของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

คำชี้ขาดความเห็นแย้ง

- เรื่อง ความผิดฐานเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา.....๙๙
และร่วมกันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน

ผลงานวิจัย

- ๑ เรื่อง ความรู้ การรับรู้ การปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ.....๑๐๒
ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ๒ เรื่อง การรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของ.....๑๐๕
ของไวรัสโคโรนา ของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ
- ๓ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒.....๑๐๗
ที่มารับบริการห้องรับรองผู้บังคับบัญชาาระดับสูง โรงพยาบาลตำรวจ
- ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ.....๑๑๐
- ๕ เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19.....๑๑๓
หอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๖ เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ.....๑๑๖
- ๗ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของข้าราชการตำรวจในโรงพยาบาลตำรวจ.....๑๑๙

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

พล.ต.ท.สุรพงษ์ ชัยจันทร์
พล.ต.ต.สุวิชาญ ญาณกิตติกุล

บรรณาธิการ

พล.ต.ต.สรรเพชญ์ สุขภิมินทร์

บรรณาธิการผู้ช่วย

พ.ต.อ.คณู กล่ำสุ่ม
พ.ต.อ.หญิง บุญกร สุนทรสถิตพิมล
พ.ต.อ.ธีรภาพ รุมแสง
พ.ต.อ.ธานีชัย กวยรักษา
พ.ต.อ.ยงยุทธ เรืองเดช

ประจำกองบรรณาธิการ

พ.ต.อ.ศิลาบุทธิ์ จิตติยาธิรากุล
ว่าที่ พ.ต.อ.สุวิน กุศลรัตน์กิตติวงศ์
ว่าที่ พ.ต.อ.กมล เอื้อจากรุพร
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง คณิง คลังสิน
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง อรทัย จิตภักดี
ว่าที่ พ.ต.อ.ยรรยง สุดศรี
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง ประพร เต็มเกาะ
ว่าที่ พ.ต.อ.อดิเรก โปธิปิ่น
พ.ต.ท.หญิง ศิรินทร์ กาญจนานุกรมย์
พ.ต.ต.หญิง รุจิรา ลิกกะ
ว่าที่ พ.ต.ต.นิกร ปางสุข

คณะผู้จัดทำ

พ.ต.ท.หญิง สุนันทา เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ร.ต.อ.หญิง จูฑาพร นาคพ่อง

กองบรรณาธิการวารสารตำรวจ

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาคาร ๑ ชั้น ๑๖
ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑
<http://www.tsd.police.go.th>

ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์ที่

โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โทร. ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓

บรรณาธิการแถลง

สวัสดิ์ศรีรับท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน วารสารตำรวจฉบับนี้มีบทความที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในข้อที่กำหนดว่า “ต้องไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี” กรณี “เคยเป็นแกนนำชุมนุมและถูกดำเนินคดี ... สอบเป็นตำรวจได้หรือไม่ ? (ผู้ฟ้องคดีผ่านการสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการตำรวจแต่ในสมัยที่เป็นนักศึกษาได้เคยเป็นแกนนำร่วมชุมนุมปิดถนนเพื่อเรียกร้องราคาข้าว และต่อมาถูกศาลจังหวัดตัดสินว่ามีความผิดแต่ให้รอการกำหนดโทษ) และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับก้อนและมะเร็งต่อมไทรอยด์ในภาวะการตั้งครรภ์ การมอบหมายงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารงานตำรวจ MASKNE สืบจากการสวมใส่หน้ากากอนามัย และวิธีป้องกัน ในส่วนของกฎหมาย อาทิเช่น แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์อายุของเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดจากอายุยังไม่เกินสิบปีเป็นอายุยังไม่เกินสิบสองปี กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรฐานการกฎหมายในการใช้ช่องเดินรถ ลักษณะความผิดในการขับรถ การตรวจสอบหรือทดสอบผู้ขับขี่ หน้าที่การใช้เข็มขัดนิรภัย การป้องกันการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต และการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษ ระเบียบเกี่ยวกับมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. การตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด การได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร (ยาเสพติด) ประกาศเกี่ยวกับกำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุร้ายอาญา สมุนไพรควบคุม (กัญชา) การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการ (ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) กำชับการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (เพิ่มเติม) คำพิพากษากฎหมายเกี่ยวกับการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน คำชี้ขาดความเห็นแย้งเกี่ยวกับความผิดฐานเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา และร่วมกันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน

พลตำรวจตรี

สรเพชรญ

(สรเพชรญ สุขภิรมตรี)

ผู้บังคับการกองกฎหมาย

บรรณาธิการ

จัดทำโดย

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อาคาร ๑ ชั้น ๑๖ ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑ <http://www.tsd.police.go.th>

แนะนำตำรวจดีเด่น

พ.ต.อ.หญิง อมรรัตน์ สุทธิเกิด

ผู้กำกับการ (สอบสวน)

กลุ่มงานตรวจสอบสำนวนคดี

กองบังคับการกฎหมายและคดี

ตำรวจภูธรภาค ๘

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล พ.ต.อ.หญิง อมรรัตน์ สุทธิเกิด

ตำแหน่ง ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานตรวจสอบสำนวนคดี กองบังคับการกฎหมายและคดี ตำรวจภูธรภาค ๘

วัน เดือน ปี เกิด ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ อายุ ๔๗ ปี

อายุราชการ ๒๔ ปี ๔ เดือน อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๒๔ ปี ๔ เดือน

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรีนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่น ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙)

ประวัติการรับราชการ

- รองสารวัตร (นิติกรด้านพิจารณาทัณฑ์) กองวินัย สำนักงานกำลังพล
- ๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
- ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ รองผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดกระบี่
- ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ – ปัจจุบัน ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานตรวจสอบสำนวนคดี กองบังคับการกฎหมายและคดี ตำรวจภูธรภาค ๘

อบรมหลักสูตร

- อบรมหลักสูตรสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานคดีเด็ก สตรี ค้ามนุษย์ กองบัญชาการการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗
- ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ประเทศมาเลเซีย โดยมูลนิธิเพื่อนหญิง พ.ศ. ๒๕๕๘

- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ รุ่นที่ ๑๘ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน ปี พ.ศ. ๒๕๔๘
- หลักสูตรสืบสวนสอบสวน (พนักงานสอบสวนหญิงไทย, ลาว) สถาบันทูตอังกฤษ, ILEA พ.ศ. ๒๕๔๙
- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ รุ่นที่ ๑๙ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๕
- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๗
- หลักสูตรการสัมภาษณ์/ซักถามเชิงพิสูจน์หลักฐานสำหรับผู้เสียหายและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน (Forensic Interviewing of child And Adolescent Victims & Witnesses) สถาบันทูตอเมริกา, FBI
 - เข้าร่วมประชุม The first Annual Asia Regional Women in Law Enforcement Leadership ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศฟิลิปปินส์ โดยสถาบันทูตอเมริกา พ.ศ. ๒๕๖๒
 - อบรมหลักสูตรออนไลน์ เรื่อง การค้ามนุษย์และการหาประโยชน์จากเด็ก การประชุมนโยบายผู้บริหารและการพัฒนาว่าด้วยองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ Human Trafficking and Child Exploitation – Executive Policy and Development Symposium on Transnational Organized Crime (VIRTUAL) ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ และระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ จัดโดย ILEA

หน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนหญิง

พนักงานสอบสวนหญิงมีขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นโครงการนำร่องให้มีพนักงานสอบสวนหญิงในกองบัญชาการตำรวจนครบาล และรุ่นที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แต่งตั้งให้มีพนักงานสอบสวนหญิงในภูมิภาค โดยจัดตั้งเป็นศูนย์พิทักษ์เยาวชนและครอบครัวในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และสงขลา โดยมอบหมายให้พนักงานสอบสวนหญิงรับผิดชอบทำคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดที่ผู้ต้องหาเป็นเด็กและเยาวชน ความผิดตามพระราชบัญญัติการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ (ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๐) หลังจากนั้นก็มีการผลิตพนักงานสอบสวนหญิงเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ โดยบัญญัติให้การสอบสวนในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ต้องจัดให้มีพนักงานสอบสวนหญิงเป็นผู้สอบปากคำผู้เสียหาย แต่นอกจากความผิดเกี่ยวกับเพศแล้ว พนักงานสอบสวนหญิงก็มีอำนาจสอบสวนในคดีอาญาทั่วไปเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนชาย ประกอบกับกำลังพลของพนักงานสอบสวนขาดแคลนจึงได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ทำการสอบสวนในคดีอาญา – จราจร ดังนั้น ปัจจุบันหน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนหญิงนอกจากรับผิดชอบทำสำนวนการสอบสวนในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดตามพระราชบัญญัติการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙, พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังรับผิดชอบทำสำนวนคดีอาญาทั่วไป คดีจราจร อีกด้วย

เหตุจูงใจในการเป็นพนักงานสอบสวนหญิง

เดิมบรรจุครั้งแรกเป็นนิติกร กองวินัย ซึ่งงานหลักก็พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยของตำรวจ ตอนนั้นมีนิติกรที่บรรจุพร้อมกัน ๖ คน จากบุคคลภายนอก พวกเขาไม่รู้จักวิธีการทำงานของตำรวจในสายงานต่าง ๆ เลย แล้วเราจะพิจารณาทัณฑ์กันอย่างไร พล.ต.ต. พิจารณ์ จิตติรัตน์ ผู้บังคับการกองวินัย ในขณะนั้นได้ส่งพวกเราทั้ง ๖ คน ไปฝึกงานที่สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ

เป็นเวลา ๑ เดือน โดยไปเรียนรู้การทำงานของตำรวจทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นจราจร อูปรการ สืบสวน สอบสวน จากการฝึกงานโรงพัก ๑ เดือน ทำให้เรามองเห็นภาพว่าถ้าเราทำงานอยู่ที่สถานีตำรวจเราสามารถใช้เวลาใช้ความรู้ด้านกฎหมายที่เรียนมาได้มากกว่า ประกอบกับช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งศูนย์พิทักษ์เยาวชนและครอบครัวในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และสงขลา และเปิดรับตำรวจหญิงระดับชั้นสัญญาบัตรสมัครใจไปเป็นพนักงานสอบสวนหญิงประจำศูนย์ต่าง ๆ จึงเห็นว่าเป็นโอกาสดีที่จะย้ายกลับไปทำงานใกล้บ้าน โดยเลือกจังหวัดสงขลา ซึ่งถือว่าเป็นพนักงานสอบสวนหญิง รุ่น ๒ เข้ารับการอบรมที่สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน ๒ เดือน และฝึกงานสถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก ๔ เดือน จึงได้รับการแต่งตั้งอยู่ประจำศูนย์พิทักษ์เด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา ซึ่งตั้งอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ รับผิดชอบร่วมสอบสวนคดีเพศและคดีค้าประเวณี ทั้งจังหวัดสงขลา และรับผิดชอบทำคดีเพศ คดีผู้ต้องหาเป็นเด็กและเยาวชน คดีค้าประเวณี ของสถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ ซึ่งมีพนักงานสอบสวนหญิงจำนวน ๓ คน

ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และความประทับใจหรือความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิง

ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องในการเป็นพนักงานสอบสวนหญิงน่าจะเหมือนกับพนักงานสอบสวนทั่วไป แต่สำหรับพนักงานสอบสวนหญิงรุ่นแรก ๆ ถือเป็นความท้าทายมากกว่า เพราะทุกคนจับตามองว่าผู้หญิงจะเป็นพนักงานสอบสวนได้ดีแบบผู้ชายหรือไม่ ซึ่งเราก็พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเพศไม่ได้เป็นอุปสรรคแต่อย่างใด ความภาคภูมิใจ ลักษณะงาน และคดีของพนักงานสอบสวนหญิงเน้นหนักไปทางคดีล่วงละเมิดทางเพศ คดีความรุนแรงในครอบครัว คดีค้ามนุษย์ มีการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพ นอกจากทำคดีเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว เรายังได้ทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ควบคู่ไปด้วย ซึ่งจากการทำงานในหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิงเราได้ช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงให้รอดพ้นจากสิ่งที่เขาเผชิญอยู่ ไม่ว่าจะเป็นคดีเด็กถูกบังคับขายบริการทางเพศ พ่อข่มขืนลูก พ่อเลี้ยงข่มขืน คดีความรุนแรงในครอบครัว คดีค้ามนุษย์ เมื่อเสร็จสิ้นคดีแล้วเราได้มีการประสานกับนักสังคมสงเคราะห์ในพื้นที่เข้าไปดูแลช่วยเหลือในเรื่องการศึกษา ฝึกอาชีพ เพื่อให้เขาสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

หน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการเป็นพนักงานสอบสวนหญิง

จากประสบการณ์ทำงานในหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิงได้รับโอกาสให้เข้าทำงานด้านนโยบายระดับจังหวัด โดยการเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กประจำจังหวัดกระบี่ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย), คณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัดกระบี่ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย) และได้บรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนในสถานศึกษา ผู้ประกอบการด้านแรงงาน หรือเครือข่ายเฝ้าระวังในชุมชน โดยบรรยายเกี่ยวกับคดีเด็กเยาวชนและสตรี ความรุนแรงในครอบครัว และค้ามนุษย์

ความรู้สึกที่ได้รับรางวัลพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ตลอดระยะเวลา ๒๔ ปี ที่รับราชการตำรวจ และเป็นเวลา ๒๒ ปี ที่เป็นพนักงานสอบสวน ทำงานด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ รับผิดชอบงานในหน้าที่ให้ดีที่สุด แม้ในบางครั้งรู้สึกเหนื่อย เครียด ท้อ เพราะนอกจากงานหนักแล้วยังต้องเจอกับแรงเสียดทาน กัดดัน จากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายในคดี ผู้บังคับบัญชา แต่เมื่องานที่เราทำสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้เสียหายได้รับความเป็นธรรม ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ ถือว่าเราได้ประสบความสำเร็จแล้ว แต่เมื่อได้รับรางวัลพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รู้สึกภาคภูมิใจที่มีคนเห็นคุณค่าในงานที่เราตั้งใจทำด้วยความทุ่มเท ถือเป็นขวัญกำลังใจให้เรามุ่งมั่นทำงานในหน้าที่ต่อไปให้ดีที่สุด เพื่อเป็นแบบอย่างให้พนักงานสอบสวนรุ่นหลังต่อไป

ประสบการณ์การทำงานและสิ่งที่ดีที่ทำให้ได้รับรางวัลพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่น

เมื่อสมัครใจมาเป็นพนักงานสอบสวนได้ฝึกงานครั้งแรกที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก มี พ.ต.ท.สมปอง สำราญใจ เป็นพี่เลี้ยง และต่อมาปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ มี พ.ต.อ.เอกณรงค์ สวัสดิ์กานนท์ เป็นพี่เลี้ยง ซึ่งถือว่าโชคดีที่ได้ครูพี่เลี้ยงที่เป็นคนเก่งในการทำสำนวนการสอบสวนสอนให้รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำสำนวนการสอบสวนต่าง ๆ สอนการดำรงชีวิต เป็นพนักงานสอบสวนประจำที่สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ ๑๑ ปี ช่วยราชการสถานีตำรวจภูธรเมืองตรัง ๘ เดือน สถานีตำรวจภูธรเมืองกระบี่และกลุ่มงานสอบสวน ๑๐ ปี ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับพนักงานสอบสวนรุ่นพี่ที่เก่ง จากสิ่งที่ได้บ่มเพาะมาจากครูพี่เลี้ยง แบบอย่างที่ดีจากพนักงานสอบสวนรุ่นพี่ ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสในการร่วมทำสำนวนการสอบสวนในคดีสำคัญ เช่น คดีฆ่ายกครัว ๘ ศพ ที่ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ คดีค้ำมนุษย์ คดีเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว คดีขยายผลคดียาเสพติด คดีฟอกเงิน คดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้เรามีประสบการณ์ในการทำสำนวนการสอบสวนหลากหลาย มีความละเอียดรอบคอบในการทำสำนวน ประกอบกับประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากการทำงานสอบสวนมาเป็นเวลา ๒๒ ปี เมื่อมีการคัดเลือกพนักงานสอบสวนดีเด่นเพื่อไปรับรางวัลเชิดชูเกียรติในวันสตรีสากล จึงได้นำผลงานคดีค้ำมนุษย์ส่งเข้าประกวด ซึ่งคณะกรรมการน่าจะพิจารณาจากความสมบูรณ์ของการทำสำนวนการสอบสวน การช่วยเหลือคุ้มครองเด็กตามกฎหมาย การทำหน้าที่ด้านอื่นนอกเหนือจากพนักงานสอบสวน รวมถึงการตอบคำถามของคณะกรรมการ เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้ประกอบกันจนทำให้ได้รับคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

สิ่งที่ต้องการฝากให้กับข้าราชการตำรวจหรือพนักงานสอบสวนทั่วประเทศ

อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่เหนื่อยและกดดัน ต้องมีความเสียสละเป็นอย่างมาก เป็นงานที่ใกล้ชิดประชาชนและสามารถให้คุณให้โทษแก่ประชาชนได้โดยตรง ทำให้ประชาชนหลายคนไม่ค่อยชอบตำรวจ เหมือนคำกล่าวที่ว่า “ตำรวจก็เหมือนผ้าขี้ริ้ว เพราะผ้าขี้ริ้วยอมสกปรกเพื่อให้สิ่งอื่นสะอาด ผ้าขี้ริ้วสกปรกไม่มีใครอยากอยู่ใกล้ แต่ทุกบ้านต้องมีใช้ เช่นเดียวกับตำรวจไม่มีใครชอบ แต่ยามจำเป็นทุกบ้านก็ต้องเรียกใช้” ทำให้รู้สึกเห็นใจและชื่นชมข้าราชการตำรวจที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเหน็ดเหนื่อย อุตทน ไม่ว่าจะสถานการณ์ใดตำรวจถูกเรียกใช้เสมอ แต่เมื่อฝ่ายใดเสียประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ตำรวจก็จะถูกตำหนิ ถูกเกลียดชัง จึงขอเป็นกำลังใจให้ตำรวจทุกคน ขอให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มที่ ด้วยความเป็นธรรม ยึดถือระเบียบ ข้อกฎหมาย เป็นหลักในการปฏิบัติงาน การทำงานของเราเป็นการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน เสมือนเราได้ทำบุญช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน ผลบุญจากการทำงานของเราจะส่งผลให้เราได้รับสิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต มันอาจจะไม่ใช่ลาภ ยศ สรรเสริญ แต่มันได้มาซึ่งความอิ่มเอมใจ สุขใจ และเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมผลบุญจากการทำดีของเรา ก็จะนำพาสิ่งดี ๆ มาให้แก่ตัวเราและครอบครัว

เคยเป็นแกนนำชุมนุมและถูกดำเนินคดี ... สอบเป็นตำรวจได้หรือไม่ ?

โดย นายปกครอง

เป็นที่ทราบกันดีว่า ... การคัดเลือกข้าราชการตำรวจนั้น มีความเคร่งครัดในเรื่องของคุณสมบัติอย่างยิ่ง เพราะว่าตำรวจเป็นผู้ที่บังคับใช้กฎหมาย ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ รวมถึงหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยอาจแบ่งตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้ เช่น ตำรวจสันติบาล ตำรวจกองปราบ ตำรวจดับเพลิง ตำรวจป่าไม้ เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจดังกล่าวถือได้ว่าเป็นต้นน้ำของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเลยทีเดียว เพราะเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนคดีก่อนส่งต่อสำนวนให้พนักงานอัยการไปยังปลายน้ำคือศาลยุติธรรมเพื่อพิจารณาคัดตัดสินคดี ฉะนั้น ตำรวจจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาแก่ประชาชนและสังคม

สำหรับการคัดเลือกข้าราชการตำรวจดังกล่าวจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้หลายประการ อาทิ ต้องไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และต้องไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ ซึ่งเมื่อมีกรณีโต้แย้งกันเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามดังกล่าวก็อาจกลายเป็นข้อพิพาทขึ้นสู่ศาลปกครองได้

คดีน่าสนใจที่จะนำเสนอในฉบับนี้ ... ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในข้อที่กำหนดว่า “ต้องไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือ

บกพร่องในศีลธรรมอันดี” อันเป็นกรณีที่ต้องมีการตีความ เนื่องจากกฎหมายมิได้นิยามความหมายไว้อย่างชัดเจนและให้ผู้มีอำนาจใช้ดุลพินิจในการพิจารณาได้ โดยคดีดังกล่าวเป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีซึ่งผ่านการสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการตำรวจ แต่ในสมัยที่เป็นนักศึกษาได้เคยเป็นแกนนำร่วมชุมนุมปิดถนนเพื่อเรียกร้องราคาข้าว และต่อมาถูกศาลจังหวัดตัดสินว่ามีความผิดแต่ให้รอการกำหนดโทษ **จะถือว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีหรือไม่ ?**

เรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ... ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบแข่งขันได้และได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน แต่ต่อมาผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเนื่องจากตรวจสอบพบว่าเคยถูกดำเนินคดีในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายทางหลวง และกฎหมายจราจรทางบก ฐานชักชวนให้ประชาชนมาร่วมชุมนุมอันเป็นการละเมิดต่อกฎหมาย และมีวุ่นวายมากกว่าสิบคนขึ้นไปก่อความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยเป็นแกนนำในการชุมนุมปราศรัยเพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือก ซึ่งศาลจังหวัดได้มีคำพิพากษาว่ามีความผิดและให้รอการกำหนดโทษไว้มีกำหนด ๓ ปี โดยให้คุมประพฤติมีกำหนด ๑ ปี กับให้ร่วมกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์เป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง อันถือได้ว่าเป็นผู้ประพฤติตนเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี จึงขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการตำรวจ

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ซึ่งอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. พิจารณา

แล้ว มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และ ก.ตร. มีมติเห็นชอบ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จ่ายเงินเดือนและเงินรายได้ทุกประเภทให้แก่ผู้ฟ้องคดี ย้อนหลังนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจนกว่า จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ

คดีจึงมีประเด็นพิเคราะห์ว่า ... การที่ผู้ฟ้องคดี ในสมัยเป็นนักศึกษาเคยถูกดำเนินคดีอาญา เนื่องจาก เป็นแกนนำในการชุมนุมปราศรัยเพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับ ราคาข้าวเปลือก ซึ่งศาลจังหวัดได้พิพากษาให้รอ การกำหนดโทษไว้ ๓ ปี นั้น จะถือว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประพฤติ เสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีตามข้อ ๒ (๒) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ อันถือว่าเป็น ผู้ขาดคุณสมบัติในการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ ?

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ชี้แจงโดยให้เหตุผลว่า ข้าราชการ ตำรวจถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีลักษณะงานพิเศษ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้รักษา กฎหมายและเป็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทาง อาญาขั้นต้น งานของข้าราชการตำรวจจึงมีความจำเป็น ต้องใช้บุคลากรที่มีประวัติซึ่งแสดงถึงการเป็นผู้ประพฤติ และปฏิบัติตนอยู่ภายใต้กฎหมายและบรรทัดฐานของสังคม เพื่อสร้างความเชื่อมั่น เชื่อถือ และความเคารพศรัทธา แก่ประชาชน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริง เฉพาะรายว่าเป็นการกระทำที่วิญญูชนทั่วไปพึงควรกระทำ หรือเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่ หรือจะเสียหาย ต่อเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ ข้าราชการตำรวจหรือไม่

เมื่อผู้ฟ้องคดีเคยกระทำความผิดในคดีอาญา เป็นแกนนำให้ผู้อื่นมาชุมนุมกันและเป็นการฝ่าฝืนต่อ กฎหมาย โดยขณะกระทำความผิดอายุถึง ๒๒ ปี ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว สามารถพิจารณาได้ว่าการกระทำใด

สมควรทำหรือไม่ แม้เป็นการกระทำความผิดครั้งแรก ก็ไม่เป็นเหตุให้กลายเป็นผู้ไม่ประพฤติเสื่อมเสียหรือ บกพร่องในศีลธรรมอันดีแต่อย่างใด เนื่องจากสังคม และวิญญูชนทั่วไปย่อมทราบดีว่าการกระทำในลักษณะ ดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายและทำให้สังคมเดือดร้อน ซึ่งเป็นความผิดทางอาญา

เรื่องนี้บทสรุปจะเป็นอย่างไร ... ผู้ฟ้องคดีจะได้ กลับเข้ารับราชการตำรวจหรือไม่ และการพิจารณาว่า เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี หรือไม่นั้น มีหลักพิจารณาในการใช้ดุลพินิจอย่างไร คำตอบอยู่ในคำวินิจฉัยของศาลปกครองแล้ว ดังนี้

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อการ กระทำที่จะถือว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่อง ในศีลธรรมอันดีหรือไม่ นั้น พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดว่าการกระทำใดที่จะถือว่าเป็นการประพฤติ เสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีไว้เป็นการเฉพาะ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะให้เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริงของการกระทำ ในแต่ละกรณีว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำที่เข้าข่าย เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม อันดีหรือไม่ อย่างไร ซึ่งการกระทำที่จะถือว่าเป็น **“ผู้ประพฤติเสื่อมเสีย”** หมายถึง **การกระทำที่สังคม ไม่อาจยอมรับได้** ส่วน **“ศีลธรรมอันดี”** หมายถึง **ธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคมที่ประชาชน ถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคมอันเป็น ประโยชน์ส่วนรวม**

การที่ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นแกนนำในการชุมนุมขณะ ที่มีอายุเพียง ๒๒ ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยปราศรัยชักชวนให้ประชาชนมาชุมนุมเพื่อเรียกร้อง เกี่ยวกับราคาข้าวเปลือก เนื่องจากได้ทราบข้อเท็จจริง ว่าชาวนานำข้าวเปลือกไปขายที่สหกรณ์การเกษตรฯ แต่ถูกกดราคาซื้อ ซึ่งเป็นความเดือดร้อนของชาวนา **อันมีเจตนาทำไปเพื่อสังคมโดยส่วนรวม จึงมิได้เป็น**

ความประพฤติไปในทางเสื่อมเสียที่สังคมยอมรับไม่ได้หรือประพฤติผิดธรรมเนียมประเพณีที่ติงามของสังคมที่ประชาชนถือปฏิบัติ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ใช้บังคับในขณะที่ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิด) ได้บัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น และมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

อีกทั้งปรากฏข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบความประพฤติของผู้ก่อกับการสถานีตำรวจภูธรฯ และบันทึกคำให้การผู้ใหญ่บ้านว่า ผู้ฟ้องคดีมีบิดามารดาซึ่งประกอบอาชีพทำนา ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมชุมนุมและขึ้นปราศรัยชักชวนให้ประชาชนมาร่วมชุมนุมและปิดถนนนั้น ก็เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ชาวนาในพื้นที่เดียวกันและครอบครัวของผู้ฟ้องคดีเอง เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการรับซื้อข้าวเปลือกของสหกรณ์การเกษตรฯ และเมื่อพิเคราะห์จากคำพิพากษาของศาลจังหวัดที่พิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดแต่ให้รอการกำหนดโทษ อันแสดงให้เห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีลักษณะร้ายแรงที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือภัยคุกคาม ชุมชนให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยแต่อย่างใด

ประกอบกับในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ศาลจังหวัด ได้มีคำพิพากษาจนถึงวันที่มีประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนนั้น ได้ล่วงพ้นระยะเวลาแล้วประมาณ ๕ ปีเศษ ซึ่งก็ไม่ได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการใดที่แสดงถึงพฤติการณ์ในลักษณะที่ควรถูกดำเนินคดีจากสังคมอีก และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้เข้ารับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจแล้ว ก็ยังไม่เคยถูกดำเนินการทางวินัย จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งควรได้รับโอกาสกลับคืนสู่สังคมและประกอบอาชีพเช่นบุคคลทั่วไป

ดังนั้น พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีถึงขนาดที่จะไม่บรรจุผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ซึ่งถือว่าเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยได้

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒ วรรคหนึ่ง (๒) และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยมีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีถูกสั่งให้ออกจากราชการ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการเพื่อเป็นไปตามคำพิพากษา โดยให้กองบัญชาการตำรวจนครบาลพิจารณาและถือปฏิบัติต่อสิทธิหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี เสมือนว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกให้ออกจากราชการตามคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยพิพากษายืน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๕๓/๒๕๖๓)

บทสรุปที่ได้จากคดีดังกล่าว

๑. ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเข้าข่ายเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลพินิจวินิจฉัยจากข้อเท็จจริงของการกระทำในแต่ละกรณี ซึ่งการเป็น “ผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย” จะพิจารณาจากการกระทำที่สังคมไม่อาจยอมรับได้ ส่วนการเป็น “ผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี” จะพิจารณาจากการกระทำที่ขัดต่อธรรมเนียมประเพณีที่ติงามของสังคมที่ประชาชนถือปฏิบัติเพื่อความสงบสุข
๒. กรณีผู้ได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการตำรวจ ต่อมาพบว่าเคยมีประวัติถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด โดยให้รอการกำหนดโทษ อันเป็นความผิดที่เกิดขึ้นตอน

เป็นนักศึกษา ซึ่งเคยเป็นแกนนำเรียกร้องความเป็นธรรม กรณีถูกกวดราคาข้าวซื้อข้าวเปลือกให้กับครอบครัว ที่ประกอบอาชีพทำนาและให้กับคนในพื้นที่ซึ่งประกอบอาชีพเดียวกัน พฤติกรรมดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำที่สังคมไม่อาจยอมรับได้ หรือขัดต่อธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคม เนื่องจากรัฐธรรมนูญ ได้รับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธไว้ อีกทั้งเมื่อพิจารณาคำตัดสินของศาลจังหวัดที่มีการรอกการกำหนดโทษไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าพฤติการณ์ในการกระทำผิดนั้นไม่ได้มีลักษณะร้ายแรงที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือคุกคามผู้ใด

นอกจากนี้ยังได้นำพฤติการณ์อื่นๆ มาประกอบการพิจารณาด้วย เช่น ในเวลาต่อมาก็ไม่ปรากฏพฤติการณ์ที่ควรถูกดำเนินคดีเตียนจากสังคม หรือถูกดำเนินการทางวินัยในขณะดำรงตำแหน่ง ศาลจึงเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีถึงขนาดที่จะไม่บรรจุแต่งตั้งให้เข้ารับราชการตำรวจในระดับชั้นผู้น้อย

* * *

๓. กรณีดังกล่าวถือเป็นตัวอย่างของการใช้อำนาจดุลพินิจ ซึ่งกฎหมายให้อำนาจฝ่ายปกครองในการพิจารณาตัดสินใจภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ให้อำนาจบนพื้นฐานของการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องครบถ้วน มีการปรับใช้ข้อกฎหมายอย่างถูกต้อง และมีการให้เหตุผลประกอบการพิจารณาใช้ดุลพินิจอย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและการสงวนรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ของส่วนรวม การใช้ดุลพินิจจึงอยู่ภายใต้ “หลักความชอบด้วยกฎหมาย” ที่ถูกตรวจสอบได้โดยศาลปกครอง

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อย อุทธรณ์จากคดีปกครอง)

ก้อนและมะเร็งต่อมไทรอยด์ในภาวะการตั้งครรภ์

โดย พลตำรวจตรี พจนันต์ ต้นนิรันดร
ผู้บังคับการวิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ

บทนำ

ต่อมไทรอยด์เป็นต่อมไร้ท่อที่มีลักษณะคล้ายกับปีกผีเสื้อ อยู่บริเวณส่วนกลางด้านหน้าบริเวณลำคอ ซึ่งทำหน้าที่ในการผลิตฮอร์โมนจำเป็นต่อชีวิตที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการทำงานและเมแทบอลิซึมระดับเซลล์ในร่างกาย

ในขณะตั้งครรภ์สามารถพบก้อนของต่อมไทรอยด์ได้ประมาณ ๓ - ๒๑% ส่วนมากจะมีขนาดประมาณ ๑ - ๑.๕ เซนติเมตร หรือเล็กกว่า โดยจะมีขนาดโตขึ้นระหว่างการตั้งครรภ์ได้ถึง ๑๐ - ๒๐% และในบางครั้งจะมีขนาดเล็กถึงหลังคลอด ซึ่งโอกาสจะเป็นมะเร็งสำหรับก้อนนั้น ๆ โดยเฉลี่ย ๑๐ - ๒๐% ของก้อน โดยมะเร็งไทรอยด์ที่สามารถพบได้บ่อยที่สุดคือชนิดพาพิลลารี Papillary thyroid cancer (PTC) พบประมาณ ๗๕ - ๘๐% รองลงมาคือ ชนิดฟอลลิคูลาร์ Follicular thyroid cancer (FTC) ประมาณ ๑๕ - ๒๐% และชนิดเมดูลลารี Medullary thyroid cancer (MTC) ซึ่งพบน้อยมาก รวมทั้งชนิดอะนาพลาสติก Anaplastic thyroid cancer (ATC) ซึ่งมีความรุนแรงของโรคสูงมาก

อุบัติการณ์ของมะเร็งต่อมไทรอยด์ในขณะตั้งครรภ์พบประมาณ ๑๔.๔ ต่อ ๑๐๐,๐๐๐ ราย ซึ่งพบเพิ่มมากขึ้นหลังจากมีการนำคลื่นเสียงความถี่สูง (Ultrasound) มาเพื่อตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติมอย่างแพร่หลาย

การซักประวัติมะเร็งต่อมไทรอยด์ หรือโรคพันธุกรรมบางชนิด เช่น MEN 2 (Multiple Endocrine Neoplasia 2) ของตัวผู้ป่วยหรือครอบครัว รวมทั้งประวัติการได้รับรังสี (Radiation) บริเวณศีรษะและลำคอ ก็เป็นการเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดมะเร็งต่อมไทรอยด์มากยิ่งขึ้น

การวินิจฉัย

- การตรวจร่างกายบริเวณต่อมไทรอยด์และต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ เพื่อดูลักษณะ ตำแหน่ง จำนวนก้อน และความแข็ง/นุ่มของก้อน

- การตรวจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Ultrasound) ซึ่งเป็นการตรวจที่ให้ประสิทธิภาพผลสูงที่สุดในขณะนี้ (Cost-effectiveness) สามารถบอกถึงความเสี่ยงในการพบมะเร็งได้อย่างมาก จากลักษณะบางอย่าง เช่น มีขอบเขตก้อนที่ไม่ชัดเจน ไม่เรียบ การสะท้อนคลื่นเสียงที่ลดลงอย่างมาก (Marked hypo-echogenicity) มีหินปูนขนาดเล็กเป็นก้อน (Micro-calcifications) และมีหินปูนโดยรอบ (Rim calcification) ที่ไม่ครบวง ขนาดก้อนมีความสูงมากกว่าความกว้าง มีต่อมน้ำเหลืองโตผิดปกติบริเวณลำคอ เป็นต้น ซึ่งควรตรวจเพิ่มเติมโดยใช้เข็มขนาดเล็กเจาะ Fine-needle aspiration biopsy (FNAB) บริเวณก้อนที่มีลักษณะต้องสงสัยดังกล่าว

- การตรวจการทำงานของต่อมไทรอยด์ จะทำการเจาะเลือดเพื่อตรวจ Thyroid-stimulating Hormone (TSH) โดยผู้ที่ีก่อนบริเวณต่อมไทรอยด์ จะพบว่ามีค่า TSH ปกติ ยกเว้นในกรณีที่ก้อนเนื้ออยู่ในภาวะสร้างฮอร์โมนไทรอยด์มากขึ้น (Hot nodule) จะพบค่า TSH ในระดับต่ำ ซึ่งก้อนนั้นจะมีโอกาสเป็นมะเร็งน้อยมาก

- การตรวจระดับ Calcitonin อาจใช้ในกรณีที่ครอบครัวมีประวัติเป็น MTC หรือ MEN 2 หรือมีการกลายพันธุ์ของยีน RET ในตำแหน่งต่าง ๆ ของผู้ป่วยหรือบุคคลในครอบครัว

- การตรวจทางรังสีโดยใช้ Iodine-131 (¹³¹I) หรือ Iodine-123 (¹²³I) เพื่อดูว่าก้อนเนื้อนั้นมีการสร้างฮอร์โมนไทรอยด์หรือไม่ ซึ่งการตรวจนี้เป็นข้อห้ามสำหรับผู้ที่อยู่ในภาวะตั้งครรภ์และให้นมบุตร กรณีที่ก้อน (Solid nodule) นั้นไม่สร้างฮอร์โมน (Cold nodule) จะพบความเสี่ยงสูงต่อการเกิดมะเร็งเพิ่มขึ้น

- การทำ Fine-needle aspiration biopsy (FNAB) โดยการใช้คลื่นเสียงความถี่สูง (Ultrasound) เพื่อเป็นตัวนำหัวเข็มสำหรับการเจาะบริเวณก้อนเนื้อที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นมะเร็ง โดยจะเพิ่มความจำเพาะในบริเวณที่สงสัยนั้น ๆ ซึ่งควรทำเมื่อพบก้อนมีขนาดประมาณ ๑ เซนติเมตรขึ้นไป

ผลของการเจาะตรวจเซลล์ ในบางครั้งอาจจะไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นมะเร็งหรือไม่ เช่น กรณีที่ผลเป็น Atypia of undetermined significance/Follicular lesion of undetermined significance (AUS/FCUS) หรือ Follicular neoplasm (FN) หรือ Suspicion for malignancy (SUSP) ซึ่งควรติดตามโดยการเจาะซ้ำระหว่างการจัดตั้งครรภ์หรือหลังคลอดบุตร หรือใช้การตรวจทางโมเลกุล (Molecular testing) ซึ่งยังไม่มีการรับรองเป็นมาตรฐานสากลในขณะนี้ แต่ภาวะการจัดตั้งครรภ์เองมิได้ทำให้ผลการตรวจมีความคลาดเคลื่อนหรือมีความแม่นยำเปลี่ยนแปลงไป

การรักษา

- การผ่าตัด Near total thyroidectomy หรือ Total thyroidectomy และ Lymph node dissection ยังเป็นการรักษาหลักของมะเร็งต่อมไทรอยด์ โดยแนะนำให้ทำในช่วงไตรมาสที่ ๒ ของการจัดตั้งครรภ์ (ในกรณีที่ก้อนมะเร็งโตขึ้นมากกว่า ๕๐% ของปริมาตร หรือ ๒๐% ของขนาดอย่างน้อย ๒ ทิศทาง หรือมีการแพร่กระจายไปยังบริเวณอื่น ๆ เช่น ต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ) กรณีก้อนมีขนาดเล็กและไม่แพร่กระจายสามารถรอจนกระทั่งหลังการคลอดบุตรได้ แนะนำให้รับประทานไทรอยด์ฮอร์โมน (Levothyroxine) โดยให้ค่า TSH ในเลือดมีระดับต่ำประมาณ 0.3 – 2 mIU/L ตลอดการจัดตั้งครรภ์ และการผ่าตัดดังกล่าวไม่เพิ่ม

ผลข้างเคียงในหญิงตั้งครรภ์และทารกเมื่อผ่าตัดโดยทีมศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

- การรักษาหลังผ่าตัดโดยใช้รังสี ¹³¹I ตามระยะของมะเร็งไทรอยด์นั้น ๆ โดยปกติจะใช้ขนาด 30 – 150 Millicurie ในกรณีที่เป็น Micro PTC ก้อนมีขนาดน้อยกว่า ๑ เซนติเมตร และไม่มีการแพร่กระจาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้รังสีรักษาเพิ่มเติม หรือ MTC ที่ไม่มีการแพร่กระจาย ก็ไม่จำเป็นต้องให้รังสีรักษาหลังการผ่าตัด

- การรักษาด้วยยากลุ่ม Tyrosine Kinase Inhibitors (TKI) เช่น Sorafenib, Lenvatinib และ Cabozantinib ในกรณีที่มีการแพร่กระจายของมะเร็งหรือ MTC ซึ่งเป็นข้อห้ามใช้ในระหว่างการจัดตั้งครรภ์หรือการให้นมบุตร

การติดตามการรักษา

การติดตามการรักษาควรทำเป็นทีม (Team approach) ทั้งสูติศาสตร์ แพทย์ อายุรแพทย์โรคต่อมไร้ท่อ ศัลยแพทย์ และรังสีแพทย์

โดยการติดตามการรักษากรณีที่ยังไม่ได้รับการผ่าตัด ควรจะมีการตรวจซ้ำด้วยคลื่นเสียงความถี่สูงว่ามีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ หรือไม่ ซึ่งถ้ามีขนาดโตขึ้น ๕๐% ของปริมาตร หรือ ๒๐% ของขนาดอย่างน้อย ๒ ทิศทาง อาจพิจารณาทำการผ่าตัดในช่วงไตรมาสที่ ๒ หรือรอหลังการคลอดบุตร กรณีที่มีความเสี่ยงในการแพร่กระจายของมะเร็งน้อย

หลังการผ่าตัดและรับการรักษาตามโดยรังสี ควรใช้การตรวจติดตามด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง Thyroglobulin (Tg และ antiTg เป็นระยะ อาจตรวจโดยใช้ Thyrogen (Thyrotropin alfa) protocol ร่วมด้วย เพื่อเพิ่มความไวของการวินิจฉัยการเป็นซ้ำหรือการแพร่กระจายที่พบได้ยาก) พร้อมทั้งการทำ Total body scan (TBI) ด้วย ¹³¹I หรือ ¹²³I ส่วนกรณีที่ค่า Tg สูงขึ้นแต่ไม่พบมะเร็งจากการทำ TBI อาจใช้การทำ Positron Emission Tomography/Computed Tomography (PET/CT) ร่วมด้วย

หลังการรักษาควรรับประทานยาไทรอยด์ฮอร์โมน (Levothyroxine) โดยรักษาระดับ TSH ให้อยู่ในระดับปกติ สำหรับกรณีที่มีมะเร็งไม่มีการแพร่กระจาย หรือให้ค่า TSH อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติกรณีมีการแพร่กระจาย ออกนอกต่อมไทรอยด์ (TSH ในระดับ 0.1 mIU/L)

ในการตั้งครรภ์ครั้งต่อไปจะเพิ่มความเสี่ยงของการพบมะเร็งแพร่กระจายมากกว่าในหญิงที่มีประวัติพบมะเร็งแพร่กระจายในการตั้งครรภ์ครั้งก่อน ๆ ส่วนการติดตามการรักษากรณีไม่ได้ตั้งครรภ์แล้ว ก็จะทำตามตรวจติดตามเหมือนผู้ป่วยมะเร็งต่อมไทรอยด์ทั่วไป

บทสรุป

ภาวะก้อนและมะเร็งของต่อมไทรอยด์ในภาวะการตั้งครรภ์ แม้ว่าจะพบได้ไม่บ่อยแต่ก็ทำให้เกิดความกังวลของผู้ป่วยและครอบครัวอย่างมากทั้งในด้านการวินิจฉัยและการรักษา ซึ่งอาจรวมไปถึงผลที่เกิดตามมาจากการรักษา เช่น การผ่าตัดต่อมไทรอยด์ และการใช้รังสีในการรักษา จึงต้องได้รับความร่วมมือจากทีมแพทย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตั้งครรภ์เป็นไปอย่างปกติและปลอดภัย รวมทั้งเป็นการป้องกันและตรวจติดตามมะเร็งของต่อมไทรอยด์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. Sullivan SA. Thyroid Nodules and Thyroid Cancer in Pregnancy. Clin Obstet Gynecol. 2019 Jun; 62 (2) : 365 – 372.
2. Alexander EK, Pearce EN, Brent GA, Brown RS, Chen H, Dosiou C, Grobman WA, Laurberg P, Lazarus JH, Mandel SJ, Peeters RP, Sullivan S. 2017 Guidelines of the American Thyroid Association for the Diagnosis and Management of Thyroid Disease During Pregnancy and the Postpartum. Thyroid. 2017 Mar; 27 (3) : 315 – 389.

3. Gharib H, Papini E, Garber JR, Duick DS, Harrell RM, Hegedüs L, Paschke R, Valcavi R, Vitti AMERICAN ASSOCIATION OF CLINICAL ENDOCRINOLOGISTS, AMERICAN COLLEGE OF ENDOCRINOLOGY, AND ASSOCIAZIONE MEDICI ENDOCRINOLOGI MEDICAL GUIDELINES FOR CLINICAL PRACTICE FOR THE DIAGNOSIS AND MANAGEMENT OF THYROID NODULES – 2016 UPDATE. P; AACE/ACE/AME Task Force on Thyroid Nodules. Endocr Pract. 2016 May; 22 (5) : 622 – 39.

4. Angell TE, Alexander EK. Thyroid Nodules and Thyroid Cancer in the Pregnant Woman. Endocrinol Metab Clin North Am. 2019 Sep; 48 (3) : 557 – 567.

5. Maxwell C, Sipos JA. Clinical Diagnostic Evaluation of Thyroid Nodules. Endocrinol Metab Clin North Am. 2019 Mar; 48 (1) : 61 – 84.

6. Grani G, Sponziello M, Pecce V, Ramundo V, Durante C. Contemporary Thyroid Nodule Evaluation and Management. J Clin Endocrinol Metab. 2020 Sep 1; 105 (9) : 2869 – 83.

7. Singaporewalla RM, Hwee J, Lang TU, Desai V. Clinico-pathological Correlation of Thyroid Nodule Ultrasound and Cytology Using the TIRADS and Bethesda Classifications. World J Surg. 2017 Jul; 41 (7) : 1807 – 1811.

8. Ferraz C. Can current molecular tests help in the diagnosis of indeterminate thyroid nodule FNAB ?. Arch Endocrinol Metab. 2018; 62 (6) : 576 – 584.

9. Mayson SE, Haugen BR. Molecular Diagnostic Evaluation of Thyroid Nodules. Endocrinol Metab Clin North Am. 2019 Mar; 48 (1) : 85 – 97.

บทนำ

การบริหารงานหน่วยงานทุกระดับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติย่อมเกี่ยวข้องกับศักยภาพของการบริหารทรัพยากรอันเป็นการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จภายใต้ข้อจำกัด ซึ่งหนึ่งในทรัพยากรที่สำคัญก็คือทรัพยากรมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ การบริหารคนจึงมีปรัชญาที่ว่า “งานได้ผล คนเป็นสุข” หรือแม้แต่ “คนสำเร็จ งานสำเร็จ” ล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลงาน (Performance) กับบุคลากร (People) ทั้งสิ้น โดยที่ผลงานของการบริหารองค์กรตำรวจย่อมเกิดขึ้นจากคุณภาพของการบริหารบุคลากรที่เรียกว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจ” นั้นเอง

เมื่อกล่าวถึงหน้าที่ทางการบริหาร (Management Functions) ย่อมต้องกล่าวถึงหน้าที่สำคัญตามแนวคิดของกูลิค (Gulick) และเออร์วิค (Urwick) ที่อธิบายหน้าที่ไว้ด้วยคำว่า POSDCoRB อันจะเห็นได้ว่า มีหน้าที่การบริหารคน (Staffing) และหน้าที่การสั่งการ (Directing) เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงาน ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในปัจจุบันนิยมใช้คำว่า “การมอบหมายงาน (Delegation)” แทนคำว่า “การสั่งการ” เพราะต้องใช้เทคนิคในการจูงใจและการสื่อสารเพื่อให้งานที่มอบหมายมีผลสำเร็จ (Tracy, 2013) การให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในงานตำรวจทำงานให้สำเร็จก็เช่นเดียวกัน ต้องใช้ทักษะและเทคนิคที่ดีของผู้บริหารในการมอบหมายงาน รวมถึงการติดตามงานที่มีประสิทธิภาพด้วย

สาเหตุและประโยชน์ของการมอบหมายงาน

ผู้บริหารงานตำรวจ หมายถึง ผู้บริหารทุกระดับชั้นขององค์กรตำรวจ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงสุดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระดับผู้บัญชาการ

ผู้บังคับการ ผู้กำกับการ จนถึงระดับสารวัตร โดยที่ผู้บริหารทุกระดับชั้นที่กล่าวมานี้ต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการมอบหมายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสมอีกด้วย

การมอบหมายงานมีความสำคัญอันเนื่องมาจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

๑. **ผู้บริหารอาจไม่มีความถนัดในงานบางประเภท** และไม่สามารถทำงานทุกประเภทได้ในเวลาเดียวกัน อีกทั้งผู้บริหารต้องบริหารเวลาให้เป็นไปอย่างคุ้มค่า (Itoh, 1994)

๒. **ผู้บริหารต้องทำงานที่มีความสำคัญอื่น ๆ** เช่น การตัดสินใจ การคิดเชิงวิเคราะห์ การสร้างกลไก และพัฒนาระบบงาน จึงไม่อาจทำงานระดับปฏิบัติการหรืองานจิปาณะได้ อาจเรียกได้ว่าไม่ควรเป็น “ผู้บริหาร สันดานเสมียน”

๓. **การทำงานเป็นทีมได้ผลงานที่ดีกว่า** ทั้งนี้การทำงานให้สำเร็จด้วยคนเพียงคนเดียวอาจมีประสิทธิภาพน้อยกว่าการทำงานด้วยคนหลายคน ซึ่งหมายถึงการทำงานเป็นทีมและการมอบหมายงานที่เหมาะสมหรือที่มักเรียกกันว่า “หลายช่วยย่อมดีกว่าห่วยเดียว”

๔. **การบริหารงานตามลำดับชั้น** หรือการบริหารงานตามชั้นของการบังคับบัญชา (Hierarchy of Authority) กล่าวคือ ภาระงาน ก็คือความรับผิดชอบที่มีต่องาน (Job Responsibility) ซึ่งควรกระจายหรือปล่อยถ่ายไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการขับเคลื่อนและดำเนินการอย่างเป็นระบบตามลำดับชั้นการบริหารงาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การมอบหมายงานจึงมีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งกับการบริหารงานตำรวจ ดังนี้

ประโยชน์ต่อผู้บริหารในฐานะผู้มอบหมายงาน

๑. ลดภาระงานของผู้บังคับบัญชา โดยถือว่าการมอบหมายงานเป็นการกระจายภาระงานต่าง ๆ ไปยังผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น

๒. ผู้บริหารมีเวลาที่จะใช้ในงานหรือกิจกรรมที่สำคัญต่อการบริหารมากขึ้น เช่น การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การกำกับดูแลนโยบาย เป็นต้น

๓. ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของผู้บังคับบัญชามีมากขึ้น อันเนื่องมาจากการติดต่อสื่อสารสองทางที่เกิดขึ้นจากการมอบหมายงาน

ประโยชน์ต่อลูกน้องในฐานะผู้รับมอบหมายงาน

๑. ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และยกระดับสมรรถนะของบุคลากรในหน่วยงาน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองภายใต้งานที่ได้รับมอบหมาย

๒. บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานมีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น อันเนื่องมาจากโอกาสการมีส่วนร่วมในงานหรือภารกิจของหน่วยงาน

๓. สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากร ทั้งนี้เพราะว่าลูกน้องจะรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลงานและความสำเร็จ อันเป็นแรงกระตุ้นต่อความรู้สึกยึดมั่นผูกพัน (Commitment) และความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน

๑. เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสายงานอาชีพ (Career Development) ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน โดยเป็นการวางแผนทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ต้นทุนและค่าใช้จ่ายขององค์กรจะลดลง หากมีการมอบหมายงานให้กับคนอย่างถูกต้องเหมาะสม อันเนื่องมาจากปริมาณงานสอดคล้องกับปริมาณคน และคุณภาพงานที่คาดหวังสอดคล้องกับศักยภาพของคนที่มอบหมายงาน (นิสิต มโนตั้งวรพันธุ์, ๒๕๕๔)

๓. ลดปัญหางานซ้ำซ้อนและก้าวถอยงาน อันเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารได้พิจารณาและไตร่ตรองอย่างดีต่อการมอบหมายงานให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม

๔. หน่วยงานสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ อันเนื่องมาจากการดำเนินงานที่รวดเร็ว ถูกต้อง ภายใต้หลักการมาภิบาล

นิยามของการมอบหมายงาน

การมอบหมายงาน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Delegation หมายถึง การที่ผู้มอบหมายงานถ่ายโอนภาระงาน อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบไปยังผู้รับมอบงาน โดยผู้รับมอบงานต้องมีความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย อันมีข้อผูกพันต่อภาระงานด้านเงื่อนไขของเวลา ปริมาณ และคุณภาพของผลงานที่กำหนดไว้ ซึ่งคำว่า การมอบหมาย “งาน” อาจเป็นได้ทั้งงานประจำ งานเฉพาะกิจ งานส่วนตัว งานหน่วยงาน โครงการ งานในหน้าที่ งานนอกหน้าที่ เป็นต้น

หากพิจารณาจากความหมายข้างต้น พบว่าการมอบหมายงานเกี่ยวข้องกับคำศัพท์สำคัญ คือ ๑) การถ่ายโอนเนื้อหาของงาน ๒) เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ๓) ผู้รับงานและผู้มอบงานยังมีความรับผิดชอบ ๔) เป็นงาน หรือกิจกรรม หรือโครงการก็ได้ ๕) มีเงื่อนไขที่คาดหวังคือ เวลา คุณภาพ และปริมาณของผลงาน

ทั้งนี้ ตามนิยามของการมอบหมายงานจะเห็นได้ว่าภารกิจในงานตำรวจเกี่ยวข้องกับการมอบหมายงานของผู้บริหารทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปสืบสวนคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การสั่งการด้วยลายลักษณ์อักษรให้คณะทำงานไปดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินตำรวจ การโทรศัพท์มอบหมายงานให้นายเวรต้อนรับแขกชาวต่างชาติผู้มาเยือนหน่วยงาน เป็นต้น

กระบวนการมอบหมายงาน

การมอบหมายงานเกี่ยวข้องกับกระบวนการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เชื่อมโยงกัน ดังที่ Massie (2010) อธิบายไว้ว่า การมอบหมายงาน ประกอบไปด้วย ๕ ขั้นตอน คือ ๑) การวิเคราะห์งานที่จะมอบหมาย ๒) การวางแผนการมอบหมายงาน ๓) การคัดเลือก

บุคลากรที่จะมอบหมายงาน ๔) การดำเนินการมอบหมายงาน และ ๕) การติดตามผลการมอบหมายงาน โดยแต่ละขั้นตอนประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

๑. การวิเคราะห์งานที่จะมอบหมาย โดยผู้บริหารต้องกำหนดว่างานประเภทใดที่ต้องการมอบหมาย และงานประเภทใดที่ผู้บริหารประสงค์ดำเนินการด้วยตนเอง ด้วยการพิจารณาอย่างรอบด้าน ทั้งในแง่ของความสามารถผู้บริหาร ความยาก – ง่ายของงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน หน่วยงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นต้น

๒. การวางแผนการมอบหมายงาน อันเป็นการกำหนดแนวทางและวัตถุประสงค์ของการมอบหมายงาน รวมไปถึงการพิจารณาเวลาที่คาดหวังของผลงาน มาตรฐานและคุณภาพของผลงาน อำนาจหน้าที่การมอบหมายงาน รูปแบบและวิธีที่คาดว่าจะใช้ในการมอบหมายงาน แนวทางที่ควรใช้ในการติดตามและประเมินผลงานที่ตนเองจะมอบหมาย

๓. การคัดเลือกบุคลากรที่จะมอบหมายงาน เป็นการกำหนดตัวบุคคลหรือคณะบุคคลหรือหน่วยงานที่จะมอบหมายงาน โดยต้องพิจารณาถึงจำนวนคน และศักยภาพของบุคคลเป้าหมายที่จะมอบหมายงาน ตลอดจนจนถึงประสบการณ์ในอดีตที่เคยมอบหมายงานไปแล้ว

๔. การดำเนินการมอบหมายงาน เป็นขั้นตอนในการสื่อสารที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้รับมอบหมายงานเข้าใจถึงกระบวนการและผลผลิตที่คาดหวัง ทั้งนี้ ผู้บริหารสามารถมอบหมายงานด้วยการออกคำสั่ง (Order) อย่างเป็นทางการอย่างลายลักษณ์อักษร หรือมอบหมายงานด้วยวาจาผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ รวมถึงในการประชุมของหน่วยงานด้วย

๕. การติดตามผลการมอบหมายงาน หมายถึง การติดตามความก้าวหน้าและผลผลิตของงานที่ได้มอบหมายไป ตลอดจนจนถึงการรับฟังผลสะท้อนกลับตามระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้บริหารงานตำรวจต้องมีการตรวจสอบรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการมอบหมายงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการมอบหมายงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการตรวจสอบอาจใช้ข้อคำถาม ดังนี้

จากแผนภาพ พบว่า ในขั้นตอนแรก ผู้บริหารงานตำรวจต้องมีความมั่นใจว่าตนเองมีอำนาจในการมอบหมายงานหรือไม่ บุคลากรหรืองานที่เกี่ยวข้องอยู่ในขอบข่ายอำนาจที่จะสามารถสั่งการหรือมอบหมายงานได้เพียงไร หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงประเภทของงานที่จะมอบหมาย ซึ่งอาจเกิดจากการแบ่งงานก็ได้ แล้วจึงทำการกำหนดบุคคลหรือกลุ่มคนเป้าหมายที่จะมอบหมายงาน หลังจากนั้นจึงทำการมอบหมายงานด้วยเทคนิคการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิผล แล้วจึงติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลงานเป็นไปตามมาตรฐานหรือคุณภาพที่กำหนดไว้

งานที่ควรมอบหมาย

การมอบหมายงานให้กับลูกน้อง แม้เพียงงานเล็ก ๆ น้อย ๆ หรืองานโครงการที่มีความซับซ้อนก็ตาม ย่อมต้องพิจารณาให้รอบด้านว่า งานใดที่ควรมอบหมาย งานใดที่ไม่ควรมอบหมาย โดยมีแนวทางการพิจารณา งานที่ควรมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ดังต่อไปนี้

๑. งานที่รีบด่วนและไม่มีทางเลือกมาก หมายถึง งานที่คาดหวังความสำเร็จอย่างรวดเร็วและไม่มีเวลาเพียงพอที่จะกระทำทั้งหมด โดยผู้บริหารต้องการลดการทำงานที่หนักเกินไป สำหรับงานตำรวจ เช่น ภารกิจแก้ไขปัญหายาเสพติดบางประเภทที่ผู้กำกับการต้องมอบหมายให้รองผู้กำกับดำเนินการแทนในกรณีเร่งด่วนและผู้กำกับการไม่มีเวลาพอที่จะแก้ไขปัญหายา

๒. งานที่สอดคล้องกับสายงานอาชีพของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นงานที่มุ่งหมายพัฒนาทักษะของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสายงานอาชีพของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้ การมอบหมายงาน

อาจารย์รวมถึงการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงศักยภาพ ต่อการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เช่น สารวัตร มอบหมายงานให้รองสารวัตรเข้าประชุมกับผู้บริหารแทน โดยมีเป้าหมายให้รองสารวัตรแสดงศักยภาพ ต่อที่ประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

๓. งานที่คาดหวังพัฒนาศักยภาพผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นงานที่คาดหวังให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้เกิด ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดี อันเป็นงานที่คาดหวัง ให้ลูกน้องได้เรียนรู้และสร้างการเปลี่ยนแปลงใน พฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น รองสารวัตร งานจรรยาบรรณมอบหมายงานให้ผู้บังคับหมู่ที่สำเร็จ การฝึกอบรมใหม่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก การจราจรในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เป็นต้น

๔. งานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำได้และทำได้สำเร็จ มาแล้ว เป็นงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาบางคนทำงานได้ดี และประสบผลสำเร็จในงานมากกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความชำนาญและประสบการณ์ในเนื้องาน ตลอดจนถึงศักยภาพในการแก้ไขปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา กล่าวอีกนัยหนึ่งคือผู้บริหารไม่มีเวลา เพียงพอต่อการปฏิบัติงานนั้น และผู้ใต้บังคับบัญชา บางคนก็สามารถทำงานได้ดี เช่นนี้ก็เป็นงานที่สมควร มอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการให้ แต่ก็ควร จะพิจารณาบุคลากรที่มีความเหมาะสมให้ชัดเจนตาม แนวคิด “Put the right person on the right job” ด้วย

๕. งานที่เหมาะสมกับความยากง่าย โดย ผู้บริหารต้องพิจารณางานที่ทำทลายความสามารถ ของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่ใช่งานที่ยากจนเกินไป อาจมีความผิดพลาดในงานได้บ้าง แต่ก็ถือเป็น การเรียนรู้ประสบการณ์ของการทำงาน (Prasad, 2020) ทั้งนี้ หากผู้ใต้บังคับบัญชาเรียนรู้วิธีการทำงานแล้ว ก็จะทำให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น แล้วสามารถ มอบหมายงานแนวเดียวกันนี้ได้ในอนาคต

๖. งานที่ไม่ตรงกับบทบาทของผู้บริหาร เป็นงานที่มีความสำคัญน้อยหรือไม่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร โดยใช้ความสามารถของผู้ปฏิบัติไม่มาก สามารถมอบหมาย

ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการได้ เช่น งานถ่ายเอกสาร งานจัดเตรียมอาหารต้อนรับแขก เป็นต้น

๗. งานที่ผู้บริหารไม่ชอบหรือไม่มีความสุข ในการปฏิบัติ โดยผู้บริหารบางคนชอบทำงานเฉพาะ ที่ตนเองถนัดหรือตนเองชอบ และมีกมอบหมายงาน แต่เฉพาะที่น่าเบื่อหน่าย ไม่ชอบ และไม่มีความสุข ในการปฏิบัติให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Madallah, 2019) อนึ่ง อาจสังเกตได้ว่าผู้บริหารบางคนมักมอบหมายงาน ที่ยุ่งยากและทำให้ลำบากใจ ส่วนตนเองรับปฏิบัติ เฉพาะงานที่ตนเองชอบและมีความสุขสบาย ซึ่งจะนำมา ซึ่งความขัดแย้งในอนาคตได้

หากผู้บริหารสามารถพิจารณาให้ถี่ถ้วนและ คำนึงถึงความเหมาะสมของงานแต่ละประเภท จะทำให้ผู้บริหารสามารถคัดเลือกบุคคลหรือกลุ่มคน ที่จะมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม

วิธีการมอบหมายงาน

ความสำเร็จของการมอบหมายงานต้องอาศัย วิธีการและเทคนิคที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ ประเด็น ที่ต้องพิจารณาในการมอบหมายงานประกอบไปด้วย ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. มอบหมายอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็น ทางการ โดยการมอบหมายงานอย่างเป็นทางการก็คือ การกำหนดเป็น “คำสั่ง” หรือ “แผนปฏิบัติงาน” โดยในงานตำรวจอาจมีการมอบหมายงานที่เป็นทางการ ด้วยการลงนามสั่งการในเอกสารข้อพิจารณา ฝ่ายอำนวยการก็ได้ ในขณะที่การมอบหมายงานอย่าง ไม่เป็นทางการเป็นการติดต่อประสานงานด้วย การสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย (สมพร พูลพงษ์, ๒๕๖๒) เช่น การมอบหมาย งานสืบสวนผ่านทางโทรศัพท์ การมอบหมายงานให้ สายตรวจดำเนินการผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น

๒. มอบหมายด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร การมอบหมายงานอย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษรถือเป็นการ มอบหมายงานที่มีหลักฐานอย่างชัดเจน และมักเป็นการ มอบหมายงานที่มีลักษณะซับซ้อน ใช้เวลาดำเนินงานนาน

ต้องใช้บุคคลทำงานมาก หรือแม้แต่งานที่จะต้องกำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน ในขณะที่การมอบหมายงานด้วยวาจามักเป็นงานที่ไม่ซับซ้อน มีลักษณะง่ายต่อการทำงาน เกี่ยวข้องกับคนปฏิบัติงานไม่มาก คาดหวังผลงานให้สำเร็จภายในเวลาสั้น (Ugoani, 2020) เช่น ผู้บังคับการมอบหมายงานจัดฝึกทบทวนยุทธวิธีให้กับผู้กำกับและคณะทำงานด้วยวิธีการลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ ถือเป็นมอบหมายงานด้วยลายลักษณ์อักษร ในขณะที่สารวัตรโทรศัพท์สั่งการด้วยวาจามอบหมายให้รองสารวัตรจัดเตรียมอาหารกลางวันต้อนรับผู้บังคับบัญชาระดับสูงในการตรวจเยี่ยมหน่วยงาน ถือเป็นมอบหมายงานด้วยวาจา เป็นต้น

ทั้งนี้ แนวทางในการมอบหมายงานที่ดี อาจพิจารณาได้ตามแนวทาง ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. ต้องระบุถึงความรับผิดชอบที่ชัดเจน กล่าวคือ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสื่อสารอย่างเพียงพอที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจในความรับผิดชอบของตน โดยผู้บริหารต้องสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) โดยอาจให้ลูกน้องกล่าวทวนถึงขั้นตอนการทำงานหรืออธิบายสรุปผลงานที่ผู้บริหารคาดหวัง พร้อมทั้งสื่อสารถึงประเด็นสำคัญของคุณภาพงานทั้งในด้านเวลา ผลผลิต และงบประมาณที่ใช้ด้วย

๒. กำหนดอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอและขอบเขตของการใช้ดุลพินิจ หมายถึง การกำหนดและสื่อสารถึงอำนาจหน้าที่ที่มอบหมายให้กับบุคคลนั้น ๆ โดยต้องกำหนดขอบเขตของการใช้อำนาจตามหน้าที่ (Authority) และแนวทางการใช้ดุลพินิจเพื่อแก้ไขปัญหางานให้สำเร็จตามความคาดหวังของผู้มอบหมายงาน ในงานตำรวจจะเห็นได้ว่า การมอบหมายงานด้วยคำสั่งต่าง ๆ จะมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนในคำสั่ง โดยมีการกำหนดควบคุมกำกับกับความรับผิดชอบของบุคคลหรือคณะบุคคลในคำสั่งด้วย

๓. กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผล โดยผู้บริหารต้องระบุถึงแนวทางการติดตาม (Tracing) และเฝ้าระวัง (Monitoring) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า

การดำเนินงานของผู้ที่มอบหมายงานไป สามารถบรรลุผลได้ตามความคาดหวัง (Goldlücke และ Kranz, 2012) โดยอาจต้องจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมและเพียงพอในภายหลัง รวมไปถึงการกำหนดแนวทางการรายงานผลให้กับผู้รับมอบงาน เช่น กำหนดให้หน่วยปฏิบัติรายงานผลทุก ๆ ๑ เดือน ผ่านทางช่องทางโทรสาร กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรายงานผลการตรวจสถานที่ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

ข้อควรระวังในการมอบหมายงาน

การมอบหมายงานให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงหลักการมอบหมายงาน ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. อย่ามอบหมายงานในเวลาที่ยุ่่งขันขัน หรืออาจกล่าวได้ว่าในสภาวะที่ผู้บริหารประเมินสถานการณ์แล้ว ไม่สามารถทำงานได้ทันเวลา จึงมอบหมายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะทำให้ผู้รับมอบหมายงานเกิดความกังวล และทำให้มีข้อจำกัดในการดำเนินงานภายใต้ระยะเวลาที่เหลือ

๒. อย่ามอบหมายงานให้กับผู้ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ เพราะอาจทำให้ผลงานไม่สำเร็จ หรืออาจถูกทวงถามความดีความชอบเมื่องานบรรลุผล รวมไปถึงไม่ควรมอบหมายงานกับผู้ที่ขาดความรับผิดชอบ ในกรณีที่งานมีความสำคัญอย่างมาก ในกรณีที่มีการมอบหมายงานด้วยคำสั่งและกำหนดคณะทำงานตามคำสั่งด้วยบุคลากรจำนวนมากทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการมอบหมาย อาจส่งผลต่อความเชื่อใจและความไว้วางใจในการบริหารงานของผู้มอบหมายงานได้

๓. อย่ามอบหมายงานยากหรือมากเกินไปกับคนเพียงคนเดียว กล่าวคือ ไม่ควรมอบหมายงานที่มีปริมาณมากหรือคาดหวังคุณภาพระดับสูงให้กับบุคคลเพียงคนเดียว ควรมอบหมายงานในรูปแบบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน โดยมีหัวหน้าทีมที่มีความรับผิดชอบ และสามารถปกครองบังคับบัญชาสมาชิกทีมได้

๔. จัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนของงานก่อนมอบหมาย การมอบหมายงานที่ตั้นนั้นผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์งานให้ชัดเจนเสียก่อนว่า งานประเภทใด

มีความเร่งด่วนและงานประเภทใดมีความสำคัญ โดยจัดลำดับงานให้มีความชัดเจนและเหมาะสม เพื่อให้การมอบหมายงานทำได้อย่างดี ผู้บริหารจึงจะทำงานที่สำคัญด้วยตนเองและมอบหมายงานที่ไม่สำคัญให้ผู้อื่นปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันการจัดกลุ่มความเร่งด่วนของงานจะทำให้ผู้บริหารพิจารณาทำงานที่เร่งด่วนก่อนงานประเภทอื่น หรือหากมีเวลาจำกัด ภายใต้งานที่ซ้ำซ้อน อาจต้องมอบหมายงานที่เร่งด่วนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติแทน

๕. งานที่เป็นความลับต้องมอบงานให้คนที่ไว้วางใจได้ ทั้งนี้ งานที่เกี่ยวข้องกับการกิจตำรวจมีกิจกรรมที่เป็นความลับอยู่หลายงาน เช่น งานสืบสวน งานความมั่นคง งานตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ดังนั้นการมอบหมายงานที่ต้องเป็นความลับจึงต้องพิจารณา มอบหมายให้กับบุคคลที่มีคุณลักษณะสามารถรักษาความลับได้ด้วย มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่งานได้

๖. การสื่อสารเพื่อมอบหมายงานต้องเหมาะสม กล่าวได้ว่า การสื่อสารที่ดีเพื่อมอบหมายงานต้องคำนึงถึงผู้รับมอบงานในฐานะผู้รับสาร (Receiver) ทั้งนี้ เนื้อหาหรือสารและสื่อ (Media) ที่ส่งไปยังผู้รับงาน ต้องเป็นช่องทางที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้สื่อดิจิทัลโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร อาจทำให้เกิดอุปสรรคในการมอบหมายงานได้ (วรรณสิริ สว่างเยี่ยม, ๒๕๖๒) รวมไปถึงการกำหนดเนื้อหาที่จะมอบหมายงานให้มีความกระชับชัดเจน ก็ถือว่าเป็นสาระที่จะทำให้การมอบหมายงานบรรลุได้อย่างดี

๗. อย่ามอบหมายงานทุกอย่างจนตัวเองไม่มีงานทำ โดยผู้บริหารอาจจะมอบหมายงานแทบทุกชนิดให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาเสียหมด ทั้งที่เป็นการมอบหมายงานโดยตรง โดยอ้อม หรือแม้แต่การมอบหมายงานให้กลุ่มคนก็ตาม จนกระทั่งตนเองไม่มีงานที่จะต้องทำเลย ทั้งนี้ อย่างน้อยผู้บริหารจะต้อง

ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การวิเคราะห์ระบบ การบริหารนโยบาย การกำกับดูแล เป็นต้น

๘. การมอบหมายงานคือการมอบหน้าที่และความรับผิดชอบ ไม่รวมถึงการมอบอำนาจ ในบางครั้งการมอบหมายงานอาจจะรวมถึงการมอบอำนาจด้วย แต่หากไม่กำหนดแนวทางการมอบหมายงานที่เหมาะสม ผู้รับมอบงานอาจเข้าใจว่าตนเองได้รับมอบหมายทั้งหน้าที่ ความรับผิดชอบ รวมไปถึงได้รับอำนาจตรงจากผู้บังคับบัญชา อันอาจจะนำมาซึ่งความขัดแย้งในองค์กรได้

๙. ต้องมีเอกภาพในสายการบังคับบัญชา ตามหลักการบริหารงานที่ดี พบว่าการบริหารองค์กรต้องมีการสั่งการโดยบุคคลตำแหน่งที่สูงกว่าเพียงคนเดียว (Unity of Command) มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดความสับสน ซ้ำซ้อน และซ้ำซ้อนกันก็ได้ (สามารถ อัยกร, ๒๕๕๘) โดยการสั่งงานต้องเป็นไปตามสายการบังคับบัญชา จึงจะถือได้ว่าเป็นลำดับชั้นการบริหารที่ถูกต้อง ไม่ทำให้เกิดการบริหารข้ามสายงาน (Cross Function) ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานบุคคลตามมาได้

๑๐. มอบหมายงานไปแล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลงบ่อย เมื่อผู้บริหารได้ตัดสินใจมอบหมายงานไปแล้ว ไม่ควรแสดงบทบาทการติดตามงานบ่อยครั้ง จนทำให้ผู้รับงานลำบากใจและยึดติดต่อการทำงาน ตลอดจนไม่ควรเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือผลงานที่คาดหวังบ่อย อันจะทำให้ผู้รับมอบหมายขาดความเชื่อมั่นต่อผลงานและผู้บริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของชิ้นงานในที่สุด ดังนั้น บทบาทการติดตามงานของผู้บริหารต้องมีระยะเวลาที่เหมาะสมตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือการสนับสนุนทรัพยากรให้ผู้รับมอบงานภายใต้ผลงานที่กำหนดไว้

บทสรุป

การมอบหมายงานถือเป็นหน้าที่ทางการบริหารของผู้บริหารงานตำรวจ สาเหตุสำคัญของการมอบหมายงานก็คือหลักการบริหารที่เป็นไปตามลำดับชั้น และเป็นการป้องกันการะงานของผู้บริหาร โดยการ

มอบหมายงานอาจอยู่ในลักษณะโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจเฉพาะก็ได้ ซึ่งการมอบหมายงานที่เหมาะสมจะเป็นประโยชน์ให้กับผู้บริหาร ผู้รับมอบงาน และหน่วยงานในเชิงของการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับองค์กร ขั้นตอนการมอบหมายงาน ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์งาน การวางแผน การมอบงาน การกำหนดผู้รับมอบงาน การสื่อสาร เพื่อมอบหมายงาน และการติดตามงาน สำหรับงานที่ควรมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น งานที่รับผิดชอบ และไม่มีทางเลือกมาก งานที่สอดคล้องกับสายงานอาชีพของผู้ใต้บังคับบัญชา งานที่คาดหวังพัฒนาศักยภาพ ผู้ใต้บังคับบัญชา งานที่เคยปฏิบัติและสำเร็จมาแล้ว งานที่เหมาะสมกับความยากง่ายของผู้รับมอบ งานที่ไม่ตรงกับบทบาทของผู้บริหาร และงานที่ผู้บริหารไม่ชอบ หรือไม่มีความสุขในการปฏิบัติ โดยวิธีการมอบหมาย อาจทำในลักษณะลายลักษณ์อักษรหรือวาจาก็ได้ หรือแม้แต่การมอบหมายงานอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ แต่จะต้องระบุถึงอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตการใช้ดุลพินิจ ตลอดจนแนวทางการติดตามรายงานผลให้ชัดเจน

บรรณานุกรม

นิลิต มโนตั้งวรพันธ์. (๒๕๕๔). การมอบหมายงาน สำหรับผู้บริหาร. *วารสารนักบริหาร*, ๓๑ (๓), ๖๑ - ๗๑.

วรรณสิริ สร้างเยี่ยม. (๒๕๖๒). หลักการมอบหมายงาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, ๔ (๓), ๕๑๘ - ๕๒๖.

สมพร พูลพงษ์. (๒๕๖๒). การประยุกต์ใช้โปรแกรมไลน์ เพื่อการมอบหมายงานสำหรับกลุ่มอาสาสมัคร สาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, ๑๔ (๓), ๑๓๘ - ๑๔๖.

สามารถ อัยกร. (๒๕๕๘). การมอบหมายงาน : ศิลปะที่ผู้บริหารต้องเข้าใจ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, ๗ (๓), ๑๖๕ - ๑๗๖.

Goldlücke, S., & Kranz, S. (2012). Delegation, monitoring, and relational contracts. *Economics Letters*, 117 (2), 405 - 407.

Itoh, H. (1994). Job design, delegation and cooperation : A principal-agent analysis. *European Economic Review*, 38 (3 - 4), 691 - 700.

Malallah, A. L. H. T. (2019). Delegation and its impact on the exercise of administrative competence. *Journal of Al-Qalam University College*, 6 (3).

Massie, J. L. (2010). *Essentials of Management*. 4th edition. PHI Learning Private Limited.

Prasad, L. M. (2020). *Principles and practice of management*. Sultan Chand & Sons.

Tracy, B. (2013). *Delegation and Supervision (The Brian Tracy Success Library)*. Amacom.

Ugoani, J. (2020). Effective Delegation and its impact on employee Performance. *International Journal of Economics and Business Administration*, 6 (3), 78 - 87.

รายงานผู้ป่วยกรณีการรักษาทางทันตกรรมเพื่อฟื้นฟู การสูญเสียมิติแนวตั้ง

โดย พันตำรวจโทหญิง พิชญา อนุตตรกุลวนิช
ทันตแพทย์ (สบ ๓) กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตำรวจ

การสึกทัวไปของฟันเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ปกติในการใช้ชีวิต อย่างไรก็ตาม การสึกที่มากเกินไปของฟันด้านบดเคี้ยว (excessive occlusal wear) ทำให้มีผลต่อเนื้อเยื่อของฟัน เช่น โรคทางเนื้อเยื่อประสาทฟัน (pulpal pathology) การบดเคี้ยวที่ไม่ประสานกัน (occlusal disharmony) การสูญเสียการใช้งานและความสวยงาม ฟันสึกอาจจะเกิดจากการบดเคี้ยว (attrition) การเสียดสีบนผิวฟัน (abrasion) หรือการสูญเสียผิวฟันจากกระบวนการทางเคมีซึ่งเกิดขึ้นจากการกัด (abradation) หรืออาจจะเกิดจากหลายสาเหตุร่วมกัน ดังนั้น เป็นเรื่องที่ต้องหาสาเหตุของการสูญเสียของเนื้อฟันจนนำไปสู่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมิติแนวตั้ง (vertical dimension of occlusal) และเพิ่มแรงลงที่ข้อต่อขากรรไกรมากขึ้น อาจทำให้ข้อต่อขากรรไกรมีอาการปวดหรือมีเสียงคลิก

มิติแนวตั้งในการบดเคี้ยว หมายถึง ความสัมพันธ์ของขากรรไกรบนและล่าง ซึ่งหาได้จากระยะห่างระหว่างจุดสองจุด คือ จุดที่ปลายจมูก และจุดกึ่งกลางที่ปลายคาง การสูญเสียมิติแนวตั้งนำไปสู่การเกิดปัญหาทางการบดเคี้ยว การกรีน การออกเสียง รวมถึงกล้ามเนื้อข้อต่อขากรรไกรไปจนกระทั่งความสวยงามซึ่งส่งผลต่อด้านจิตใจได้ด้วย ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงมิติแนวตั้งเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ตาม จะเกิดผลเสียต่อร่างกายหลายประการ ถ้ามีการลดลงหรือสูญเสียมิติแนวตั้งจะก่อให้เกิดลักษณะผิดปกติและอาการต่าง ๆ ได้แก่ ความสูงของใบหน้าส่วนล่างลดลง มีร่องพับย่นที่มุมปากอาจทำให้มุมปากอึกเสบ ริมฝีปากหลุบเข้า และดูแก่เกินวัย การบดเคี้ยวเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

มากขึ้น การกรีนอาหารมากขึ้น กัดแก้มเมื่อบดเคี้ยวอาหาร และเกิดลักษณะขากรรไกรล่างยื่น

การรักษาทางทันตกรรมเพื่อฟื้นฟูสภาพช่องปากจึงจำเป็นสำหรับผู้ป่วยที่มีการสูญเสียมิติแนวตั้ง โดยการรักษาต้องมีการประเมินมิติแนวตั้งเดิมก่อนผู้ป่วยจะมีการสึกของฟัน การทดแทนฟันที่ผู้ป่วยสูญเสียไปเพื่อให้สามารถกลับมาใช้งานได้ปกติ รวมถึงความสวยงามเพื่อคืนความมั่นใจและสุขภาพช่องปากที่ดีให้แก่ผู้ป่วย

การประเมินมิติแนวตั้งก่อนฟื้นฟูบูรณะช่องปากและความสูงฟันในการบดเคี้ยวของผู้ป่วย เพื่อตรวจหาว่ามีการสูญเสียความสูงฟันเดิมไปหรือไม่ และความสูงที่จะใช้ในการบูรณะฟันให้ใกล้เคียงเดิม โดยดูปัจจัยดังนี้

๑. ประเมินจากการออกเสียง S sound ซึ่งเป็นระยะห่างของฟันในขากรรไกรบนและขากรรไกรล่างที่น้อยที่สุดที่เกิดขณะพูด เรียกว่าระยะขีดที่ขีดขณะพูด หากระยะนี้มีค่ามากกว่า ๑ - ๒ มิลลิเมตร แสดงว่าอาจมีการสูญเสียมิติแนวตั้งขณะสบ และ F sound เพื่อประเมินปลายฟันหน้าบน ทั้งนี้ หากการเพิ่มมิติแนวตั้งมีมากเกินไปจากระยะขีดที่ขีดขณะพูดน้อยกว่า ๑ - ๒ มิลลิเมตร อาจทำให้ฟันโยกมีการละลายของกระดูกรอบเบ้าฟัน และเกิดการฉีกของกล้ามเนื้อบดเคี้ยว

๒. มิติแนวตั้งขณะพัก (rest vertical dimension) และมิติแนวตั้งขณะสบฟัน (occlusal vertical dimension) โดยส่วนต่างของมิติแนวตั้งขณะพักและมิติแนวตั้งขณะสบเรียกว่า ระยะปลอดภัยการสบ (free way space) ซึ่งปกติมีค่า ๒ - ๔ มิลลิเมตร โดยหาได้จากความแตกต่าง

ระหว่างมิติแนวตั้งขณะพักและมิติแนวตั้งขณะสบ มิติแนวตั้งขณะพักหาได้โดยให้ผู้ป่วยกลืนน้ำลายหรือ ออกเสียง “เอ็ม” จากการศึกษาในผู้ป่วย ๒๐๐ ราย ที่มีฟันสึก พบว่า ร้อยละ ๘๓ มีระยะปลอดภัยการสบประมาณ ๓ มิลลิเมตร ถ้ามีระยะปลอดภัยการสบมากกว่า ๔ มิลลิเมตร แสดงว่ามีการสูญเสียมิติแนวตั้งขณะสบ

๓. ความสูงเบ้าหน้าส่วนล่าง คือ ระยะจาก ปีกจมูกถึงปลายคางเป็นมิติแนวตั้งที่ใช้อ้างอิงทั้งขณะ พักและขณะสบ ถ้ามีการสูญเสียมิติแนวตั้งขณะสบ จะส่งผลให้เนื้อเยื่ออ่อนของเบ้าหน้าขาดการรองรับ ทำให้รูปเบ้าหน้าเสียไป เบ้าหน้าดูสั้นลง มีร่องที่มุมปาก สูญเสียความสวยงาม กล้ามเนื้อบดเคี้ยวอ่อนแรง ผู้ป่วยที่มีสัดส่วนของเบ้าหน้าส่วนล่างสั้นกว่าปกติสามารถ วางแผนการรักษาโดยปรับเพิ่มมิติแนวตั้งขณะสบได้

แนวทางการรักษาเพื่อเพิ่มมิติแนวตั้งมีหลากหลาย ได้แก่ การทำครอบฟันร่วมกับรากฟันเทียม การทำ ครอบฟันร่วมกับฟันเทียมบางส่วนถอดได้ หรือการทำ ฟันเทียมทับรากฟันกรณีฟันที่เหลืออยู่มีแนวโน้มที่ไม่ดี และมีข้อจำกัด ทำให้ไม่สามารถครอบฟันได้ โดยพิจารณา จากหลายปัจจัยทั้งปริมาณและคุณภาพของกระดูก ขากรรไกร โรคประจำตัว เศรษฐฐานะ และการปรึกษา วางแผนร่วมกับผู้ป่วย

รายงานผู้ป่วย

ผู้ป่วยชายไทย อายุ ๗๙ ปี มีโรคประจำตัว ต่อมน้ำลายอักเสบ โดยพบแพทย์และรับยาเป็นประจำ ผู้ป่วยมาด้วยอาการเคี้ยวอาหารไม่ถนัด และเสียวฟัน รู้สึกฟันไม่สวย ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุที่ขากรรไกรและ เบ้าหน้า เคยรับการรักษาทางทันตกรรม ได้แก่ อุดฟัน ขูดหินน้ำลาย ถอนฟัน ครอบฟัน ใส่ฟันเทียมแบบถอดได้

การตรวจสภาพเบ้าหน้า

เบ้าหน้ามีลักษณะสมมาตร มีสัดส่วนของเบ้าหน้าล่าง สั้นกว่าปกติ มีร่องที่มุมปากทั้งสองข้างเล็กน้อย เบ้าหน้า มีการสูญเสียมิติแนวตั้งขณะสบ เมื่อตรวจภายใน

ช่องปากพบฟันสึกทั้งปากและมีการสูญเสียฟันหลังหลายซี่ ซึ่งทำให้ผู้ป่วยต้องใช้ฟันหน้าทดแทนในการบดเคี้ยว ในระยะหลายปีที่ผ่านมา ทำให้ฟันที่เหลืออยู่มีการสึกมาก ความสูงของฟันและเบ้าหน้าลดลง

การตรวจภายในช่องปาก

ไม่พบรอยโรคของเนื้อเยื่อในช่องปาก ไม่พบมีฟันซี่ ๑๘, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๓๖-๓๘, ๔๔, ๔๖, ๔๗ ในช่องปาก ผู้ป่วยมีลักษณะการสึกของด้านบดเคี้ยวและปลายฟัน ของฟันล่างโดยทั่วไป และฟันบนบางซี่มีการสึกร่วมด้วย

การวินิจฉัยโรค

- โรคเหงือกอักเสบ (Dental plaque induced gingival disease on a reduced periodontium)
- ซี่ ๑๗, ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๒, ๑๑, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๓๔, ๓๓, ๓๒, ๓๑, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔ ฟันสึกเหตุสบฟัน (Attrition)
- ซี่ ๑๖ Previously root canal treated with normal apical tissue, ฟันงอกเหนือระดับการสบ (Supraocclusion)
- ซี่ ๓๗ Pulp necrosis with asymptomatic apical periodontitis
- บริเวณไร้ฟันที่ซี่ ๒๖, ๒๗, ๓๗, ๓๖, ๔๔, ๔๖, ๔๗ (Edentulous area)
- ขากรรไกรบนและล่างสูญเสียฟันจัดอยู่ในกลุ่ม Kennedy Class II

การวางแผนการรักษา (Treatment plan)

แผนการรักษาก่อนการรักษาทางทันตกรรม

ประดิษฐ์

๑. ถอนฟันซี่ ๓๗
๒. รักษาคลองรากฟัน ซี่ ๒๓ (Intentional RCT)
๓. ขูดหินน้ำลาย
๔. ครอบ ๓๕, ๔๕

๕. ปรับระดับด้านบดเคี้ยวซี่ ๑๖, ๒๕ ด้วยวิธี ตกแต่งครอบฟันเดิม

๖. อุดซ่อมพอร์ซเลนบิ่น ๒๕

แผนการรักษาทางทันตกรรมประดิษฐ์

๑. ใส่ครอบฟันชั่วคราวและฟันเทียมเพื่อ การรักษา (treatment denture) เพื่อประเมินมิติแนวตั้ง ที่เพิ่มขึ้น

๒. ทำเดือยฟันโลหะซี่ ๒๓

๓. ทำครอบฟันโลหะเคลือบพอร์ซเลนซี่ ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๒, ๑๑, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๓๕, ๓๔, ๓๓, ๓๒, ๓๑, ๔๑, ๔๒

๔. ทำสะพานฟันโลหะเคลือบพอร์ซเลนซี่ ๔๓-๔๕

๕. โดยแบบการสบฟันที่เลือกใช้ข้างขวาและข้างซ้าย คือ แบบการสบทำหน้าที่แบบกลุ่ม

๖. ใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้โครงโลหะบนและล่างซี่ ๒๖, ๒๗, ๓๗, ๓๖, ๔๔, ๔๖, ๔๗

๗. ใส่เฟือกฟันป้องกันการทำงานนอกหน้าที่

การรักษา (Treatment)

๑. บันทึกประวัติ ตรวจสภาพช่องปาก ใบหน้า และขากรรไกร ถ่ายภาพรังสีฟันออรามิก ถ่ายภาพรังสี รอบปลายราก พิมพ์แบบขึ้นต้น

๒. เทรอยพิมพ์ด้วยพลาสติกเทอร์ฮินประเมิน การสูญเสียมิติแนวตั้ง (vertical dimension) บันทึกความสัมพันธ์ขากรรไกรบนและล่างในตำแหน่ง ความสัมพันธ์ในศูนย์กลาง (centric relation record) ร่วมกับอุปกรณ์กำหนดความชันด้านหน้า (anterior programming device) และตำแหน่งสบสนิทที่สุด (maximal intercuspation) ทำการบันทึกเครื่องเฟซโบ (face-bow record) หาระยะปลอดการสบ (freeway space) โดยกำหนดจุดสองจุดบนใบหน้า จุดแรก บริเวณปลายจมูก จุดที่สองบริเวณปลายคาง และให้ผู้ป่วยกลืนน้ำลายค้างในท่าผ่อนคลาย ผู้ป่วยรายนี้หาระยะปลอดการสบได้ ๖ มิลลิเมตร

และหาระยะประชิดที่สุดขณะพูด (closet speaking space) โดยให้ผู้ป่วยออกเสียง “s sound” หากมีระยะ ประชิดที่สุดขณะพูดมากกว่า ๒ มิลลิเมตร หมายความว่า ผู้ป่วยมีการสูญเสียมิติแนวตั้ง ผู้ป่วยรายนี้หะระยะ ประชิดที่สุดขณะพูด ๔ มิลลิเมตร

๓. ทำการติดตั้งชั้นหล่อศึกษาบนกลอุปกรณ์ ขากรรไกรจำลองแบบปรับได้บางส่วน (semi adjustable articulator) เพื่อทำการวินิจฉัยและวางแผนการรักษา

๔. นำเสนอแผนการรักษาให้กับผู้ป่วยและ ให้การรักษาตามแผนส่งต่อเพื่อรักษาจากฟันซี่ ๒๓

๕. พิมพ์ปากด้วยวัสดุพิมพ์ปากไฮโดรคอลลอยด์ ผันกลับไม่ได้เพื่อทำขึ้นหล่อสำหรับฟันเทียมเพื่อ การรักษา เพื่อประเมินมิติแนวตั้งที่เพิ่มขึ้น บันทึก ความสัมพันธ์ขากรรไกรบนและล่างในตำแหน่ง ความสัมพันธ์ในศูนย์กลางร่วมกับอุปกรณ์กำหนดความชัน ด้านหน้า โดยเพิ่มมิติแนวตั้ง ๓ มิลลิเมตร

๖. นำขึ้นหล่อที่แต่งขึ้นฝั่งมาถอดแบบด้วยวัสดุ พิมพ์ปาก ทำการเทขึ้นหล่อด้วยพลาสติกเทอร์ฮิน ส่งห้องปฏิบัติการเพื่อนำไปลงภาชนะหล่อแบบฟัน และอัดด้วยเรซินอะคริลิกชนิดบ่มตัวด้วยความร้อน เพื่อทำครอบฟันชั่วคราวและฟันเทียมบางส่วนถอดได้

๗. ทำการกรอแต่งฟันเพื่อทำครอบฟันซี่ ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๒, ๑๑, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๓๕, ๓๔, ๓๓, ๓๒, ๓๑, ๔๑, ๔๒ และสะพานฟันซี่ ๔๓-๔๕ แล้วใส่ ครอบและสะพานฟันชั่วคราวที่ทำจากเรซินอะคริลิก ชนิดบ่มตัวด้วยความร้อนร่วมกับการใส่ฟันเทียมถอดได้ เพื่อการรักษาในขากรรไกรบนและล่าง โดยเพิ่มมิติแนวตั้ง ๓ มิลลิเมตร เป็นเวลา ๔ สัปดาห์

๘. ทำการกรอ แต่งคลองรากฟัน และพิมพ์ปาก ด้วยวัสดุซิลิโคนแบบเดิมที่ซี่ ๒๓ เพื่อทำเดือยฟัน โลหะเหวี่ยง (cast post & core) ลงเดือยฟันโลหะเหวี่ยง และยึดเดือยฟันโลหะเหวี่ยงที่ซี่ ๒๓ ด้วยเรซินซีเมนต์

๙. หลังจากใส่ครอบฟันชั่วคราวเป็นระยะเวลา ๑๔ สัปดาห์ ผู้ป่วยยอมรับในมิติแนวตั้งและแบบ การสบฟันที่สร้างขึ้นใหม่นี้ แล้วทำการกรอแต่งฟันหลัก

ครั้งสุดท้าย และทำการพิมพ์ปากครั้งสุดท้ายด้วยวัสดุซิลิโคนแบบเต็ม บันทึกความสัมพันธ์ขากรรไกรบนและล่างในตำแหน่งความสัมพันธ์ในศูนย์ร่วมกับอุปกรณ์กำหนดความชันด้านหน้า โดยใช้วัสดุบันทึกรอยกัดซิลิโคน

๑๐. ลองโครงสร้างฐาน (substructure) ของครอบฟันเทียมติดแน่น ที่ ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๒, ๑๑, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๓๕, ๓๔, ๓๓, ๓๒, ๓๑, ๔๑, ๔๒ และสะพานเทียมติดแน่น ที่ ๔๓-๔๕ เลือกสีฟัน A3 Vitapan classical เพื่อแต่งฟอร์ซเลน

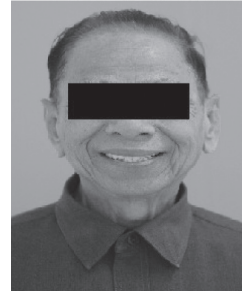
๑๑. ลองครอบฟันเทียมติดแน่น ที่ ๑๕, ๑๔, ๑๓, ๑๒, ๑๑, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๓๕, ๓๔, ๓๓, ๓๒, ๓๑, ๔๑, ๔๒ และสะพานเทียมติดแน่น ที่ ๔๓-๔๕ ยึดด้วยเรซินซีเมนต์ และพิมพ์ปากด้วยวัสดุพิมพ์ปากเพื่อทำฟันเทียมบางส่วนถอดได้ฐานอะคริลิกบนและล่าง แนะนำวิธีการดูแลสุขภาพช่องปาก

การวิจารณ์และสรุป

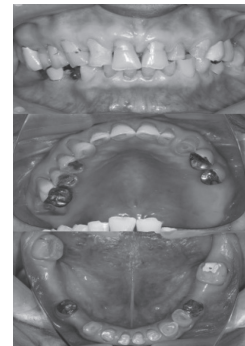
ผู้ป่วยชายไทย อายุ ๗๙ ปี มาพบทันตแพทย์ด้วยอาการสำคัญคือ เคี้ยวอาหารไม่ถนัด เสียฟันและรู้สึกฟันไม่สวย หลังจากรตรวจประเมินพบผู้ป่วยมีฟันสึกโดยทั่วไปทั้งปาก มีการสูญเสียฟันหลังหลายซี่จากการประเมินมิติแนวตั้งพบผู้ป่วยมีการสูญเสียมิติแนวตั้ง การวางแผนการรักษาสำหรับผู้ป่วยรายนี้จึงต้องประเมินการเพิ่มความสูงในมิติแนวตั้งโดยผู้ป่วยได้รับการทำครอบฟัน ๑๕ ซี่ สะพานฟัน ๓ ซี่ และฟันเทียมบางส่วนถอดได้ฐานอะคริลิกบนและล่าง โดยมีการเพิ่มระยะมิติแนวตั้งขณะสบฟันรูปแบบการสบฟันที่เลือกใช้ข้างขวาและข้างซ้ายเป็นแบบการสบทำหน้าที่แบบกลุ่ม ภายหลังการรักษาผู้ป่วยมีความพึงพอใจ รู้สึกมั่นใจเวลาพูดและยิ้มมากขึ้น เคี้ยวอาหารได้ดีขึ้น ผู้ป่วยยังจะต้องได้รับการรักษาด้วยฟันเทียมบางส่วนถอดได้ฐานโลหะทั้งขากรรไกรบนและล่างต่อ ซึ่งผู้ป่วยมีความสนใจในการรักษาปฏิบัติตามคำแนะนำของทันตแพทย์ได้เป็นอย่างดี

รูปถ่ายผู้ป่วยก่อนรับการรักษา

รูปถ่ายผู้ป่วยหลังรับการรักษา

ภาพถ่ายช่องปากก่อนการรักษา

ภาพถ่ายช่องปากหลังการรักษา
(ภาพถ่ายได้รับการยินยอมจากผู้ป่วยให้เผยแพร่เพื่อการศึกษาวงวิชาการ)

เอกสารอ้างอิง

1. Ainamo J. relationship between occlusal wear of the teeth and periodontal health. Scand j Dent Res 1972; 80 : P505.
2. Kopp S, Carlsson Ge. The temporomandibular joint: Problem related to occlusal function. Chicago: A textbook of occlusal 1988; P135.
3. Turner KA, Missirlan DM. Restoration of the extremely worn dentition. J Prosthet Dent. 1984; 52 : 467 – 474.
4. Silverman, M.M. : Accurate measurement of vertical dimension by phonetics and the speaking centric space. Dental. Digest, 57 : 261 – 265, 308 – 311, 1951.
5. Peter Ed. Evaluation, diagnosis and treatment of occlusal problem, second edition. St Louis : CV Mosby company, 1974.
6. Tench Rw. Dangers in dental reconstruction involving increase in the vertical dimension of the lower third of the human face. I Am Dent Assoc 1938; 25 : 566
7. Niswonger Me. The rest position of the mandible and the centric relation. I Am Dent Assoc 1934; 21 : 1572, 1934.
8. Gupta A, Pameet. Prosthodontic Restoration of Vertical Dimension of Occlusion in Severely Worn Dentitions. India : JDMS 2013; 3 : 38 – 40.
9. Lerner J. A systematic approach to full-mouth reconstruction of the severely worn dentition. Pract Proced Aesthet dent 2008; 20 : 81 – 87
10. Kamble Vd. Rehabilitation of Severely Worn Dentition and Partial Edentulism by Fixed and Removable Protheses : A Clinical Report. India : Jp-journals 2013; 3 : 57 – 61.
11. Bataglione C, Hotta Tm, Matsumoto W, Ruellas Cvo. Reestablishment of occlusion through overlay removable partial dentures : a case report. Braz Dent J 2012; 23 : 172 – 174

โดย พันตำรวจโทหญิง สุรนา โพธิ์มณี นายแพทย์ (สบ ๓) กลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ

บทนำ

ในยุคที่มีการระบาดของไวรัสก่อโรคโควิด - 19 นั้น การสวมหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อคือสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ต้องทำเสมอเวลาออกจากบ้าน แต่เมื่อต้องใส่เป็นประจำทุกวันหลายคนมักเกิดปัญหาสิวผดผื่นคันในบริเวณที่ใส่หน้ากากอนามัยตามมา Maskne หรือ Mask acne จึงเป็นคำที่ถูกอุบัติขึ้นใหม่ในปี 2020 ในช่วงการระบาดของ COVID - 19

มาส์กเน่ (Maskne) หรือ mask + acne จัดอยู่ในกลุ่มสิว ชนิด Acne mechanica นิยามถึงสิวที่เกิดจากภาวะของผิวหนังที่เกิดจากการสวมใส่หน้ากากอนามัยที่เสียดสีกับผิวหนังเป็นเวลานาน ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้อุณหภูมิใต้หน้ากากสูงขึ้นส่งผลต่อการสร้างเหงื่อและน้ำมันมากขึ้น และนอกจากนี้ตัวหน้ากากอนามัยจะทำหน้าที่เสมือนตัวปิดกั้นการระเหยของเหงื่อและน้ำมันที่สร้างจากผิว ทำให้อุดตันรูขุมขนและเกิดการระคายเคืองจนทำให้เกิดสิว โดยตำแหน่งอาการของสิวที่เกิดขึ้นมาบริเวณที่ถูกหน้ากากอนามัยปิดไว้นั่นเอง

ปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดสิวจากการสวมใส่หน้ากากอนามัย

Mechanical stress คือ ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงจากการเสียดสีกดทับจากการใส่หน้ากากต่อเนื่องติดกันเป็นเวลานาน

ความชื้น (Humidity) การใส่หน้ากากอนามัยเป็นเวลาหลายชั่วโมงติดต่อกันทำให้เกิดความร้อนและความชื้นจากลมหายใจที่หมุนเวียนภายใต้หน้ากากบวกกับสภาวะที่อากาศหมุนเวียนที่ลดลง จะกระตุ้นให้เกิดความไม่สมดุลของจุลชีพที่ผิวหนัง (microbiome dysbiosis) ทำให้เชื้อแบคทีเรียและเชื้ออื่น ๆ บริเวณ

ดังกล่าวเติบโตได้ง่าย ร่วมกับความชื้นที่ผิวเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้เซลล์ keratinocyte ที่ผิวและรูขุมขนบวมขึ้น จึงมีโอกาสเกิดรูขุมขนอุดตันเป็นสาเหตุให้เกิดสิวหรือผิวอักเสบรวมถึงโรคผิวหนังอื่น ๆ ตามมา เช่น eczema, acne, perioral dermatitis, seborrheic dermatitis, pityrosporum folliculitis, rosacea เป็นต้น

อุณหภูมิ (Temperature) มีงานวิจัยพบว่า การใส่หน้ากากอนามัยต่อเนื่องเกิน ๔ ชั่วโมงต่อวันขึ้นไปทำให้อุณหภูมิผิวเพิ่มขึ้น และทุก ๆ 1°C ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มีการหลั่งน้ำมันที่ผิวมากขึ้น ๑๐% ส่งผลให้เกิดการอักเสบและอุดตันรูขุมขนได้ง่ายขึ้น

อากาศเย็นและแห้ง (Cold, Dry weather) ถึงแม้ว่าอุณหภูมิที่ลดลงอาจฟังแล้วดูจะช่วยเรื่องสิวได้ แต่ในความเป็นจริงนั้นอากาศที่แห้งจะทำให้รูขุมขนอักเสบและติดเชื้อง่ายในบริเวณที่ผิวแห้งพิเศษ

ความเครียด (Stress) ความเครียดทำให้ผลิตฮอร์โมนคอร์ติซอลซึ่งรบกวนระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย รวมถึงทำให้ผิวหนังอ่อนแอลง ทำให้เกิดผื่นแพ้ผิวหนังอักเสบ รูขุมขนอักเสบได้ง่ายขึ้น

เกณฑ์การวินิจฉัยสิวจากการใส่หน้ากากอนามัย (proposed criteria) :

1. เริ่มเป็นสิวกายใน ๖ สัปดาห์ หลังเริ่มใส่หน้ากากอนามัยเป็นประจำ
2. ตำแหน่งที่พบได้มากคือ บริเวณที่สัมผัสหน้ากากอนามัยตามแนวกราม คาง แก้ม จมูก และรอบปาก ในตำแหน่งซึ่งมีชื่อเรียกว่า O-zone (ดังรูป Fig1.)
3. วินิจฉัยแยกโรคแล้วไม่ใช่ perioral dermatitis, seborrheic dermatitis, pityrosporum folliculitis และ acne rosacea

วิธีป้องกันและหลีกเลี่ยงสิวที่เกิดจากหน้ากากอนามัย (Therapeutic consideration)

๑. **Cleansing** ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิวหน้าที่อ่อนโยนและมีสารออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย (antibacterial active ingredients) เป็นส่วนประกอบเพื่อรักษาสมดุลจุลชีพของผิวหนัง

๒. **Leave-on skincare** หลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ดูแลผิว (skincare) ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์, กรดซาลิไซลิก (salicylic acid), กรดผลไม้ (alpha-hydroxy acids) รวมทั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์รักษาสิวที่มีส่วนผสมของเรตินอยด์ เนื่องจากเพิ่มการระคายเคืองของผิวที่อยู่ใต้หน้ากาก

๓. **Moisturizers** เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ให้ความชุ่มชื้น โดยเลือกสารให้ความชุ่มชื้นที่คล้ายสารตามธรรมชาติของผิวหนัง (natural moisturizing factors) ได้แก่ sodium hyaluronate และ polyglutamic และควรเลือกครีมที่มีเนื้อเบาบางปราศจากน้ำมัน (oil-free products) เช่น แบบเซรัม (serum, แบบละออง (mist), โลชั่น (lotion) และครีม (cream-based vehicles) สำหรับคนที่มีเหงื่อเยอะ ผิวมันมาก หรือเป็นสิวง่าย แนะนำให้ผลิตภัณฑ์ประเภทเนื้อครีมที่ทาแล้วเปลี่ยนเป็นเนื้อแป้ง (cream to powder moisturizer formulas) จะช่วยปกป้องผิวและลดการอักเสบภายใต้สภาวะอับชื้นจากการใส่หน้ากากได้ หลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์กลุ่ม Emollients (สารเก็บความชื้น) และ Occlusives (สารเคลือบผิว) ซึ่งก่อให้เกิดการอุดตันรูขุมขนและเกิดสิวใต้หน้ากาก ตัวอย่างของส่วนผสม Emollients และ Occlusive ที่ควรหลีกเลี่ยง ได้แก่ Emollients เช่น ลาโนลิน-ไขมันจากแกะ (lanolin), glycerol stearate และ soy sterols Occlusives เช่น บีโตรลาทัม (petrolatum) น้ำมันแร่ (mineral oil) เป็นต้น นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของกรดแลคติก (lactic acid) และยูเรีย (urea) เนื่องจากสารเหล่านี้จะทำปฏิกิริยากับเหงื่อและความชื้นทำให้สมดุล กรด-ด่างของผิวหนังเปลี่ยนแปลง เกิดผื่นผิวหนังอักเสบตามมา

๔. **Topical acne treatment** การใช้ยาทารักษาสิวในกลุ่ม benzoyl peroxide (BP), salicylic acid, sulfur, alpha-hydroxy acids และ retinoids ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการใส่หน้ากากทำให้เกิดสภาวะของการระคายเคืองผิวได้ง่ายกว่าปกติ การใช้ยาทาที่มีฤทธิ์ก่อการระคายเคืองจึงต้องระวังเป็นพิเศษ หากจำเป็นต้องใช้ retinoid แนะนำรูปแบบเจล (hydrogel formulation) จะช่วยให้การระคายเคืองลดลง สิ่งสำคัญคืองดทาครีมขณะสวมใส่หน้ากาก และหากเริ่มสังเกตว่าผิวเริ่มแห้งหรือมีอาการแสบคันควรหยุดใช้ทันที

๕. **Sunscreen** อาจทำให้มีอาการระคายเคืองหรือมีผดผื่นจากการทาครีมกันแดดใต้หน้ากากอนามัยได้ (โดยเฉพาะจาก chemical sunscreen และสภาพผิวที่ชื้นและมีเหงื่อใต้หน้ากาก) แนะนำเลือกหน้ากากผ้าที่มีคุณสมบัติป้องกันรังสี UV (Ultraviolet protective (UPF) 50 + fabrics) เพื่อหลีกเลี่ยงการทากันแดดในบริเวณที่สวมหน้ากาก

๖. ควรเลี่ยงการใช้รองพื้นหรือแต่งหน้าบริเวณผิวภายใต้หน้ากากอนามัย

คำแนะนำในการเลือกใช้หน้ากากอนามัยแบบผ้า

๑. หน้ากากอนามัยควรมีขนาดที่เหมาะสมและสามารถปรับขนาดจากสายคล้องหูได้ ขนาดที่แนะนำคือพอดีกับใบหน้า ปิดสนิทจมูก และครอบคลุมถึงคาง โดยที่ไม่แน่นกระชับหรือเสียดสีกับผิวขณะพูดหรือเคลื่อนไหว มากเกินไปจนทำให้เกิดการระคายเคือง ลักษณะของพื้นผิวและรูปทรงควรเป็นผิวเรียบและไม่มีรอยพับ (smooth surface without fold) หลีกเลี่ยงสารสัมผัสที่อาจทำให้เกิดอาการแพ้ เช่น โครงเหล็กนิกเกิลบริเวณสันจมูก ยางบริเวณสายคล้องหู ควรเป็น latex-free เช่น spandex (polyurethane polymer) หรืออาจใช้สายผ้าร่วมกับเม็ดบีทปรับสาย (Fig.2) โดยเฉพาะในบุคคลที่มีประวัติภูมิแพ้สัมผัสมาก่อน

๒. ควรเลือกเนื้อผ้าที่ทอละเอียด สัมผัสนุ่มและไม่ระคายเคืองต่อผิวหนัง (tightly woven) เพราะจะช่วย

ลดการเสียดสีกับผิว ผ้าใยสังเคราะห์บางกลุ่มจะมีคุณสมบัติที่ตีสวมใส่สบาย เบา กันน้ำ และมี UPF ที่สูง ยกตัวอย่างเช่น ผ้า polyester ที่มีกระบวนการทอที่ผสมสาร zinc oxide หรือ copper oxide ซึ่งมีรายงานว่า มีประโยชน์ในเรื่องลดเชื้อที่ทำให้เกิดสิว และมีคุณสมบัติ antioxidant และลดเลือนริ้วรอยด้วย

๓. สีของผ้า ควรเลือกผ้าสีอ่อน เนื่องจากผ้าสีอ่อนจะช่วยสะท้อนแสง UV ได้ดีกว่า และผ้าสีเข้มจะดูดความร้อนและอุณหภูมิได้มากกว่า ทำให้เกิดความชื้นซึ่งกระตุ้นให้เกิดการอุดตันและสิวได้ง่ายขึ้น

คำแนะนำในการสวมหน้ากากอนามัย

๑. ล้างมือให้สะอาดก่อนสวมใส่หน้ากากอนามัย ตำแหน่งที่ดีคือครอบคลุมสันจมูก จรดคาง และหลีกเลี่ยงการสัมผัสหน้ากากขณะสวมใส่

๒. ในระหว่างวันในขณะที่ไม่สัมผัสบุคคลอื่น ควรมีช่วงเวลาพักจากการสวมหน้ากากอนามัย เพื่อระบายอากาศ ลดการสะสมเหงื่อและแบคทีเรียเป็นระยะ ๆ จากงานวิจัยแนะนำให้มีช่วงพัก ๑๕ นาที หลังการสวมหน้ากากต่อเนื่องทุก ๆ ๒ ชั่วโมง ในขณะที่ถอดพักไม่ควรห้อยสายที่หูข้างเดียวหรือดึงหน้ากากลงมาไว้ใต้คาง เพราะจะทำให้เกิดการปนเปื้อนเชื้อโรคได้ ควรมีที่เก็บหน้ากากเฉพาะเพื่อลดการปนเปื้อน

๓. หากรู้สึกหน้ากากอนามัยเริ่มมีความชื้น เช่น จากละอองน้ำลาย ควรเปลี่ยนหน้ากากหรือหากกระดาษเช็ดหน้านุ่ม ๆ รองด้านใต้ เพื่อช่วยซับความชื้นและความมัน

๔. หากใช้หน้ากากผ้าให้ทำความสะอาดทุกวัน หากใช้หน้ากากอนามัยแบบใช้แล้วทิ้ง เช่น surgical mask แนะนำให้เปลี่ยนบ่อย ๆ จากงานวิจัยแนะนำให้เปลี่ยนเมื่อมีไอน้ำและสัมผัสความชื้น โดยหากเป็น surgical mask ควรเปลี่ยนทุก ๔ ชั่วโมง และหากเป็น N95 ควรเปลี่ยนทุกวัน

สิ่งสำคัญคือ ต้องทำความสะอาดมือก่อนสัมผัสหน้ากากเพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อโรคจากมือสู่ใบหน้า

และแนะนำให้เปลี่ยนหน้ากากอนามัยเป็นประจำ หากสวมใส่หน้ากากอนามัยแบบผ้าควรซักทำความสะอาดสะอาดอย่างสม่ำเสมอด้วยสบู่หรือน้ำยาซักผ้าแบบอ่อนโยน และต้องล้างน้ำยาซักผ้าออกให้หมดและตากผ้าให้สัมผัสกับแดด

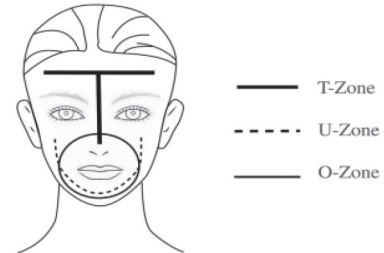
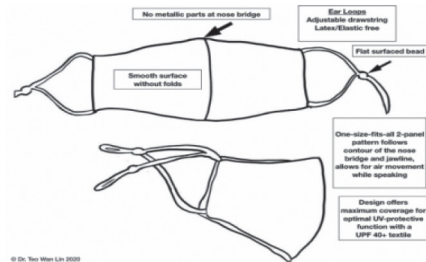

Fig 1. Distinct acne patterns seen in the T zone of physiologic acne, the U zone of adult acne, and the O zone of maskne.

© Dr. Yoo Wan Lin 2020
Fig 2. The ideal fabric face mask design to minimize textile-skin friction. UPF, Ultraviolet protection factor; UV, ultraviolet.

เอกสารอ้างอิง

1. Wan-Lin Teo, Diagnostic and management considerations for “maskne” in the era of COVID – 19. J AM ACAD DERMATOL FEBRUARY 2021 p 520 – 21
2. Increased flare of acne caused by long-time mask wearing during COVID-19 pandemic among general population. Dermatol Ther. 2020 Jul; 33 (4) : e13704
3. Narang I, Sardana K, Bajpai R, Garg VK. Seasonal aggravation of acne in summers and the effect of temperature and humidity in a tropical setting. J Cosmet Dermatol. 2019 Aug; 18 (4) : 1098 – 1104

4. Teo WL. The 'Maskne' microbiome–patho–physiology and therapeutics, International Journal of Dermatology 2021; p 799 – 809

5. Damiani G. et al. COVID – 19 related masks increase severity of both acne (maskne) and rosacea (mask rosacea) : Multi–center, real–life, telemedical, and observational prospective study. Dermatologic Therapy. 2021; e14848

6. Kosasih LP. MASKNE: Mask–Induced Acne Flare During Coronavirus Disease – 19. What is it and How to Manage it ? Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2020 Oct 31; 8 (T1) : 411 – 415

7. Kabir Sardana, Ravi C. Sharma and Rashmi Sarkar. Seasonal Variation in Acne Vulgaris–Myth or Reality. J Dermatol. 2002 Aug; 29 (8) : 484 – 8.

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗/๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗/๓ เด็กอายุยังไม่เกินสิบสองปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔ เด็กอายุกว่าสิบสองปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาตักเตือนด้วยก็ได้

(๒) ถ้าศาลเห็นว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้น ให้แก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองระวังเด็กนั้นไม่ให้เกิดเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควร ซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครึ่งละหนึ่งหมื่นบาทในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น แต่ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่าจะยอมรับข้อกำหนดที่บัญญัติไว้สำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองดังกล่าวมาข้างต้นหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นว่านั้น ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลนั้นไปโดยวางข้อกำหนดดังกล่าว

(๓) ส่งตัวเด็กนั้นไปยังสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต หรือสถานที่ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็ก ตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ไม่ให้นเกินกว่าวันที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดปี

ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (๒) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าว

ในกรณีที่เด็กนั้นไม่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรือมีแต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้ หรือในกรณีที่เด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และบุคคลนั้นไม่ยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวใน (๒) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควร เพื่อดูแล อบรม และสั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ในเมื่อบุคคลหรือองค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้บุคคลหรือองค์การนั้นมีอำนาจเช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแล อบรม และสั่งสอน รวมตลอดถึงการกำหนดที่อยู่ และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควรหรือให้ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก็ได้

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (๒) (๓) วรรคสอง และวรรคสามนั้น ถ้าในขณะใดภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เองหรือตามคำเสนอขอของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็กเพื่อดูแล อบรม และสั่งสอน หรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้นหรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจในมาตรานี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญากำหนดเกณฑ์อายุเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ที่อายุยังไม่เกินสิบปี แต่จากข้อมูลทางการแพทย์พบว่าเด็กอายุสิบสองปีกับเด็กอายุสิบปีไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยเป็นช่วงอายุที่พัฒนาการด้านความคิด สติ ปัญญา จริยธรรม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่และยังไม่สามารถคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้อย่างดีพอ อีกทั้งเด็กอายุไม่เกินสิบสองปีอยู่ในวัยการศึกษาในระดับประถมศึกษา ยังไม่สมควรให้เข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการบางประการที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และอาจทำให้เด็กเรียนรู้วิธีการทำความผิดเพิ่มขึ้นจนนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำอีก กรณีจึงสมควรใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กอายุสิบปีแต่ไม่เกินสิบสองปีได้รับผลดียิ่งขึ้นโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญเพื่อให้เด็กกลับตัวเป็นคนดีและเป็นประชากรที่มีคุณภาพกลับคืนสู่สังคมได้ต่อไป ประกอบกับการกำหนดเกณฑ์อายุของเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดจากอายุยังไม่เกินสิบปี เป็นอายุยังไม่เกินสิบสองปี เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะทั่วไป ฉบับที่ ๑๐ (ค.ศ. ๒๐๐๗) (General Comment No. 10 (2007) Children's rights in juvenile justice) ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child – CRC) และประเทศไทยได้ตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจที่จะปฏิบัติตามภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓) อีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๔ ก หน้า ๑ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

พระราชบัญญัติ
จรรยาบรรณ (ฉบับที่ ๑๓)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้
กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การ
บังคับใช้กฎหมายและการจัดระเบียบการจรรยาบรรณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์แก่
ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยและสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาคาสิโนและรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการ
ที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ เฉพาะ
ในข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ซึ่งเป็นส่วนที่แก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณ

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหอันเกิดจากการขับขี่ยานพาหนะ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้

การขับรถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร หรือรถจักรยานยนต์ในทางเดินรถ ซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปหรือซึ่งได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทาง และต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้ เว้นแต่ในกรณีตามมาตรา ๓๔ (๑) (๓) หรือ (๔) ให้เดินรถทางขวาของทางเดินรถได้ตามที่จำเป็นแก่กรณี

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อย กิโลกรัม และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

- (๑) ในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (๒) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (๓) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (๔) โดยประมาทหรือนำพหาวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (๕) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย หรือไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น
- (๖) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ หรือกลับรถ
- (๗) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากเข็นสำหรับทารก คนป่วยหรือคนพิการ
- (๘) ในลักษณะที่เห็นได้ว่าไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของผู้อื่น
- (๙) ในขณะที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๓ ทวิ/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๔๓ ทวิ/๑ ในกรณีที่มิอุบัติเหตุเกิดขึ้นและมีเหตุอันเชื่อได้ว่า ผู้ขับขี่หรือบุคคลที่อาจเป็นผู้ขับขี่ได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง หากบุคคลดังกล่าวอยู่ในภาวะหมดสติหรือได้รับอันตรายแก่กายจนไม่อาจให้ความยินยอมในการตรวจสอบการมีสารอยู่ในร่างกายตามมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้แพทย์ที่เกี่ยวข้องทำการตรวจพิสูจน์บุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

การตรวจพิสูจน์ของแพทย์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำได้เท่าที่จำเป็นและสมควร โดยเก็บตัวอย่างเลือด ปัสสาวะ หรือของเสี้ยวอย่างอื่นจากร่างกายของบุคคลดังกล่าวด้วยวิธีทางการแพทย์และใช้วิธีการที่ก่อให้เกิด

ความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายอย่างอื่นต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น

ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง ให้สิ่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๔/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๓/๑ ในขณะขับรถ ผู้ที่อยู่ในรถยนต์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ขับขี่ ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะขับรถ

(๒) คนโดยสาร

(ก) คนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าและที่นั่งแถวตอนอื่น ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะโดยสารรถยนต์

(ข) คนโดยสารที่เป็นเด็กอายุไม่เกินหกปี ต้องจัดให้นั่งในที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือนั่งในที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

(ค) คนโดยสารที่มีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบห้าเซนติเมตร ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะนั่งแถวตอนใด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือคนโดยสารมีเหตุผลทางสุขภาพอันไม่สามารถรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง แต่บุคคลนั้นต้องมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กและที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตรายตาม (๒) (ข) และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับผู้ที่อยู่ในรถสามล้อ รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และรถยนต์อื่นที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๒ และมาตรา ๑๒๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๓/๑ ในการใช้รถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ รถกระบะ รถกึ่งกระบะ หรือรถยนต์อื่นตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ให้คนโดยสารที่อยู่ในรถยนต์นั้นนอกจากคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าได้รับยกเว้นไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยตามมาตรา ๑๒๓

(๑) การบรรทุกคนโดยสาร ต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดสำหรับรถยนต์แต่ละประเภท และการโดยสารนั้นต้องไม่มีการยืนหรือนั่งโดยสารในลักษณะที่เป็นการเสี่ยงภัยตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดสำหรับรถยนต์แต่ละประเภท และ

(๒) การขับรถยนต์ต้องใช้อัตราความเร็วตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด ซึ่งอาจกำหนดแยกตามประเภทรถยนต์ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินแปดสิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการใช้รถบรรทุกคนโดยสารที่เป็นรถประจำทางที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด ในขณะที่ขนส่งคนโดยสารในเส้นทางที่ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง

มาตรา ๑๒๓/๒ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ ขับรถยนต์ในขณะที่มีคนโดยสารนั่งแถวตอนหน้าเกินสองคน หรือคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้านั้นมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๓/๓ ผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ต้องแจ้งเตือนหรือจัดให้มีการแจ้งเตือนด้วยวิธีการอื่น เพื่อให้คนโดยสารในรถนั้นปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ (๑) ทุกครั้งก่อนการออกรถ ทั้งนี้ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดแข่งรถในทางเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร

ผู้ใดรวมกลุ่มหรือมั่วสุมกันในทางหรือสาธารณสถานใกล้เคียง พร้อมด้วยรถตั้งแต่ห้าคันขึ้นไป โดยมีการนัดหมายเพื่อแข่งรถในทาง หรือรถที่ใช้ในการรวมกลุ่มหรือมั่วสุมกันมีการดัดแปลงหรือปรับแต่งรถ ให้มีสภาพไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ หรือมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดอันแสดงให้เห็นว่าจะทำการแข่งรถในทาง ให้ถือว่า ผู้นั้นพยายามแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อการอื่น หรือตนมิได้ร่วมหรือมีส่วนรู้เห็นว่าจะมีการแข่งรถในทางนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๔/๑ และมาตรา ๑๓๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๓๔/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดจัด โฆษณา ประกาศ ชักชวน หรือดำเนินการด้วยวิธีการใด เพื่อให้มีการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓๔

มาตรา ๑๓๔/๒ ผู้ใดรับดำเนินการดัดแปลงหรือปรับแต่งรถให้มีสภาพไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ ไม่ว่าจะมิสินจ้างหรือไม่ก็ตาม หากรถนั้นได้ถูกนำไปใช้ในทางเดินรถ ให้ถือว่าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ แล้วแต่กรณี และหากรถนั้นได้ถูกนำไปใช้ในการแข่งรถในทางอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าจะนำรถดังกล่าวไปใช้ในการแข่งรถในทาง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคห้าของมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การทดสอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓

“ในกรณีที่มิอุบัติเหตุเกิดขึ้นและมีเหตุอันเชื่อได้ว่า ผู้ขับขี่หรือบุคคลที่อาจเป็นผู้ขับขี่ได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๒) และบุคคลดังกล่าวอยู่ในภาวะหมดสติหรือได้รับอันตรายแก่กายจนไม่อาจให้ความยินยอมในการทดสอบการมีสารอยู่ในร่างกายตามวรรคสองให้นำความในมาตรา ๔๓ ทวิ/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓ ถ้าปรากฏว่าผู้ขับขี่ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ ไปใช้ในทาง ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่ผู้นั้นหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบ หากปรากฏว่ารถนั้นมีสภาพไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงและหากให้ใช้รถต่อไปอาจเกิดอันตรายได้โดยชัดแจ้ง ให้เจ้าพนักงานจราจรสั่งห้ามการใช้รถ ในกรณีนี้ ผู้ขับขี่ต้องนำรถดังกล่าวให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด หากผู้ขับขี่ไม่ดำเนินการ ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจเคลื่อนย้ายรถนั้น โดยให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่ถึงกับไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้เจ้าพนักงานจราจรสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว โดยให้เจ้าของรถ ผู้ครอบครองรถ หรือผู้ขับขี่นำรถดังกล่าวไปซ่อมแซมหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันและไม่เกินหกสิบวันตามสภาพความปลอดภัยของรถนั้น โดยในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ใช้รถได้ไปพลางก่อน

สภาพของรถที่ไม่มั่นคงแข็งแรงหรืออาจเกิดอันตราย ตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด

คำสั่งตาม (๑) และ (๒) ให้ถือว่าเป็นคำสั่งของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี และให้นำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มาใช้บังคับกับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งตาม (๑) และ (๒) ด้วย

ให้นำความในมาตรา ๑๔๒/๘ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งตาม (๑) หรือ (๒) โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓/๑ ในการออกคำสั่งตามมาตรา ๑๔๓

(๑) คำสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) ให้เจ้าพนักงานจราจรติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถนั้นไว้ที่ตัวรถในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจน

(๒) คำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) ให้เจ้าพนักงานจราจรติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งระงับการใช้รถนั้นไว้ที่ตัวรถในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจน โดยเครื่องหมายแสดงคำสั่งดังกล่าวต้องแสดงระยะเวลาสิ้นสุดของการอนุญาตให้ใช้รถเป็นการชั่วคราวไว้ด้วย

แบบคำสั่งและตำแหน่งที่ติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือ (๒) ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๓/๒ เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ออกคำสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือคำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) แล้ว ให้แจ้งไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี โดยเร็ว พร้อมด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง

และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกต่อไป

เมื่อรถที่ถูกสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือถูกสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๔๓ (๒) ได้มีการซ่อมแซมหรือปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสภาพตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกแล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้รถนั้นต่อไปได้ และให้ปลดเครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถหรือคำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวนั้น”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๓/๑ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๘/๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ตริ ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๔๗ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

มาตรา ๑๔๙ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๕๑ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๕๓ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๑๕๕ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๑๕๘ ... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ วรรคสอง มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๙ หรือมาตรา ๑๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๔ วรรคสอง

(๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง

(๓) ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘

(๔) ผ่าฝืนคำสั่งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๑๓ หรือ

(๕) ชัดคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๔๐/๒ หรือมาตรา ๑๔๐/๓ วรรคหนึ่ง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓/ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ (๑) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๑/๑ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๓/๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๒๓/ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๓๐ หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓/๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๖ วรรคสอง หรือไม่เคลื่อนย้ายรถตามมาตรา ๑๔๓ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๓/๑ ผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓/๒ หรือไม่มีการแจ้งเตือนหรือจัดให้มีการแจ้งเตือนตามมาตรา ๑๒๓/๓ ตามสมควร เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นจนเป็นเหตุให้คนโดยสารในรถนั้นได้รับอันตรายสาหัส ผู้ขับขี่ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้คนโดยสารในรถถึงแก่ความตาย ผู้ขับขี่ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ผ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรกำหนดตามมาตรา ๑๓๙

(๓) ผ่าฝืนคำสั่งให้หยุดรถของเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง

(๔) ผ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง

ถ้าไม่เป็นความผิดที่กำหนดโทษไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๖ ผู้ขับขี่ผู้ใดขับรถในระหว่างถูกล้งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๔๒/๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๖/๑ ผู้ใดเปลี่ยนแปลง ย้าย ทำลาย ปิดบัง หรือกระทำให้เสียหายด้วยประการใด ๆ แก่เครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถตามมาตรา ๑๔๓/๑ (๑) หรือเครื่องหมายแสดงคำสั่งระงับการใช้รถ เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๔๓/๑ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕๓ “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕๓/๑ วรรคหนึ่ง ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดขับรถในลักษณะที่ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยตามมาตรา ๔๓ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หากปรากฏว่าผู้ขับขี่ไม่ให้การช่วยเหลือตามสมควรหรือไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๐ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้น มีกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑ ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๑๖๐ ตริ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ เป็นการขับขี่รถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือเป็นการขับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อลिनจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดอีกหนึ่งในสาม”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ตริ/๑ มาตรา ๑๖๐ ตริ/๒ และมาตรา ๑๖๐ ตริ/๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ ตริ/๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตริ วรรคหนึ่ง และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

มาตรา ๑๖๐ ตริ/๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตริ วรรคหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดนั้นขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดนั้นอีกหนึ่งในสาม

หากกรณีการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๑๖๐ ตริ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๖๐ ตริ/๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตริ และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่กระทำความผิดครั้งแรก”

มาตรา ๓๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ เบญจ ในกรณีที่มีการกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๓๔

(๑) หากผู้กระทำความผิดมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาอาจมีคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ระวางผู้นั้นมิให้กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก หากศาลเห็นสมควร ให้มีอำนาจวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ระวางผู้นั้นมิให้กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก ตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละห้าหมื่นบาท ในเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก

ถ้าผู้นั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควร จะเรียกบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มาวางข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น ก็ให้ศาลมีอำนาจวางข้อกำหนดดังกล่าว

ในกรณีที่ศาลวางข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าผู้นั้นกระทำความผิดฐานแข่งรถ ในทางซ้ำอีกภายในระยะเวลาในข้อกำหนดให้นำมาตรา ๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) หากผู้กระทำความผิดตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาอาจมีคำร้องขอ ต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาสั่งผู้กระทำการดังกล่าวให้ทำทัณฑ์บน หากศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ทำทัณฑ์บน โดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินห้าหมื่นบาทว่าผู้นั้นจะไม่กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก ตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนกระทำความผิดทัณฑ์บนให้นำมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๒/๑ ในกรณีที่ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๓๖ มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับการใช้รถยนต์ที่ไม่ต้องมีเข็มขัดนิรภัยเป็นเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ ตามประกาศซึ่งออกตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และตามประกาศซึ่งออกตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๓๗ บรรดาคำสั่งให้ซ่อมหรือแก้ไขรถตามมาตรา ๑๔๓ หรือคำสั่งระงับการใช้รถนั้น เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ออกไว้ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไปจนสิ้นระยะเวลาตามคำสั่งนั้น แต่ต้องไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ บรรดาคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่ได้ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลดังต่อไปนี้

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๔ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการ ที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ก) คำสั่งเกี่ยวกับการเก็บรักษารถเป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๑ วรรคสอง ให้มีผลบังคับได้ต่อไป ตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ข) คำสั่งเกี่ยวกับการทำทัณฑ์บนหรือวางข้อกำหนด ไม่ว่าจะ เป็นกรณีที่มีการวาง เงินประกันหรือไม่ ตามข้อ ๒ วรรคสอง ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๔ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหามันเกิด จากกรขั้วขี้นยานพาหนะ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ก) คำสั่งเกี่ยวกับการเก็บรักษารถเป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๒) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ข) คำสั่งเกี่ยวกับการยึดใบอนุญาตขับขี่ ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๑) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ค) คำสั่งเกี่ยวกับการอบรมความประพฤติของผู้ขับขี่ ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๓) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ง) คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางบกหรือคำสั่งปิดกิจการขนส่งทางบกเป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๓ ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ บรรดาข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ การออกข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งตามมาตรา ๔๓ (๙) มาตรา ๔๓ ทวิ/๑ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการจราจรทางบก ประกอบกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงมาตรการกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างปลอดภัยและให้การป้องกันการกระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการใช้ช่องเดินรถ ลักษณะความผิดในการขับรถ การตรวจสอบหรือทดสอบผู้ขับขี่ หน้าที่การใช้เข็มขัดนิรภัย การป้องกันการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต และการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและส่งเสริมให้เกิดความสะดวกและความปลอดภัยในการจราจรทางบก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๔ ก หน้า ๕ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ครอบคลุมการกระทำซึ่งอาจมีผลเกี่ยวข้องหรือนำไปสู่การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์” ในข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์” หมายความว่า พฤติการณ์ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ แล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำใด ๆ เช่น การนำพบบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ที่อาจมีผลเกี่ยวข้องหรือนำไปสู่การค้ามนุษย์”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองอธิบดีกรมการปกครองที่อธิบดีกรมการปกครองมอบหมาย จำนวนหนึ่งคน และข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบหมาย จำนวนหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

ข้อ ๕ ให้คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐมีให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานขึ้นใหม่

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๙๑ ง หน้า ๘ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๕)

**ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.
พ.ศ. ๒๕๖๕**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑/๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๑/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๖๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๑/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๖๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๑/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๖๕ วรรคสอง จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และให้หมายความถึง คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้งให้พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้ง เจ้าพนักงานตามระเบียบนี้

“บัตรประจำตัว” หมายความว่า เอกสารมอบหมายที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบให้ประจำตัวเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๑/๑ วรรคหนึ่ง

“เลขาธิการ ป.ป.ส.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติและการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

ข้อ ๖ ผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็น ลายลักษณ์อักษรจากผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงาน ให้มีหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย เกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นผู้ที่ไม่เคยมีประวัติหมองเกี่ยวกับยาเสพติด การทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวงราชการหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี โดยจะต้องเป็นบุคคลข้อหนึ่งข้อใด ดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป

(๒) เป็นข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร

(๓) เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร

(๔) เป็นพนักงานเมืองพัทยา ตำแหน่งปลัดเมืองพัทยา

ข้อ ๗ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่ากรมขึ้นไป เสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติในสังกัด ตามข้อ ๖ ที่เห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๘ เมื่อเลขาธิการ ป.ป.ส. พิจารณาเห็นชอบรายชื่อบุคคลตามข้อ ๗ แล้ว ให้เสนอรายชื่อ เพื่อเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ส. และผ่านเกณฑ์การประเมินการอบรมตามที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนด แล้วให้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ และเสนอด้วยวาจาให้ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ วรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนด อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามมาตรา ๑๑/๑

ข้อ ๙ เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติการแต่งตั้งและให้ความเห็นชอบในการกำหนดอำนาจหน้าที่ ผู้ที่เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอแล้ว ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งแต่งตั้งผู้นั้นเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

หากภายหลังเลขาธิการ ป.ป.ส. เห็นสมควรเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ใดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามนั้น

ข้อ ๑๐ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แล้วให้เลขาธิการ ป.ป.ส. ออกบัตรประจำตัวให้แก่ผู้นั้น บัตรประจำตัวดังกล่าวให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้บัตรประจำตัวมีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกบัตร

ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แจ้งต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อขอมีบัตรประจำตัวใหม่ได้ภายในสามสิบวัน ก่อนวันที่บัตรดังกล่าวจะสิ้นอายุ โดยให้ยื่นเรื่องต่อผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง ผู้บังคับการตำรวจ ผู้บังคับการกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เพื่อขอมีบัตรประจำตัวใหม่ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๑๑ การเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ลินสุดลงเมื่อ

(๑) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖

(๒) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่ากรมขึ้นไปของผู้นั้นเสนอให้ยกเลิการแต่งตั้ง

(๓) ไม่ดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวใหม่เมื่อบัตรประจำตัวสิ้นอายุเกินกว่าสามเดือน

(๔) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดในหมวด ๒ หรือหมวด ๓ ของระเบียบนี้

(๕) ไม่มีรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๒๕ ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันออกบัตร เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

(๖) เลขาธิการ ป.ป.ส. เห็นสมควรให้ยกเลิการแต่งตั้ง

ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งยกเลิการแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามวรรคหนึ่ง และรายงาน ให้คณะกรรมการทราบ

หมวด ๒
การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

ข้อ ๑๒ การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เพื่อตรวจค้น จะต้องมีการคำสั่งหรือหมายศาล เว้นแต่มีเหตุให้ค้นโดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายศาล

ให้นำความในข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญาวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๑) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับทราบก่อนดำเนินการ

(๒) ก่อนลงมือตรวจค้น ต้องแสดงความบริสุทธิ์และแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ครอบครอง ผู้ดูแล หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น

(๓) การค้นให้ค้นต่อหน้าบุคคลใน (๒) หากไม่มีบุคคลดังกล่าวให้ค้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือญาติผู้ใกล้ชิดกับบุคคลใน (๒) ซึ่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้ร้องขอให้มาเป็นพยาน ซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ในชุดจับกุมหรือตรวจค้น

กรณีที่ลงมือค้นในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้ และให้รายงานผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับรับทราบด้วย

(๔) ทำบันทึกเหตุอันควรสงสัยตามสมควรและเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถาน หรือสถานที่ค้นตามแบบที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนด แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ส่งมอบสำเนาบันทึกดังกล่าวให้แก่ผู้นำการตรวจค้น โดยให้มีการทำหลักฐานการส่งมอบรับมอบไว้ด้วย

(๕) เมื่อค้นเสร็จให้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้นและบัญชีสิ่งของที่ค้นได้แล้วอ่านให้บุคคลตาม (๒) หรือพยานบุคคลตาม (๓) ฟังและลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมลงลายมือชื่อให้หมายเหตุไว้ในบันทึกการค้น แล้วรายงานการค้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

(๖) การค้นในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตก นอกจากต้องปฏิบัติตาม (๑) – (๕) แล้ว เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทยศการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือพันตำรวจเอกขึ้นไป หรือข้าราชการทหารตำแหน่งรองผู้บังคับการกรมหรือพันเอกขึ้นไป

ข้อ ๑๔ การค้นบุคคลหรือยานพาหนะพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๒) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ก่อนลงมือตรวจค้น ต้องแสดงความบริสุทธิ์และแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่จะถูกค้นหรือผู้ครอบครองยานพาหนะ

(๒) เมื่อค้นเสร็จให้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้นและบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ แล้วอ่านให้บุคคลตาม (๑) ฟังและลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้หมายเหตุไว้ในบันทึกการค้น แล้วรายงานการค้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ข้อ ๑๕ การปฏิบัติหน้าที่จับบุคคลผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๕) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) กรณีจับตามหมายจับ เมื่อพบผู้กระทำความผิดตามหมายจับ ให้แสดงหมายจับและบัตรประจำตัว ต่อผู้นั้นก่อนจับกุม

หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้กระทำความผิดตามหมายจับจะหลบหนีให้ดำเนินการจับกุมไปก่อน แล้วแสดงหมายจับและบัตรประจำตัว

(๒) กรณีจับโดยไม่มีหมายจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา คดีความอาญา มาตรา ๗๘ ให้แสดง บัตรประจำตัวต่อผู้นั้นก่อนจับกุม

(๓) ให้แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบโดยไม่ชักช้า ถ้ามีหมายจับ ให้แจ้งผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟัง

(๔) ให้แจ้งผู้ถูกจับว่าถ้อยคำที่ผู้ถูกจับกล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณา คดีได้

(๕) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ทำการจับเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนโดยทันที เว้นแต่มีเหตุจำเป็นต้องสอบสวนผู้ถูกจับ เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา ๑๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดี ยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ แห่งระเบียบนี้

(๖) ทำบันทึกการจับกุมและให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อไว้ หากผู้ถูกจับไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้หมายเหตุไว้ในบันทึกการจับกุม

ข้อ ๑๖ การปฏิบัติหน้าที่ยึดหรืออายัดยาเสพติด หรือทรัพย์สินอื่นใดที่เป็นของกลางในคดี ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดี ยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๕) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทำบันทึกการยึดหรืออายัด พร้อมบัญชีเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการ กระทำความผิด หรือที่ได้รับมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐาน

ข้อ ๑๗ การปฏิบัติหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นกรณีเร่งด่วน ก่อนมีคำสั่งตรวจสอบทรัพย์สินตาม มาตรา ๑๑/๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ วิธีพิจารณา คดียาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินเกี่ยวกับการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน การยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน และการคืนทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งรายงานการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๘ การใช้อำนาจตรวจสอบ ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายยาเสพติดหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมาย ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๓) ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน การแจ้งสิทธิ การยื่นคำร้องขอผ่อนผัน การประเมินราคาทรัพย์สิน การขอรับทรัพย์สินคืน และการคืนทรัพย์สิน

ข้อ ๑๙ การปฏิบัติหน้าที่สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๘) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การสอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ต้องหาทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งผู้ต้องหาทราบ

(๒) แจ้งสิทธิของผู้ต้องหาที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา

(๓) แจ้งสิทธิขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

(๔) แจ้งสิทธิในการพบและปรึกษานายความเป็นการเฉพาะตัว สิทธิได้รับการเยี่ยมตามสมควร และสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

(๕) ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการสอบสวน โดยระบุสิทธิของผู้ต้องหาตาม (๑) - (๔) พร้อมทั้งระบุว่าผู้ต้องหาปฏิเสธหรือยินยอมให้สอบปากคำด้วยความสมัครใจ พร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อทำบันทึกเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ต้องหาฟัง และลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากผู้ต้องหาไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้หมายเหตุไว้ในบันทึกการสอบสวน

(๖) เมื่อผู้ถูกจับประสงค์จะให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา ๑๕๓ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้ผู้ถูกจับบันทึกรายละเอียดของข้อมูลด้วยตนเองและลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกการจับกุม หากผู้ถูกจับไม่อาจบันทึกข้อมูลเองได้ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้บันทึกข้อมูลแล้วลงลายมือชื่อของผู้ถูกจับ ผู้บันทึก และพยาน (ถ้ามี)

ข้อ ๒๐ การปฏิบัติหน้าที่ในการมีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลหรือส่งข้อมูล เอกสารตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ (๙) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทำหนังสือ โดยระบุชื่อ ตำแหน่ง เลขบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สังกัด และอำนาจที่ได้รับมอบหมายมอบให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกครั้ง

ข้อ ๒๑ การปฏิบัติหน้าที่ตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้การตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๒ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ส. ว่าด้วยการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย และนอกจากปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้มีการจัดเตรียมสถานที่เพื่อการตรวจหรือทดสอบที่มีติดชิดจากภายนอก ให้คำนึงถึงอัตลักษณ์ทางเพศ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เว้นแต่ไม่อาจกระทำได้นี้เนื่องจากข้อจำกัดของสภาพพื้นที่

(๒) กรณีต้องการให้มีผู้ช่วยในการตรวจต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ใน (๑) ด้วย

(ก) การปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ ละเว้นการใช้กิริยาท่าทางที่เป็นการล้อเลียน ดูหมิ่นในความเป็นเพศหญิงหรือชายหรือเพศสภาพอื่น

ข้อ ๒๒ การปฏิบัติหน้าที่โดยมีการขอให้บุคคลใดช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๔ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ขอความช่วยเหลือจากบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

(๒) เจ้าพนักงาน ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๓) บุคคลทั่วไป

การปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งจะบังคับให้บุคคลใดช่วยเหลือโดยอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลนั้นไม่ได้ และให้บันทึกรายละเอียดการช่วยเหลือไว้ทำรายงาน หรือบันทึกตามข้อ ๑๓ (๕) ข้อ ๑๔ (๒) หรือข้อ ๑๕ (๖) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งมีความจำเป็นและมีเหตุเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดถูกใช้ หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๕ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ส. ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร

ข้อ ๒๔ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จะใช้อำนาจควบคุมตัว การควบคุมตัวตามมาตรา ๑๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเยาวชนคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ต้องเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่มีตำแหน่ง ดังนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ ระดับเชี่ยวชาญ ระดับชำนาญการพิเศษ หรือระดับชำนาญการซึ่งครองตำแหน่งตั้งแต่สามปีขึ้นไป

(๒) ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือพันตำรวจตรีขึ้นไป

(๓) ข้าราชการทหารตำแหน่งผู้บังคับกองร้อยหรือพันตรีขึ้นไป

ทั้งนี้ จะกระทำได้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนผู้ถูกจับเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดเท่านั้น

เมื่อมีการควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกการควบคุมไว้ทำรายงานตามข้อ ๑๕ (๖) ด้วย และให้รายงานผู้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้นั้นทราบด้วย

ในการควบคุมตัวผู้ถูกจับเพื่อการสอบสวน ให้ใช้สถานที่ทำการของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือที่ทำการของเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อฝากควบคุมตัวชั่วคราวก่อนส่งมอบพนักงานสอบสวน โดยสถานที่นั้นจะต้องมีการติดตั้งกล้องวงจรปิด (cctv) บันทึกภาพและเสียงระหว่างการควบคุมตัวด้วย

ข้อ ๒๕ การปฏิบัติหน้าที่ ตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๔ ต้องจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดที่สามารถ

บันทึกภาพและเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้ในบันทึกการตรวจค้น หรือบันทึกการจับกุม หรือบันทึกการตรวจยึด หรือบันทึกการสอบสวนของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แล้วแต่กรณี

หมวด ๓
การกำกับดูแล

ข้อ ๒๖ เพื่อประโยชน์ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลและติดตามประเมินผลการปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๔ มาตรา ๑๑/๕ และมาตรา ๑๑/๖ ให้รายงานเลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ทราบภายใน ๑๕ วันนับแต่ปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ให้แนบสำเนาบันทึกการจับกุม บันทึกการตรวจค้น หรือบันทึกการยึดทรัพย์สิน แล้วแต่กรณี มาพร้อมกับการรายงานเลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ด้วย

(๒) กรณีที่มีหน้าที่กำกับดูแลบังคับบัญชาการปราบปรามยาเสพติด ให้รายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดให้เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ทราบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามแบบที่เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. กำหนด

(๓) กรณีที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ค้ายาเสพติดหรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ ให้ส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ทราบตามแบบที่เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. กำหนด

(๔) กรณีที่ได้รับการร้องขอจากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต่างสังกัด หรือผู้ที่เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. มอบหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้รายงานผลการปฏิบัติตามคำร้องขอดังกล่าวให้เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ทราบตามแบบที่เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๒๗ กรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้นั้นรายงานข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีให้เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ทราบโดยเร็ว

เมื่อเลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือตามควรแก่กรณี

ข้อ ๒๘ เมื่อเลขอาชญากรรม ป.ป.ส. ได้รับรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามข้อ ๒๖ และการที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยตามข้อ ๒๗ แล้วให้เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๙๔ ง หน้า ๑๐ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕)

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์
และการรายงานยาเสพติด

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑/๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๖๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ส. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายอาญาเสพติดเป็นผู้วินิจฉัย

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ยาเสพติดของกลาง” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย และให้หมายความรวมถึงสิ่งส่งสัยว่าเป็นยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหยดังกล่าวซึ่งพนักงานสอบสวนได้รับจากผู้จับหรือผู้ยึด

“สถานตรวจพิสูจน์” หมายความว่า สถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดตามบัญชีท้ายระเบียบนี้

“ผู้ตรวจพิสูจน์” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานตรวจพิสูจน์ที่มีความรู้ความสามารถทำการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดและสามารถรายงานผลการตรวจพิสูจน์ได้

“การตรวจพิสูจน์” หมายความว่า การตรวจพิสูจน์เพื่อทราบชนิดและปริมาณหรือน้ำหนักยาเสพติด

“คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข” หมายความว่า คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับยาเสพติดของกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับยาเสพติดของกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หมวด ๒
การส่งยาเสพติดของกลางให้พนักงานสอบสวน

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าพนักงานจับหรือยึดยาเสพติดได้ไม่ว่าจะมีตัวผู้ต้องหาหรือไม่ ให้เจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึดทำการตรวจสอบจำนวน ปริมาณ และน้ำหนัก และบรรจุยาเสพติดนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยเท่าที่จะกระทำได้ แล้วให้เจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึดจัดทำบันทึกการจับกุมหรือการยึด พร้อมทั้งรายละเอียดตามสมควรไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๘ ให้เจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึดรับนำยาเสพติด พร้อมตัวผู้ต้องหา (ถ้ามี) ส่งพนักงานสอบสวนโดยเร็ว

ข้อ ๙ ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบยาเสพติดของกลางต่อหน้าผู้ต้องหา (ถ้ามี) และเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึดแล้วแต่กรณี และให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้บรรจุยาเสพติดของกลางทั้งหมดนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อเจ้าพนักงาน ผู้จับหรือผู้ยึด ผู้ต้องหา (ถ้ามี) และพนักงานสอบสวน ในแบบฉลากที่ปิดภาชนะนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐาน

(๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔

(ก) ถ้ามีน้ำหนักรวมภาชนะบรรจุไม่ถึงห้าสิบกิโลกรัม ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๑)

(ข) ถ้ามีน้ำหนักรวมภาชนะบรรจุตั้งแต่ห้าสิบกิโลกรัมขึ้นไป เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้บรรจุยาเสพติดของกลางทั้งหมดนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เท่าที่จะกระทำได้ หรือเก็บรักษาไว้ในสถานที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อเจ้าพนักงาน ผู้จับหรือผู้ยึด ผู้ต้องหา (ถ้ามี) และพนักงานสอบสวน ในแบบฉลากที่ปิดภาชนะนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐาน เพื่อปฏิบัติตามข้อ ๑๑

(๓) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕

(ก) ถ้ามีน้ำหนักไม่ถึงหนึ่งร้อยกิโลกรัม ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๑)

(ข) ถ้ามีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยกิโลกรัมขึ้นไป เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้บรรจุยาเสพติดของกลางทั้งหมดนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด ผู้ต้องหา (ถ้ามี) และพนักงานสอบสวน ในแบบฉลากที่ปิดภาชนะนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐาน แล้วนำไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อปฏิบัติตามข้อ ๑๒

ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้เจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด และพนักงานสอบสวนร่วมกันบันทึกและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

การปิดฉลากที่ภาชนะบรรจุยาเสพติดของกลาง ให้ปิดทับภาชนะในลักษณะที่หากจะมีการเปิดภาชนะดังกล่าวแล้ว จะต้องทำให้ฉลากที่ปิดภาชนะฉีกขาดหรือไม่อยู่ในสภาพที่ปิดอยู่ตามปกติ และแบบฉลากปิดภาชนะยาเสพติดของกลาง ให้เป็นไปตามแบบ วยส. ๑๑ ท้ายระเบียบนี้

หมวด ๓
การส่งยาเสพติดของกลางเพื่อตรวจพิสูจน์

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานสอบสวนลงเลขคดีอาญา ชื่อเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด ชื่อผู้ต้องหา (ถ้ามี) ให้ชัดเจนบนฉลากที่ปิดภาชนะที่บรรจุยาเสพติดของกลาง แล้วส่งยาเสพติดของกลางทั้งหมดที่เป็นยาเสพติดของกลางในเลขคดีอาญาดังกล่าวส่งสถานตรวจพิสูจน์ในสภาพตามที่ได้กระทำไว้ตามข้อ ๙ ไปตรวจพิสูจน์ที่สถานตรวจพิสูจน์โดยเร็ว เว้นแต่กรณีตามข้อ ๙ (๒) (ข) ให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ และข้อ ๙ (๓) (ข) ให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๒

ในกรณีที่มีการยึดยาเสพติดจากผู้ครอบครองยาเสพติดเพื่อเสพ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องลงเลขคดีอาญา

หนังสือนำส่งยาเสพติดของกลางไปตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวนให้เป็นไปตามแบบ วยส. ๑๒ ทำยระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณียาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ มีน้ำหนักรวมภาชนะบรรจุตั้งแต่ห้าสิบกิโลกรัมขึ้นไปตามข้อ ๙(๒) (ข) ให้พนักงานสอบสวนประสานสถานตรวจพิสูจน์ก่อนนำส่งยาเสพติดของกลางตามที่ได้กระทำไว้ตามข้อ ๙ โดยให้สถานตรวจพิสูจน์เป็นผู้ค้ำประกันถึงจำนวน ปริมาณ ความปลอดภัย และอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการนำส่งยาเสพติดของกลางดังกล่าว และให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ส่งยาเสพติดของกลางทั้งหมดในสภาพตามที่ได้กระทำไว้ตามข้อ ๙ (๒) (ข) ไปตรวจพิสูจน์ที่สถานตรวจพิสูจน์โดยเร็ว หรือ

(๒) มีหนังสือแจ้งสถานตรวจพิสูจน์ที่ใกล้ที่สุดทราบโดยเร็ว และให้สถานตรวจพิสูจน์ส่งผู้ตรวจพิสูจน์ไปร่วมดำเนินการโดยเร็ว

ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ร่วมกับพนักงานสอบสวนตรวจสอบปริมาณหรือน้ำหนัก ทำการชั่งตัวอย่างและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน โดยให้บรรจุยาเสพติดของกลางที่ชั่งตัวอย่างนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยเท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อพนักงานสอบสวนและผู้ตรวจพิสูจน์ไว้เป็นหลักฐานในแบบฉลากปิดภาชนะยาเสพติดของกลางเช่นเดียวกับข้อ ๙ (๒) (ก) แล้วให้ผู้ตรวจพิสูจน์นำตัวอย่างยาเสพติดของกลางที่ได้จากการชั่งตัวอย่างไปตรวจพิสูจน์ สำหรับยาเสพติดของกลางส่วนที่เหลือให้พนักงานสอบสวนคงเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยตามข้อ ๙ (๒) (ข)

การรายงานผลการตรวจยาเสพติดของกลางในกรณีนี้ ให้ผู้ตรวจพิสูจน์รับรองผลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกลางทั้งหมด

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๑๑ ให้หมายความรวมถึงกลุ่มของสารเคมีต้องสงสัยที่นำมาใช้ในการผลิตยาเสพติดด้วย

ข้อ ๑๒ ในกรณียาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ มีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยกิโลกรัมขึ้นไปตามข้อ ๙(๓) (ข) ให้พนักงานสอบสวนมีหนังสือแจ้งสถานตรวจพิสูจน์ที่ใกล้ที่สุดทราบโดยเร็ว และให้สถานตรวจพิสูจน์ส่งผู้ตรวจพิสูจน์ไปร่วมดำเนินการโดยเร็ว

ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ร่วมกับพนักงานสอบสวนตรวจสอบปริมาณหรือน้ำหนัก ทำการชั่งตัวอย่าง และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน โดยให้บรรจุยาเสพติดของกลางที่ชั่งตัวอย่างนั้นลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยเท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อพนักงานสอบสวนและผู้ตรวจพิสูจน์ไว้เป็นหลักฐาน ในแบบฉลากปิดภาชนะยาเสพติดของกลางเช่นเดียวกับข้อ ๙(๓) (ก) แล้วให้ผู้ตรวจพิสูจน์นำตัวอย่างยาเสพติดของกลางที่ได้จากการชั่งตัวอย่างไปตรวจพิสูจน์ สำหรับยาเสพติดของกลางส่วนที่เหลือให้พนักงานสอบสวนคงเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยตามข้อ ๙(๓) (ข)

การรายงานผลการตรวจยาเสพติดของกลางในกรณีนี้ ให้ผู้ตรวจพิสูจน์รับรองผลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกลางทั้งหมด

ข้อ ๑๓ ให้พนักงานสอบสวน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่าในสังกัดเดียวกันกับพนักงานสอบสวน นำยาเสพติดของกลางทั้งหมดดังต่อไปนี้ ส่งสถานตรวจพิสูจน์ด้วยตนเองพร้อมแสดงบัตรประจำตัว และให้ผู้ตรวจพิสูจน์ทำการบันทึกชื่อ ตำแหน่ง ของผู้นำส่งไว้เป็นหลักฐาน

(๑) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ซึ่งมีน้ำหนักตั้งแต่ยี่สิบกิโลกรัมขึ้นไป เฉพาะฝิ่นที่มีน้ำหนักตั้งแต่ห้าร้อยกรัมขึ้นไป

- (๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓
- (๓) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ ซึ่งมีน้ำหนักรวมภาชนะบรรจุไม่ถึงห้าสิบกิโลกรัม
- (๔) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ซึ่งมีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งกิโลกรัมแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยกิโลกรัม
- (๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่มีน้ำหนักตั้งแต่สิบห้ากรัม หรือสองร้อยเม็ดขึ้นไป
- (๖) สารระเหยซึ่งมีน้ำหนักตั้งแต่หนึ่งกิโลกรัมขึ้นไป

ในกรณีที่ เป็นยาเสพติดของกลางซึ่งมีน้ำหนักไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในวรรคก่อนนั้น พนักงานสอบสวนจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่น ในสังกัดเดียวกันกับพนักงานสอบสวน เป็นผู้นำส่งแทนก็ได้

การมอบหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้พนักงานสอบสวนระบุไว้ในหนังสือนำส่งยาเสพติดของกลางไปตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวนตามแบบ วยส. ๑๒ ท้ายระเบียบนี้

หมวด ๔ การตรวจพิสูจน์

ข้อ ๑๔ ให้สถานตรวจพิสูจน์รับยาเสพติดของกลางที่จัดส่งมา หรือกรณีมีหนังสือแจ้งให้สถานตรวจพิสูจน์ไปทำการชักตัวอย่างตามระเบียบนี้ไว้เพื่อทำการตรวจพิสูจน์

ข้อ ๑๕ ในกรณียาเสพติดของกลางเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตามที่พนักงานสอบสวนระบุในหนังสือนำส่งยาเสพติดของกลางไปตรวจพิสูจน์ตามแบบ วยส. ๑๒ ตามปริมาณ ดังต่อไปนี้

(๑) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑

- (ก) เฮโรอีน น้ำหนักตั้งแต่สามกรัมขึ้นไป
- (ข) แอมเฟตามีน หรือเมทแอมเฟตามีน ตั้งแต่สิบห้าเม็ดขึ้นไป หรือสามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป
- (ค) เมทิลลีนไดออกซีแอมเฟตามีน หรือ ๓, ๔ – เมทิลลีนไดออกซีเมทแอมเฟตามีน หรือ เอ็น เอทิล เอ็มดีเอ หรือ เอ็มดีอี น้ำหนักตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป

(๒) ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒

- (ก) โคคาอีน น้ำหนักตั้งแต่หนึ่งร้อยกรัมขึ้นไป
 - (ข) ฝิ่น น้ำหนักตั้งแต่ห้าร้อยกรัมขึ้นไป
- ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ไม่น้อยกว่าสองคนตรวจลักษณะภาชนะที่บรรจุยาเสพติดของกลาง ตรวจลักษณะยาเสพติดของกลาง ชั่งน้ำหนัก และทำการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นผู้นำส่งยาเสพติดของกลาง แล้วให้ทำบันทึกผลการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นตามแบบ วยส. ๑๓ ท้ายระเบียบนี้

(๒) ในกรณีที่จำเป็น ผู้ตรวจพิสูจน์หนึ่งคนอาจดำเนินการตามวรรคสอง (๑) ร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น ดังนี้

(ก) ในสถานตรวจพิสูจน์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไปของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมายเป็นหนังสือ

(ข) ในสถานตรวจพิสูจน์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไปของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มอบหมายเป็นหนังสือ

(ค) ในสถานตรวจพิสูจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับ นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มอบหมายเป็นหนังสือ

(ง) ในสถานตรวจพิสูจน์อื่น ๆ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับข้าราชการระดับ ปฏิบัติการขึ้นไป หรือเทียบเท่าของสถานตรวจพิสูจน์ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นหนังสือ

(๓) เมื่อทำการตรวจพิสูจน์ในห้องปฏิบัติการเสร็จแล้ว ให้สถานตรวจพิสูจน์ส่งผลการตรวจพิสูจน์ ให้พนักงานสอบสวนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับยาเสพติดของกลาง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น อย่างอื่นที่ไม่อาจดำเนินการได้ภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาการส่งผลการตรวจพิสูจน์ให้พนักงานสอบสวน ออกไปอีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน โดยให้บันทึกเหตุจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการดังกล่าวไว้

รายงานการตรวจพิสูจน์ให้เป็นไปตามแบบ วยส. ๑๔ ทำเย็บนี้

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ยาเสพติดของกลางเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๒ ซึ่งมีน้ำหนักไม่ถึงตามข้อ ๑๕ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๔ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ไม่น้อยกว่าสองคนตรวจลักษณะภายนอกที่บรรจุยาเสพติดของกลาง ตรวจลักษณะยาเสพติดของกลาง ชั่งน้ำหนัก และทำการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นผู้นำส่งยาเสพติดของกลาง แล้วให้ทำบันทึกผลการตรวจพิสูจน์เบื้องต้น ตามแบบ วยส. ๑๓ ทำเย็บนี้

(๒) ในกรณีที่จำเป็น ผู้ตรวจพิสูจน์หนึ่งคนอาจดำเนินการตามวรรคสอง (๑) ร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น ดังนี้

(ก) ในสถานตรวจพิสูจน์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไปของสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมายเป็นหนังสือ

(ข) ในสถานตรวจพิสูจน์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับ ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไปของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบหมายเป็นหนังสือ

(ค) ในสถานตรวจพิสูจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับนายตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ซึ่งผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มอบหมายเป็นหนังสือ

(ง) ในสถานตรวจพิสูจน์อื่น ๆ ผู้ตรวจพิสูจน์อาจดำเนินการร่วมกับข้าราชการระดับปฏิบัติการ ขึ้นไป หรือเทียบเท่าของสถานตรวจพิสูจน์ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นหนังสือ

(๓) เมื่อทำการตรวจพิสูจน์ในห้องปฏิบัติการเสร็จแล้ว ให้สถานตรวจพิสูจน์ส่งผลการตรวจพิสูจน์ ให้พนักงานสอบสวนทราบ ดังนี้

(ก) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับยาเสพติดของกลาง สำหรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่อาจดำเนินการได้ภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลา การส่งผลการตรวจพิสูจน์ให้พนักงานสอบสวนออกไปอีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน โดยให้บันทึก เหตุจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการดังกล่าวไว้

(ข) ภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับยาเสพติดของกลาง สำหรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ หรือสารระเหย เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่อาจดำเนินการได้ภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลา การส่งผลการตรวจพิสูจน์ให้พนักงานสอบสวนออกไปอีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบวัน โดยให้บันทึก เหตุจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการดังกล่าวไว้

รายงานการตรวจพิสูจน์ให้เป็นไปตามแบบ วยส. ๑๔ ทำยระเบียบนี้

ข้อ ๑๓/ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลผลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดไว้ในที่เดียวกันทั่วประเทศ ให้สถานตรวจพิสูจน์ทุกแห่งส่งสำเนารายงานการตรวจพิสูจน์หรือส่งข้อมูลการตรวจพิสูจน์ทางอิเล็กทรอนิกส์ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทราบเป็นประจำทุกเดือน

หมวด ๕

การส่งยาเสพติดของกลางที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ไปเก็บรักษา

ข้อ ๑๔ ให้สถานตรวจพิสูจน์ นำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ รวมทั้งสิ่งสัมพัทธ์ใกล้เคียงกับยาเสพติด หรืออาจจะมีคราบยาเสพติดอยู่ นำส่งไปเก็บรักษาที่กระทรวงสาธารณสุข หรือสถานที่ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เพื่อดำเนินการตรวจรับ เก็บรักษา ทำลาย นำไปใช้ประโยชน์ และรายงานยาเสพติด พร้อมกับยาเสพติดตามหมวด ๖

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สถานตรวจพิสูจน์จัดทำบัญชียาเสพติดของกลางตามแบบ วยส. ๑๕ ทำยระเบียบนี้ และให้กระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เพื่อทำการตรวจรับยาเสพติดที่ส่งมาเก็บรักษา และทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานตามหมวด ๖

ข้อ ๑๕ ให้สถานตรวจพิสูจน์ นำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ หรือสารระเหย ที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ รวมทั้งสิ่งสัมพัทธ์ใกล้เคียงกับยาเสพติด หรืออาจจะมีคราบยาเสพติดอยู่ ส่งคืนให้พนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการเก็บรักษา ทำลาย นำไปใช้ประโยชน์ และรายงานยาเสพติด พร้อมกับยาเสพติดตามหมวด ๗

ข้อ ๒๐ สำหรับภษษนะหรือหีบห่อ หรือเอกสาร ที่พนักงานสอบสวนได้จัดทำขึ้นเองเพื่อใช้บรรจุยาเสพติดของกลาง เพื่อความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยนั้น สถานตรวจพิสูจน์อาจส่งคืนพนักงานสอบสวนก็ได้

สำหรับสิ่งของที่ใช้อำพรางซุกซ่อนในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของกลาง หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ยึดไว้เป็นของกลางในคดี ให้สถานตรวจพิสูจน์ส่งคืนพนักงานสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้นำยาเสพติดของกลางมาส่งสถานตรวจพิสูจน์ในวันที่มาส่งยาเสพติดของกลาง

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าสิ่งที่ส่งมาตรวจพิสูจน์ไม่ใช่ยาเสพติด ให้สถานตรวจพิสูจน์แจ้งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมารับรายงานการตรวจพิสูจน์ พร้อมกับสิ่งที่ส่งมาตรวจพิสูจน์คืนโดยเร็ว

หมวด ๖

การจัดการยาเสพติดของกลางของกระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒๒ ให้มีคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นประธาน รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้แทนกรมการแพทย์ ผู้แทนกรมสุขภาพจิต

ผู้แทนสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาของวัตถุประสงค์ หัวหน้ากลุ่มกฎหมายอาหารและยา เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๒๓ ให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการนำยาเสพติดของกลางไปใช้ประโยชน์

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการทำลายยาเสพติดของกลาง

(๓) รายงานผลปฏิบัติงานเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญ (ถ้ามี) ต่อกระทรวงสาธารณสุข ในการนี้ ให้สำเนา รายงานผลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ทราบ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือทำการใด ๆ ตามความจำเป็น

ข้อ ๒๔ การประชุมของคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข ต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการ ไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้ม็เสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๒

การตรวจรับ

ข้อ ๒๕ ให้มีคณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ประกอบด้วย ผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า สามคนเป็นกรรมการ

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดของกลางตามข้อ ๒๕ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจรับและเก็บรักษายาเสพติดของกลาง

(๒) จัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดการตรวจรับยาเสพติดของกลางตามแบบ วยส. ๑๖ ทำยระเบียบนี้

(๓) จัดทำหลักฐานการรับหรือส่งมอบยาเสพติดของกลาง

(๔) เก็บรักษาบัญชียาเสพติดของกลางตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการ คณะกรรมการอาหารและยากำหนด

(๕) การอื่นที่กำหนดไว้ในหมวด ๖ หรือตามที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวง สาธารณสุขมอบหมาย

ข้อ ๒๗ การตรวจรับยาเสพติดของกลางตามข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดของกลาง ตรวจเอกสารดังนี้ก่อนตรวจรับ

(๑) สำเนารายงานการตรวจพิสูจน์จากสถานตรวจพิสูจน์

(๒) สำเนาหนังสือส่งยาเสพติดของกลางไปตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานนำส่งตรวจพิสูจน์

(๓) บัญชียาเสพติดของกลางจากสถานตรวจพิสูจน์

ส่วนที่ ๓
การเก็บรักษา

ข้อ ๒๘ การเก็บรักษายาเสพติดของกลาง ให้เก็บรักษายาเสพติดของกลางไว้ที่คลังยาเสพติดของกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือสถานที่ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๒๙ ในการเก็บรักษายาเสพติดของกลาง ให้คณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดของกลางจัดทำเครื่องหมาย รหัส ลำดับที่ หรือหลักฐานอย่างถาวรไว้บนหีบห่อหรือภาชนะบรรจุยาเสพติดของกลางเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

ข้อ ๓๐ การเปิดคลังยาเสพติดของกลางเพื่อการตรวจรับ การเก็บรักษา การนำไปใช้ประโยชน์ และการทำลาย หรือเพื่อการอื่นใดในราชการ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาก่อน

เมื่อได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดของกลางดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๖

ส่วนที่ ๔
การนำไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๓๑ ยาเสพติดของกลางที่เก็บรักษาและอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เก็บรักษายาเสพติดของกลางนั้น เสนอความเห็นขออนุญาตนำยาเสพติดของกลางไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ต่อคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นชอบตามวรรคหนึ่งที่เสนอดังกล่าว ให้ขออนุมัติกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๕
การทำลาย

ข้อ ๓๒ ยาเสพติดของกลางที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความในหมวด ๖ ส่วนที่ ๔ ข้อ ๓๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เก็บรักษายาเสพติดของกลางนั้น เสนอความเห็นขอทำลายยาเสพติดของกลางต่อคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นชอบตามวรรคหนึ่งที่เสนอดังกล่าว ให้ขออนุมัติเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเพื่อทำลายยาเสพติดของกลางตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๓ การทำลายยาเสพติดของกลางที่เก็บรักษาไว้ที่คลังยาเสพติดของกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือสถานที่ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเสพติดของกลางนั้น แล้วแต่กรณี ดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือตามที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย

ข้อ ๓๔ การทำลายยาเสพติดของกลางตามข้อ ๓๓ ให้กองควบคุมวัตถุเสพติดเสนอขออนุมัติทำลายยาเสพติดของกลาง ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นผู้อนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข โดยให้เสนอแต่งตั้งคณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลาง และระบุวิธีทำลายไว้อย่างชัดเจน เมื่อได้รับอนุมัติให้ทำลายแล้ว ให้คณะทำงานดังกล่าวดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางต่อไปจนแล้วเสร็จ

ส่วนที่ ๖ การรายงาน

ข้อ ๓๕ ในการเปิดคลังยาเสพติดของกลาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือสถานที่ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตามข้อ ๓๐ เพื่อดำเนินการตรวจรับ การเก็บรักษา การนำไปใช้ประโยชน์ การทำลาย หรือเพื่อการอื่นใดในราชการ ให้คณะกรรมการตรวจรับยาเสพติดของกลางรายงานผลการดำเนินการ ให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาทราบทุกครั้ง

ในการรายงานอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายการตรวจรับ รายการนำไปใช้ประโยชน์ยาเสพติดของกลาง
- (๒) บัญชีรายละเอียดแสดงการตรวจรับยาเสพติดของกลางตามแบบ วยส. ๑๖ ทำระเบียบนี้
- (๓) หลักฐานการรับหรือส่งมอบยาเสพติดของกลาง
- (๔) รายชื่อผู้เก็บรักษากุญแจคลังยาเสพติดของกลาง
- (๕) รายการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางกระทรวงสาธารณสุข

กำหนด

ข้อ ๓๖ เมื่อมีการทำลายยาเสพติดของกลางตามข้อ ๓๔ แล้ว ให้คณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลางรายงานผลการดำเนินการต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แล้วให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยารายงานผลการทำลายให้กระทรวงสาธารณสุขทราบ และรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ส. โดยผ่านเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทราบ

หมวดที่ ๓/ การจัดการยาเสพติดของกลางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด

ข้อ ๓๗ ให้มีคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด ดังนี้

ในกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นประธาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงาน

อัยการสูงสุด ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงาน
พิสูจน์หลักฐานตำรวจ ผู้แทนกรมศุลกากร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

ภายใต้บังคับวรรคสองและวรรคสาม ในกรณีดังนี้

(๑) กรณียาเสพติดของกลางเก็บรักษาที่พนักงานสอบสวน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
ให้ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เป็นประธาน และให้ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดแต่งตั้ง
ข้าราชการในสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) กรณียาเสพติดของกลางเก็บรักษาที่พนักงานสอบสวน กองบัญชาการหน่วยงานอื่น
ให้ผู้บัญชาการหน่วยงาน เป็นประธาน และให้ผู้บัญชาการหน่วยงานแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกองบัญชาการหน่วย
เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในจังหวัดอื่น ให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นประธาน ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนสำนักงานพิสูจน์หลักฐาน
ตำรวจ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด
เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ในกรุงเทพมหานคร

(๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการนำยาเสพติดของกลางไปใช้ประโยชน์

(๒) รายงานผลปฏิบัติงานเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญ (ถ้ามี) ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในกรณีนี้ ให้สำเนา
รายงานผลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ทราบ

(๓) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือทำการใด ๆ ตามความจำเป็น

ในจังหวัดอื่น

(๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการนำยาเสพติดของกลางไปใช้ประโยชน์

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการทำลายยาเสพติดของกลาง

(๓) รายงานผลปฏิบัติงานเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญ (ถ้ามี) ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในกรณีนี้ ให้สำเนา
รายงานผลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ทราบ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือทำการใด ๆ ตามความจำเป็น

ข้อ ๓๙ การประชุมของคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด ต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม
ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม
ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๒ การเก็บรักษา

ข้อ ๔๐ การเก็บรักษายาเสพติดของกลาง และภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดของกลาง หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ยึดไว้ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนเก็บรักษาไว้ที่สถานที่ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดในกรุงเทพมหานครและแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ การนำไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๔๑ ยาเสพติดของกลางที่เก็บรักษาและอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ เมื่อได้มีการตรวจพิสูจน์ตามระเบียบนี้แล้ว ให้ขออนุมัติผู้บัญชาการที่เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมาย ให้เสนอความเห็นขออนำยาเสพติดของกลางไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ทางราชการ ต่อคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัดเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นชอบตามวรรคหนึ่งให้เสนอดังกล่าว ให้ขออนุมัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมาย เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๔ การทำลาย

ข้อ ๔๒ ยาเสพติดของกลางที่พนักงานสอบสวนเก็บรักษาอยู่ เมื่อประสงค์จะทำลาย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ให้ส่วนราชการระดับกองบัญชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการทำลาย โดยแต่งตั้งคณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลางไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นคณะทำงาน ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย ให้คณะทำงานดังกล่าวตรวจสอบชนิดและปริมาณหรือน้ำหนักของยาเสพติดของกลางและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แล้วดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางจนแล้วเสร็จ

(๒) ในระดับจังหวัด ให้ดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือตามที่คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัดมอบหมาย ให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการทำลายยาเสพติดของกลาง โดยแต่งตั้งคณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลางจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นคณะทำงาน ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย ให้คณะทำงานดังกล่าวตรวจสอบชนิดและปริมาณหรือน้ำหนักของยาเสพติดของกลางและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แล้วดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางจนแล้วเสร็จ

ส่วนที่ ๕
การรายงาน

ข้อ ๔๓ เมื่อมีการทำลายยาเสพติดของกลางตามข้อ ๔๒ เสร็จแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้
(๑) ในกรุงเทพมหานคร เมื่อคณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลางได้ดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางเสร็จแล้ว ให้คณะทำงานดังกล่าวรายงานผลการทำลายต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ แล้วให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานผลการทำลายให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. โดยผ่านเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทราบ

(๒) ในระดับจังหวัด เมื่อคณะทำงานทำลายยาเสพติดของกลางได้ดำเนินการทำลายยาเสพติดของกลางเสร็จแล้ว ให้คณะทำงานดังกล่าวรายงานผลการทำลายต่อคณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัด แล้วให้คณะกรรมการจัดการยาเสพติดของกลางจังหวัดรายงานผลการทำลายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ และรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ส. โดยผ่านเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทราบ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๔ เมื่อระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับแล้ว ข้อกำหนดในระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดอ้างถึงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจับ ยึด และตรวจพิสูจน์ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๗ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการเก็บรักษายาเสพติดให้โทษของกลาง พ.ศ. ๒๕๔๑ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการทำลายหรือการนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ของกลาง พ.ศ. ๒๕๖๒ และคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ ๓/๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดสถานตรวจพิสูจน์ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ให้ถือว่าข้อกำหนดในระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น อ้างถึงระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการตรวจจับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ ในข้อที่มีนัยเช่นเดียวกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
วิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๙๔ ง หน้า ๑๘ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕)

บัญชีท้ายระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด

พ.ศ. ๒๕๖๕

เรื่อง กำหนดสถานตรวจพิสูจน์

ให้สถานตรวจพิสูจน์ต่อไปนี้เป็นสถานตรวจพิสูจน์เพื่อการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ตามระเบียบ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา
การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด กรุงเทพมหานคร

๒. สถานตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๒.๑ สำนักยาและวัตถุเสพติด จังหวัดนนทบุรี

๒.๒ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สงขลา จังหวัดสงขลา

๒.๓ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

๒.๔ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

๒.๕ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชลบุรี จังหวัดชลบุรี

๒.๖ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๒.๗ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

๒.๘ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๒.๙ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ตรัง จังหวัดตรัง

๒.๑๐ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

๒.๑๑ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒.๑๒ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๒.๑๓ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๓. สถานตรวจพิสูจน์ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่

๓.๑ กองพิสูจน์หลักฐานกลาง กรุงเทพมหานคร

๓.๒ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑ จังหวัดปทุมธานี

๓.๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

๓.๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

๓.๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดชัยนาท จังหวัดชัยนาท

๓.๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดลพบุรี จังหวัดลพบุรี

๓.๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสระบุรี จังหวัดสระบุรี

๓.๙ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

๓.๑๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๓.๑๑ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๒ จังหวัดชลบุรี

๓.๑๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดระยอง จังหวัดระยอง

๓.๑๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

๓.๑๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดตราด จังหวัดตราด

๓.๑๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

๓.๑๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

- ๓.๑๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนครนายก จังหวัดนครนายก
 ๓.๑๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
 ๓.๑๙ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๓ จังหวัดนครราชสีมา
 ๓.๒๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
 ๓.๒๑ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
 ๓.๒๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
 ๓.๒๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
 ๓.๒๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
 ๓.๒๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดยโสธร จังหวัดยโสธร
 ๓.๒๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
 ๓.๒๗ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๔ จังหวัดขอนแก่น
 ๓.๒๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
 ๓.๒๙ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเลย จังหวัดเลย
 ๓.๓๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
 ๓.๓๑ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคาย
 ๓.๓๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
 ๓.๓๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 ๓.๓๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
 ๓.๓๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนครพนม จังหวัดนครพนม
 ๓.๓๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
 ๓.๓๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
 ๓.๓๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
 ๓.๓๙ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๕ จังหวัดลำปาง
 ๓.๔๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดแพร่ จังหวัดแพร่
 ๓.๔๑ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพะเยา จังหวัดพะเยา
 ๓.๔๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดน่าน จังหวัดน่าน
 ๓.๔๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
 ๓.๔๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงราย
 ๓.๔๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดลำพูน จังหวัดลำพูน
 ๓.๔๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ๓.๔๗ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๖ จังหวัดพิษณุโลก
 ๓.๔๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพิจิตร จังหวัดพิจิตร
 ๓.๔๙ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
 ๓.๕๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
 ๓.๕๑ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
 ๓.๕๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
 ๓.๕๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
 ๓.๕๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี
 ๓.๕๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดตาก จังหวัดตาก
 ๓.๕๖ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๗ จังหวัดนครปฐม
 ๓.๕๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

- ๓.๕๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๓.๕๙ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- ๓.๖๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- ๓.๖๑ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ๓.๖๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๓.๖๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดราชบุรี จังหวัดราชบุรี
- ๓.๖๔ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๘ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ๓.๖๕ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดระนอง จังหวัดระนอง
- ๓.๖๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดชุมพร จังหวัดชุมพร
- ๓.๖๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- ๓.๖๘ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดกระบี่ จังหวัดกระบี่
- ๓.๖๙ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพังงา จังหวัดพังงา
- ๓.๗๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๓.๗๑ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๙ จังหวัดสงขลา
- ๓.๗๒ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุง
- ๓.๗๓ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดตรัง จังหวัดตรัง
- ๓.๗๔ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสตูล จังหวัดสตูล
- ๓.๗๕ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑๐ จังหวัดยะลา
- ๓.๗๖ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดปัตตานี จังหวัดปัตตานี
- ๓.๗๗ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
- ๔. สถานตรวจพิสูจน์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ได้แก่
 - ๔.๑ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
 - ๔.๒ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ส่วนหน้า จังหวัดปัตตานี

ฉลากปิดภาชนะยาเสพติดของกลาง

๑. วันที่ เดือน พ.ศ.

๒. สังกัดพนักงานสอบสวน

๓. เลขคดี

๔. ยึดทรัพย์เลขที่

๕. ชื่อผู้ต้องหา

๖. ลายมือชื่อผู้ต้องหา

๗. ชื่อเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด

๘. ลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด

๙. ลักษณะยาเสพติด (ระบุ เช่น ผง ก้อน เม็ด สี ฯลฯ)

๑๐. จำนวนยาเสพติด (ระบุ เช่น ปริมาณ จำนวน น้ำหนัก ฯลฯ)

๑๑. ชื่อพนักงานสอบสวน

๑๒. ลายมือชื่อพนักงานสอบสวน

คำแนะนำ ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบและบรรจุยาเสพติดต่อหน้าเจ้าพนักงานผู้จับหรือผู้ยึด และผู้ต้องหา (ถ้ามี) และกรอกรายละเอียดลงบนแบบ วยส. ๑๑ นี้แล้วปิดทับรอยผนึก ในกรณีที่มีผู้แทนสถานตรวจพิสูจน์มาร่วมตรวจสอบและบรรจุยาเสพติด ให้ลงลายมือชื่อร่วมกับพนักงานสอบสวนด้วย

หนังสือนำส่งยาเสพติดของกลางไปตรวจพิสูจน์

ที่

...(ชื่อสถานที่และที่ตั้ง)...

...(วัน เดือน ปี)...

เรื่อง การตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

เรียน

อ้างถึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

- ๑. เลขคดีที่ ชื่อผู้ต้องหา
- อายุ ปี สัญชาติ เลขประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางเลขที่.....
- ๒. วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ
- ๓. สถานที่เกิดเหตุ
- ๔. ชื่อผู้กล่าวหา สังกัด
- ๕. ข้อกล่าวหา
- ๖. ชื่อพนักงานสอบสวน สังกัด
- ๗. พฤติการณ์และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
-
- ๘. สถานที่พบยาเสพติด
- ๙. รายการยาเสพติดที่ให้ตรวจพิสูจน์ (ระบุแยกรายการตามพฤติการณ์และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ระบุลักษณะยาเสพติด เช่น ผง ก้อน เม็ด สี ฯลฯ ระบุจำนวนยาเสพติด เช่น ปริมาณ จำนวน น้ำหนัก ฯลฯ)
- ๙.๑
- ๙.๒
- ๑๐. จุดประสงค์ในการตรวจพิสูจน์
- ๑๐.๑
- ๑๐.๒
- ๑๐.๓
- ๑๑. โดยมอบหมายให้..... ตำแหน่ง.....
- สังกัด..... เป็นผู้นำส่งยาเสพติดของกลาง (ถ้ามี)

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ หัวหน้าส่วนราชการ

(.....)

ตำแหน่ง

สถานีตำรวจ

โทร.

การตรวจรับยาเสพติดของกลางและรายงานผลการตรวจพิสูจน์เบื้องต้น

ทะเบียนตรวจพิสูจน์ที่ (ชื่อสถานที่และที่ตั้ง).....
.....(วัน เดือน ปี).....

ได้รับยาเสพติดของกลางโดย ตามหนังสือนำส่งที่
ลงวันที่ เดือน พ.ศ. จาก จังหวัด.....
เลขคดี ผู้ต้องหา
พนักงานสอบสวน วันที่เกิดเหตุ

รายละเอียดเกี่ยวกับยาเสพติดของกลาง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการตรวจพิสูจน์เบื้องต้น

ยาเสพติดมีปฏิกิริยาการเกิดสี ดังนี้ (ระบุน้ำยาทดสอบเบื้องต้น และปฏิกิริยาการเกิดสี)

.....
.....

กรรมการได้ตรวจรับต่อหน้าผู้นำส่งถูกต้องตามรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น เมื่อวันที่
เดือน พ.ศ. เวลา น. จึงร่วมกันลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งมอบ
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบ
(.....)

ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบ
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

ฝ่าย/กอง.....
โทร.

ที่

...(ชื่อสถานที่และที่ตั้ง)...

...(วัน เดือน ปี)...

เรื่อง การตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้นำส่งของกลางคดียาเสพติดโดย.....
ลักษณะของกลางเป็น ซึ่ง ได้รับไว้เมื่อวันที่ เดือน
พ.ศ. และได้ทำการตรวจพิสูจน์แล้ว ปรากฏผลตามรายงานการตรวจพิสูจน์ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง

กอง

โทร.

รายงานการตรวจพิสูจน์

ทะเบียนตรวจพิสูจน์ที่

รายละเอียดคดี ของกลางจาก

พนักงานสอบสวน

ผู้ต้องหา

เลขคดี

วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ

รายละเอียด ...

รายละเอียดวัตถุประสงค์ที่ทำการตรวจพิสูจน์

.....
.....
.....
.....
.....

ผลการตรวจพิสูจน์

.....
.....
.....
.....
.....

ยาเสพติดที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจพิสูจน์
(.....)
ตำแหน่ง

หมายเหตุ

.....
.....
.....
.....

บัญชีแสดงรายละเอียดการตรวจรับยาเสพติดของกลาง

กล่องที่	ตำแหน่งที่เก็บ	หนังสือนำส่งจากสถานตรวจพิสูจน์	ผลการพิสูจน์		น้ำหนักซึ่งทับห่อ โดยประมาณ (กก.)	ลงชื่อคณะกรรมการ ตรวจรับยาเสพติด ของกลาง	หมายเหตุ
			ชื่อยาเสพติดของกลาง	น้ำหนักน้อยกว่าที่เหลือ จากการตรวจพิสูจน์ (กก.)			

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑/๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการได้มา การใช้ประโยชน์และการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ข้อสั่งการหรือแนวปฏิบัติอื่นใด ซึ่งมีกำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรศัพท โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการ เพื่อให้ได้มาตามคำสั่งศาลอาญา

“หัวหน้าหน่วยราชการ” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่มีตำแหน่งตั้งแต่ ผู้บังคับการตำรวจ ผู้บังคับการกรม ผู้ว่าราชการจังหวัด รองอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

“ผู้ประสานงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. แต่งตั้งจากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในสังกัด สำนักงาน ป.ป.ส. ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ คำขออนุมัติเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ระบุส่วนราชการหรือหน่วยราชการของผู้ยื่นคำขอ

(๒) วันเดือนปี

(๓) ระบุชื่อและตำแหน่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ขอและผู้ที่จะดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

(๔) ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ ที่ต้องถูกดำเนินการเท่าที่จำเป็นหรือพอสมควร แก่ศาลอาญาที่จะกำหนดในคำสั่งได้

(๕) รายงานการสืบสวนที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลที่ต้องการ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเท่าที่ได้กระทำมาแล้ว

(๖) ระบุสถานที่ วิธีการที่จะดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในสิ่งสื่อสารที่ต้องการ เช่น เอกสาร เลียง ภาพ แผนภูมิ และการแสดงตำแหน่งของเครื่องมือ ระบบการตรวจสอบการใช้งานโทรศัพท์ทั้งเข้า และออก (Pen Register, Trap and Trace Device) บันทึกการติดต่อต้นทางปลายทางของระบบคมนาคม ระบบทะเบียนผู้เช่าและผู้ใช้

(๗) ระยะเวลาที่จะขอดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

(๘) ระบุเหตุผลและความจำเป็นโดยละเอียดเกี่ยวกับ

(ก) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(ข) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(ค) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

(๙) ลายมือชื่อและตำแหน่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ยื่นคำขอ

ข้อ ๗ คำขอใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสาร ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ระบุส่วนราชการหรือหน่วยราชการของผู้ยื่นคำขอ

(๒) วันเดือนปี

(๓) ระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลและความจำเป็นที่จะขอใช้ประโยชน์

(๔) ระบุประเภทของข้อมูลข่าวสารที่จะใช้ประโยชน์

(๕) ระบุลักษณะและระยะเวลาที่จะใช้ประโยชน์

(๖) รายละเอียดในการส่งข้อมูลข่าวสารคืน

(๗) ลายมือชื่อและตำแหน่งผู้ยื่นคำขอ

ข้อ ๘ คำขออนุมัติเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร คำขอใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสาร คำสั่งอนุมัติหนังสือ หรือรายงานตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่เลขชาติการ ป.ป.ส. กำหนด

หมวด ๒

การยื่นคำขอ

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นหัวหน้าชุดสืบสวน หรือหัวหน้าพนักงานสอบสวน เสนอคำขออนุมัติ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่อหัวหน้าหน่วยราชการพร้อมด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติการณ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อยื่นต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. พิจารณา

การกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีรายละเอียดอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด

(๒) มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการสนับสนุน ช่วยเหลือ พยายาม หรือสมคบกันกระทำความผิดใน (๑) ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

(๓) มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดในลักษณะข้างงานหรือองค์ประกอบอาชญากรรมยาเสพติด ลักษณะของการกระทำความผิดตามวรรคสอง ต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสม หรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

หมวด ๓ การพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๐ เมื่อเลขาธิการ ป.ป.ส. ได้รับคำขออนุมัติเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

ในการพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการ ป.ป.ส. อาจเรียกเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ยื่นคำขอหรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งพยานหลักฐาน เอกสารเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ และเมื่อได้พิจารณาคำขอแล้ว ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องทราบ

ข้อ ๑๑ ในการพิจารณาอนุมัติตามคำขออนุมัติเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ความถูกต้องสมบูรณ์ของคำขอและเอกสาร
- (๒) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- (๓) บุคลากรในการดำเนินการ

หมวด ๔ การดำเนินการ

ข้อ ๑๒ เมื่อเลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติแล้ว ให้ผู้ประสานงานร่วมกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ขอรีบดำเนินการยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญา และให้ผู้ประสานงานรายงานผลการพิจารณาของศาลให้เลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ขอ นำคำสั่งดังกล่าวรวมทั้งบัญชีแสดงรายการเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จะใช้ดำเนินการเสนอเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อพิจารณา และแจ้งขอความร่วมมือไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยเร็ว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ขอไม่สามารถจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการดำเนินการ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. จัดหาและสนับสนุนเครื่องมือหรืออุปกรณ์และวิธีการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๑๓ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง และต้องยุติการดำเนินการทันทีที่ระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลง เว้นแต่เมื่อปรากฏกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ยุติการดำเนินการก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

- (๑) เมื่อได้ข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

(๒) เมื่อความจำเป็นหรือพฤติการณ์ที่ต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่มีความจำเป็นในการดำเนินการนั้นอีกต่อไป

(๓) เมื่อศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว จนเป็นเหตุให้ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. รายงานการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลอาญาและเลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่สิ้นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง หรือวันที่ยุติการดำเนินการ

ข้อ ๑๕ ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จัดให้มีการบันทึกข้อมูลข่าวสารที่ได้ดำเนินการเข้าถึงไว้ในขณะที่ดำเนินการนั้น โดยมีให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขได้โดยง่าย

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นถ้อยคำหรือเสียงของบุคคล หรือการสนทนาระหว่างบุคคล ให้จัดทำเป็นบันทึกถ้อยคำเป็นลายลักษณ์อักษร และหากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นภาษาต่างประเทศหรือรหัสที่จำเป็นต้องแปลความหมาย ก็ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการแปลความหมายนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ การบันทึกข้อมูลข่าวสารต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับวันเดือนปีและเวลาในการบันทึกตามลำดับ

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จัดทำรายงานบันทึกข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ของบุคคลที่ประมวลได้จากสิ่งที่บันทึกข้อมูลข่าวสารและบันทึกถ้อยคำที่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ส่งรายงานบันทึกข้อมูลข่าวสาร สิ่งทีบันทึกข้อมูลข่าวสารและบันทึกถ้อยคำที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษรตามวรรคสามต่อศาลอาญาโดยเร็ว ทั้งนี้ ไม่เกินเจ็ดวันในทันทีที่ยุติการดำเนินการ โดยให้ปิดผนึกประทับตรา “ลับ” และลงลายมือชื่อกำกับไว้

ข้อ ๑๖ ในการดำเนินการตามหมวดนี้ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อาจขอให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งอนุญาตศาล จัดหาให้ซึ่งข้อมูลข่าวสารทั้งหมด สิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคที่จำเป็นแก่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แสดงคำสั่งของศาลที่ระบุว่าต้องให้ความร่วมมือ

หมวด ๕

การเก็บรักษา การใช้ประโยชน์และการทำลาย

ข้อ ๑๗ ภายใต้การกำกับดูแลของเลขาธิการ ป.ป.ส. ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ดำเนินการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ได้มาในระหว่างการดำเนินการโดยต้องไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขและให้จัดระบบการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและการรักษาความปลอดภัย ซึ่งอย่างน้อยต้องจำแนกประเภทของข้อมูลข่าวสารไว้อย่างชัดเจน ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การเก็บรักษาข้อมูลตามข้อ ๑๕ ด้วย เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๘ การใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ให้ใช้เฉพาะการสืบสวนหรือการใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดียาเสพติดกับบุคคล ช่างงานหรือองค์การอาชญากรรม ยาเสพติดที่ได้จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ข้อ ๑๙ การนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ตามหมวดนี้ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เพื่อการสืบสวนให้ใช้จากรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ของบุคคล ช่างงานหรือองค์การอาชญากรรมยาเสพติด

(๒) เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีให้เป็นไปตามคำสั่งศาล

ข้อ ๒๐ หัวหน้าส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประสงค์จะขอใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ให้ยื่นคำขอต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยราชการของผู้ยื่นคำขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในการพิจารณาอนุมัติคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยราชการของผู้ยื่นคำขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

การขอใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบสวนปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดียาเสพติดเท่านั้น

ข้อ ๒๑ เมื่อเสร็จสิ้นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยราชการทำลายข้อมูลข่าวสารที่เก็บรักษาไว้ โดยระบุประเภท ลักษณะ และวิธีการที่จะทำลาย แล้วรายงานให้ศาลและเลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบ

หมวด ๖

ค่าใช้จ่ายและความช่วยเหลือ

ข้อ ๒๒ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการตามหมวด ๔ หรือการใช้ประโยชน์ตามหมวด ๕ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่ดำเนินการหรือนำไปใช้ประโยชน์นั้นเป็นผู้รับผิดชอบทั้งสิ้น เว้นแต่เลขาธิการ ป.ป.ส. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. เห็นสมควรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่บุคคลใดตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยเนื่องจากการให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามข้อ ๑๖ ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. พิจารณาให้ความช่วยเหลือโดยเร็วตามสมควรแก่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๙๔ ง หน้า ๓๓ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง
หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุรำคาญ

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุรำคาญ เนื่องจากการใช้กัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น สันทนาการอาจส่งผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่โดยปกติสุขหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยควันของพืชดังกล่าวข้างต้น จะมีอนุภาคขนาดเล็กที่สามารถเข้าสู่ปอดได้ด้วยการหายใจเอาควันเข้าไป ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย เช่น โรคปอด หอบหืด หลอดลมอักเสบ เพื่อควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุรำคาญนั้น สมควรกำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เป็นเหตุรำคาญ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“กัญชา” หมายความว่า พืชในสกุล Cannabis เป็นพืชล้มลุก ลำต้นมีสีเขียวอมเทา ใบเป็นแฉกเว้าลึกจนถึงโคนใบ ใบแต่ละแฉกยาวรี ขอบใบจักแบบฟันเลื่อย ดอกสีเขียว มีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

“กัญชง” หมายความว่า ไม้ล้มลุกมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์คล้ายกัญชา แต่ลักษณะต้นสูงกว่า ใบเรียวยาวและสีอ่อนกว่า มีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

ข้อ ๓ กำหนดให้การกระทำให้เกิดกลิ่น หรือควันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เว้นแต่พืชที่มีกฎหมายอื่นควบคุมแล้ว จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุรำคาญ เป็นเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๓๔ ง หน้า ๒ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา)

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่พิจารณาเห็นว่า กัญชา เป็นสมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ (๓) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กัญชา หรือสารสกัดจากกัญชา ซึ่งเป็นพืชในสกุล Cannabis เป็นสมุนไพรควบคุม

ข้อ ๒ อนุญาตให้ผู้ที่มิใช่ผู้ตั้งแต่อายุตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไปสามารถครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา ขนย้าย จำหน่ายสมุนไพรควบคุมตามข้อ ๑ ได้ ยกเว้นการกระทำ ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะโดยการสูบ

(๒) การใช้ประโยชน์กับสตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร

(๓) การจำหน่ายให้กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี สตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร

ข้อ ๓ อนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน และหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สามารถใช้ประโยชน์จากสมุนไพรควบคุมตามข้อ ๑ ให้กับผู้ป่วยของตน

ข้อ ๔ อนุญาตให้ผู้ป่วยตามข้อ ๓ สามารถครอบครอง ขนย้าย ดูแล เก็บรักษา ใช้ประโยชน์ในปริมาณที่จ่ายให้สำหรับการใช้ประโยชน์เป็นเวลาสามสิบวัน

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๓๗ ง หน้า ๙ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครอง
ของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓๑)

พ.ศ. ๒๕๖๕

ตามประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการ ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการให้กับตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำรวจภูธรภาค ๑ นั้น

เนื่องจากสถานีตำรวจภูธรจรัลราช ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำรวจภูธรภาค ๑ ย้ายที่ตั้งทำการจากเดิมตั้งอยู่ที่ตำบลจรัลราช อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปตั้งที่ตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เรียกว่า ลุ่มน้ำลาดชะโด และประชาชนในพื้นที่เรียกตนเองว่า ชาวลาดชะโด ประกอบกับอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลลาดชะโด จึงขอเปลี่ยนชื่อสถานีตำรวจภูธรจรัลราช เป็น สถานีตำรวจภูธรลาดชะโด และขอแก้ไขสถานที่ตั้งให้ตรงกับชื่อเท็จจริงในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ชุมชนและชื่อเทศบาลตำบลรวมทั้งให้การปฏิบัติภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดความสับสนกับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อ ๕ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ นายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกการกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจภูธรจรัลราช ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำรวจภูธรภาค ๑ ตามประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการ ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้กำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการตามข้อ ๑ โดยมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๓๒ ง หน้า ๖ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕)

รายชื่อสถานีตำรวจและเขตอำนาจความรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครอง
ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำรวจภูธรภาค ๑

ลำดับที่	ชื่อสถานีตำรวจภูธร	ตั้งอยู่		เขตอำนาจความรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครอง		อยู่ในความปกครอง ตำรวจภูธรจังหวัด
		อำเภอ	ตำบล	จำนวนตำบล	ชื่อตำบล	
๑๔	ลาดชะโด	ผักไห่	หนองน้ำใหญ่	๕	๑. หนองน้ำใหญ่ ๒. จักราช ๓. ดอนลาน ๔. นาคู ๕. ลาดชะโด	พระนครศรีอยุธยา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๒๕๕ - ๖
ที่ ๐๐๓๔/ว ๑๕๔๑..... วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕
เรื่อง... กำชับการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม
.....การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (เพิ่มเติม).....

จตช., รอง ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๔/๑๙๐๖ ลง ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติ ประกอบกับ ตร. ได้จัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันได้เกิดคดีอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในหลากหลายรูปแบบ ผู้กระทำความผิดมีพฤติการณ์หลอกลวงเอาทรัพย์สินของประชาชนด้วยอุบายต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้งการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีการนำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปกระทำการอันเป็นการฟอกเงิน ทำให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนและสังคมเป็นวงกว้าง อีกทั้งมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก ดังนั้น เพื่อให้การตรวจจับจรรยาบรรณประกอบอาชญากรรมด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำชับการปฏิบัติและกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ความผิดมูลฐาน ทั้งที่ปรากฏใน พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และในกฎหมายอื่น เช่น พ.ร.บ.ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ พ.ร.บ.ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น สรุปได้ตามเอกสารที่แนบ (ผนวก ก) เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมดำเนินคดีในความผิดมูลฐาน ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๘ บทที่ ๓๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คดีความผิดในลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมในวงกว้าง คดีที่สื่อมวลชนให้ความสนใจ หรือมีมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก เช่น การฉ้อโกงประชาชน การหลอกลวงทางออนไลน์ การพนันออนไลน์ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด เป็นต้น นอกจากพนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีความผิดมูลฐานให้ถึงที่สุดแล้ว จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการสืบสวนว่ามีหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

ด้วยหรือไม่ หากเป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนหรือมีเครือข่ายในการกระทำความผิด ให้ผู้บังคับบัญชาระดับ บก./ภ.จว. หรือ บช./ภ. จัดชุดปฏิบัติการส่วนกลางไปสนับสนุนดำเนินการสืบสวนอย่างจริงจัง

๒. เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือจับกุมผู้ต้องหาในคดีความผิดมูลฐาน ตามข้อ ๑. ให้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคดีความผิดมูลฐานในระบบสารสนเทศของ ตร. (CRIMES) ซึ่งมีการปรับปรุง ให้มีตัวเลือกเพื่อบันทึกว่าเป็นข้อหาและหรือมีพฤติกรรมอันเป็นความผิดมูลฐานหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้การประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และการรายงานเป็นไปในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รายละเอียดตามคู่มือการปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์กรณีความผิดมูลฐานฯ ที่แนบ (ผนวก ข)

๓. ระหว่างการสอบสวนคดีความผิดมูลฐานและการสืบสวนความผิดฐานฟอกเงิน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า อาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้รายงานผลการสืบสวนไปยังสำนักงาน ปปง. เพื่อพิจารณาตาม พ.ร.บ.ป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ - ๔๙ โดยเร็ว ตามแบบฟอร์มที่แนบ (ผนวก ค) และรายงานให้ ศปปง.ตร. ทราบด้วย

๔. การดำเนินคดีอาญารฐานฟอกเงิน เมื่อมีการดำเนินคดีในความผิดมูลฐานและมีการสืบสวน ความผิดฐานฟอกเงินแล้ว การจัดทำให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษคดีความผิดฐานฟอกเงินจะต้องปรากฏ พยานหลักฐานเพียงพอ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๔.๑ มีการกระทำความผิดมูลฐาน โดยมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมดำเนินคดี ความผิดมูลฐานตามเอกสารที่แนบ (ผนวก ก) และมีพยานหลักฐานเพียงพอในการดำเนินคดี

๔.๒ มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด คือ เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน เงินหรือ ทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ดังกล่าว รวมทั้งดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว เช่น เงินที่มาจากการค้ายาเสพติด ทรัพย์สินที่นำเงิน จากการค้ายาเสพติดไปซื้อ เงินจากการฉ้อโกงประชาชน อสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เงินจากการหลอกลวงประชาชน ไปซื้อ เงินจากการเล่นเกมพนันออนไลน์ เป็นต้น ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ วรรคห้า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด”

๔.๓ มีการกระทำของบุคคลใด เป็นความผิดอาญารฐานฟอกเงินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ซึ่งการสืบสวนจะต้องมีพยานหลักฐานปรากฏว่าผู้กระทำความผิดได้โอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อซุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาหรือเพื่อช่วยเหลือ ผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำความผิด หรือปกปิดอำพราง หรือได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน ดังกล่าวโดยปรากฏข้อเท็จจริง เช่น

๑) เส้นทางทางการเงิน ที่แสดงให้เห็นได้ว่ามีการเงินจำนวนเท่าใด หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ กระทำความผิดสิ่งใด ไปโอน เปลี่ยนสภาพ ปกปิด อำพราง ไปอย่างไร เช่น โอนเงินจากบัญชีธนาคาร ของบุคคลหนึ่งไปอีกบัญชีหนึ่งหรือไปยังบัญชีของบุคคลอื่น นำไปซื้อทรัพย์สินที่เป็นสังหาริมทรัพย์หรือ อสังหาริมทรัพย์ใด นำไปอำพรางโดยการลงทุนประกอบธุรกิจ เป็นต้น

๒) กรณีการโอนเงินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดผ่านบัญชีธนาคาร จะต้องปรากฏว่า เงินดังกล่าวจำนวนเท่าใด โอนจากบัญชีใดไปยังบัญชีใด เป็นบัญชีของผู้ใด มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

๓) การทำธุรกรรมทางการเงิน มีความถี่อย่างไร สอดคล้องกับข้อมูลด้านอาชีพหรือข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีหรือไม่ เป็นการทำธุรกรรมตามปกติวิสัยหรือไม่

๔) มีการนำเงินที่ได้มาจากการกระทำผิด ไปซื้อทรัพย์สิน ภายหลังจากการทำความผิดมูลฐานหรือไม่ โดยสอบสวนปากคำพยานหรือมีหลักฐานเอกสารอื่นประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นว่านำเงินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดไปซื้อทรัพย์สินดังกล่าว

๕) กรณีมีการถือครองทรัพย์สินแทน ให้สืบสวนว่าผู้รับโอนทรัพย์สินหรือถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินแทน มีความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิดอย่างไร ผู้ที่ครอบครองทรัพย์สินซึ่งมีมูลค่าสูงมีแหล่งรายได้ ซึ่งอาจได้มาซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่ มีการเสียภาษีรายได้หรือไม่ หรือเป็นทรัพย์สินมรดกหรือไม่ เป็นต้น

๔.๔ สืบสวนให้ปรากฏถึงการกระทำผิดที่ต่างกรรมต่างวาระ โดยแยกทรัพย์สินที่ถูกนำไปพอกเงินแต่ละรายการ เช่น โอนเงินจากบัญชีธนาคารของบุคคลใด จำนวนกี่ครั้งละ ๕ เท่าใด ไปยังบัญชีของบุคคลใด หรือนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดจำนวนเท่าใด ไปซื้อสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ที่รายการต่างกรรมต่างวาระ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นการพ้องซ้ำในการกระทำกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรือรวมกันอยู่ และอาจตรวจสอบพบในภายหลังว่ามีการทำความผิดฐานพอกเงิน

๔.๕ หากมีการพิจารณาเพื่อดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้ยึดไว้ตรวจสอบในความผิดฐานพอกเงินซึ่งได้มีการรายงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ง. แล้ว ให้ตรวจสอบการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวไปยังสำนักงาน ป.ป.ง. ก่อนว่าได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้หรือไม่ อย่างไร

๔.๖ อยู่ภายในอายุความและท้องที่เกิดเหตุของคดีความผิดฐานพอกเงิน ซึ่งอาจเกิดขึ้นต่างท้องที่เกิดจากคดีความผิดมูลฐานก็ได้

๕. หากผลการสืบสวนหรือการสืบทรัพย์ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอต่อการดำเนินคดีในความผิดฐานพอกเงินตามข้อ ๔. ให้ทำรายงานสรุปผลการสืบสวนพร้อมมีความเห็นตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๔ บทที่ ๒๓ ข้อ ๖ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ถึง ผบช. หรือ ผอ.ศปง.บช.น. ภ.๑ - ๙ บช.ก. บช.ปส. สตม. หรือ บช.สอท. แล้วแต่กรณี เพื่อจัดให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป แล้วรายงานให้ ศปง.ตร. ทราบ

๖. ให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด การสั่งการใดที่ขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติตามหนังสือนี้ ให้ปฏิบัติตามหนังสือนี้แทน นอกเหนือจากนี้ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๗๔/๑๙๐๖ ลง ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔ ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.

(สุวัฒน์ แจ่มยอดสุข)

ผบ.ตร.

เอกสารแนบ <https://bit.ly/3LYCDIP>

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๕๕ ๕๑๓๓

ที่ ๐๐๓/๔/๑๙๐๖

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

จตช., รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบช., ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

๑. ข้างถึง

๑.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๒ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๔ ระเบียบตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ บทที่ ๒๓ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี
ความผิดมูลฐานว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๕ คำสั่ง ตร. ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลง ๑ ก.ค. ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในคดีอาญา
การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา

๑.๖ คำสั่ง ตร. ที่ ๑๓๓/๒๕๖๔ ลง ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔ เรื่อง ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปง.ตร.)

๒. เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับคดีความผิดมูลฐานและความผิดอาญา
ฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
และมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดแนวทางกรดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินคดีความผิดมูลฐาน

๒.๑.๑ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือจับกุมผู้ต้องหาในคดีความผิด
มูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จำนวน ๒๑ มูลฐานความผิด หรือความผิด
ตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
จำนวน ๘ มูลฐานความผิด (ตามเอกสารแนบ ๑) ให้พนักงานสอบสวนลงข้อมูลคดีในระบบสารสนเทศของ ตร.
(ระบบ Crimes) ตามขั้นตอนปฏิบัติ (ตามเอกสารแนบ ๒)

๒.๑.๒ ให้พนักงานสอบสวนรายงานคดีดังกล่าวตามข้อ ๒.๑.๑ ต่อหัวหน้าหน่วยทราบภายใน
๔๘ ชั่วโมง และให้หัวหน้าหน่วยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่มีตำแหน่งผู้กำกับการขึ้นไปเป็นผู้รายงานต่อสำนักงาน
ปปง. ทราบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีตามข้อ ๑.๓ ภายใน ๗ วัน จากนั้นให้หัวหน้าหน่วยสั่งการให้
เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการสืบทรัพย์ เมื่อพบว่าเป็นความผิดอาญาฐานฟอกเงินให้รีบรายงานเสนอ
ผอ.ศปง.ตร. เพื่ออนุมัติให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาฐานฟอกเงินกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวต่อไป

ในระหว่างการสอบสวนความผิดมูลฐานตามข้อ ๒.๑.๑ หากพนักงานสอบสวนพบว่ามีการกระทำความผิดอาญาฐานพอกเงินอีกฐานหนึ่งด้วย ให้ดำเนินการสอบสวนในความผิดอาญาฐานพอกเงินโดยมีจำต้องรอการอนุมัติให้ร้องทุกข์ตามวรรคก่อน และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรับรายงานเสนอ ผอ.ศปปง.ตร. เพื่อโปรดทราบและสั่งการตามที่เห็นสมควร

๒.๑.๓ เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมผู้ต้องหาในคดีความผิดอาญาฐานพอกเงิน ให้สอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๒.๑.๒ เป็นผู้กล่าวหาและประสานเจ้าหน้าที่ ปปง. ที่มีหน้าที่สืบทรัพย์ในกรณีที่มาสอบสวนเป็นพยาน โดยให้พนักงานสอบสวนรับเลขคดีอาญาใหม่ แยกจากเลขคดีความผิดมูลฐาน เว้นแต่เป็นคดีที่ไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน พนักงานสอบสวนพิจารณา รวมสำนวนคดีเป็นสำนวนคดีเดียวกันได้ และให้พนักงานสอบสวนรับรายงานเสนอส่วนปฏิบัติการตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๓๓/๒๕๖๔ ลง ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาสั่งการและมีความเห็นเสนอ ผอ.ศปปง.ตร. เพื่อพิจารณาสั่งการภายใน ๑๕ วัน ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์ต้องดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีความเห็นทางคดีเสนอผู้บังคับบัญชาต่อไป (เว้นแต่ ผอ.ศปปง.ตร. จะสั่งการเป็นอย่างอื่น)

๒.๑.๔ เมื่อพนักงานสอบสวนได้ออกหมายจับผู้ต้องหาในคดีความผิดอาญาฐานพอกเงิน ให้พนักงานสอบสวนลงข้อมูลหมายจับในระบบสารสนเทศของ ตร. (ระบบ Crimes) เพื่อประกาศสืบจับต่อไป

๒.๒ ขั้นตอนปฏิบัติการสืบทรัพย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตามข้อ ๒.๑.๒ กรณีหัวหน้าหน่วยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการสืบทรัพย์ในคดีความผิดมูลฐาน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ ในกรณีที่ เป็นบุคคล ให้ตรวจสอบรายละเอียดบุคคล โดยให้ปรากฏรายละเอียดของทรัพย์สินที่บุคคลนั้นครอบครองอยู่ และหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง เจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับและผู้โอนทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน หรือผู้ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และรายละเอียดความเกี่ยวข้องของนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด นอกจากนี้ ให้ตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดว่าบุคคลดังกล่าวเคยกระทำความผิดมูลฐานในคดีอื่นมาก่อนหรือไม่ และเริ่มกระทำความผิดเมื่อใด ผลการดำเนินคดีเป็นอย่างไร

การตรวจสอบทรัพย์สินให้ปรากฏรายละเอียดการครอบครอง การใช้ การได้มารวมถึงการจำหน่าย จ่ายโอนทรัพย์สินในช่วงก่อน ชดเชย และหลังเกิดเหตุว่าเป็นอย่างไร เป็นการทำธุรกรรมอำพรางหรือไม่

๒.๒.๒ ภายหลังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบแล้วพบทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาฐานพอกเงิน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสืบทรัพย์รายงานผลการสืบทรัพย์โดยจัดทำบัญชีทรัพย์สินที่ต้องตรวจยึดเป็นของกลางและบัญชีทรัพย์สินที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เลขที่ ๔๒๒ ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ ทราบโดยเร็ว (ตามเอกสารแนบ ๔) และสำเนาหนังสือดังกล่าวส่ง ศปปง.ตร. เพื่อทราบด้วย

๒.๒.๓ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้สืบทรัพย์พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากพบว่ามีกรณีโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รูปคดี ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำการสืบทรัพย์แจ้งความร้องทุกข์ต่อ

พนักงานสอบสวนในความผิดอาญาฐานพอกเงินโดยเร็ว เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์แล้ว เห็นว่ามีหลักฐานตามสมควรว่า มีการโอน จำนาย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง การกระทำผิดหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รูปคดีจริง ให้ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เชื่อว่ามีไว้ หรือได้มาจากการกระทำผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน ยืนยันการกระทำผิดอาญาฐานพอกเงินหรือทรัพย์สินอื่นได้ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การพอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามอำนาจหน้าที่ และให้ปฏิบัติตามข้อ ๒.๒.๒

๒.๓ ขั้นตอนการดำเนินคดีความผิดอาญาฐานพอกเงิน

๒.๓.๑ การสืบสวนสอบสวนหรือจับกุมคดีความผิดมูลฐาน เมื่อเจ้าหน้าที่สืบทรัพย์ พบว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอต่อการแจ้งข้อกล่าวหาในความผิดอาญาฐานพอกเงิน ให้รีบรายงานเสนอ ผอ.ศปง.ตร. เพื่ออนุมัติให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาฐานพอกเงินกับผู้กระทำความผิดดังกล่าว เว้นแต่ จะเป็นเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามข้อ ๒.๒.๓ โดยให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๒.๑.๓

๒.๓.๒ หากการสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดมูลฐาน ยังไม่มีปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า มีการกระทำความผิดอาญาฐานพอกเงินหรือไม่ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่สืบทรัพย์ประสานเจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน ปปง. เพื่อขอทราบผลการดำเนินการสืบทรัพย์ของสำนักงาน ปปง. และคำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม หรือเลขาธิการ ปปง. ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานข้างต้นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๓.๓ กรณีสำนักงาน ปปง. แจ้งคำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม หรือเลขาธิการ ปปง. ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (คำสั่ง ย.) แล้ว เจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปง. อาจไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่ที่มีการดำเนินคดีความผิดมูลฐาน ให้พนักงานสอบสวน รับคำร้องทุกข์เป็นคดีใหม่ต่างหากจากคดีความผิดมูลฐานโดยให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๒.๑.๓ และให้พนักงานสอบสวนนำสำเนาสำนวนการสอบสวนคดีความผิดมูลฐานมาประกอบกับสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ฐานพอกเงิน และลงข้อมูลคดีในระบบสารสนเทศของ ตร. (ระบบ Crimes)

๒.๓.๔ เมื่อพนักงานสอบสวนขอศาลอนุมัติออกหมายจับผู้ต้องหาในคดีความผิดอาญา ฐานพอกเงินแล้ว หากเห็นว่ามีจำเป็นต้องใช้บุคคลภายนอก (สายข่าว) ในการสืบสวนหาข้อมูลข่าวสาร ในเชิงลึกเพื่อนำไปสู่การจับกุม ให้ประสานกับสำนักงาน ปปง. ในการอนุมัติแต่งตั้งสายข่าว และการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนแก่สายข่าวตามระเบียบของสำนักงาน ปปง. ต่อไป

๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินการตรวจยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับคดี

๒.๔.๑ ทรัพย์สินที่ตรวจยึดเป็นของกลางเพื่อนำไปเป็นหลักฐานยืนยันและพิสูจน์การกระทำผิด ของผู้ต้องหาในคดีความผิดอาญาฐานพอกเงิน ให้จัดทำบัญชีของกลาง พร้อมทั้งบันทึกภาพ และประเมินราคา โดยผู้ชำนาญการไว้ให้เรียบร้อย

๒.๔.๒ ทรัพย์สินที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้มาหลังจากมีการกระทำความผิดคดีความผิดมูลฐานให้จัดทำเป็นบัญชีทรัพย์สิน ที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบ และหากเป็นทรัพย์สินของกลางตามข้อ ๒.๔.๑ ด้วย ให้ทำบันทึกแยกไว้ในบัญชีทรัพย์สิน ที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๒.๔.๒ อีกส่วนหนึ่ง โดยหมายเหตุไว้ในบัญชีของกลางตามข้อ ๒.๔.๑ ว่ามีทรัพย์สินรายการใดบ้างที่เป็นทรัพย์สินตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการพอกเงินฯ

เมื่อพนักงานสอบสวนสรุปสำนวนคดีอาญาฐานฟอกเงินให้หมายเหตุไว้ในท้ายรายงานสอบสวนว่า ตามบัญชีทรัพย์สินที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบตามมาตรา ๓ ได้แยกไปดำเนินการตามมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

๒.๔.๓ ทรัพย์สินที่ตรวจยึดตามข้อ ๒.๔ ให้หน่วยงานที่ตรวจยึดทรัพย์สินดังกล่าวดำเนินการเก็บรักษาของกลางและทรัพย์สินที่ตรวจยึดเพื่อตรวจสอบข้างต้นถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ว่าด้วยการเก็บรักษาของกลาง โดยคำนึงถึงการยึดทรัพย์สินของผู้กระทำผิด เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด การสั่งการใดที่ขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติตามหนังสือนี้ ให้ปฏิบัติตามหนังสือนี้แทน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.

(สุวิวัฒน์ แจ่มยอดสุข)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๒๕๕ - ๖

ที่ ๐๐๓/๔/ว ๒๓๒๒๙

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ประชาสัมพันธ์และแจกจ่ายคู่มือการดำเนินคดีฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ผบ.ตร.

จตช. รอง ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
- เพื่อโปรดทราบ

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วย ศปง.ตร. ได้จัดทำคู่มือการดำเนินคดีฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งรวบรวมระเบียบ ข้อกฎหมาย แนวทางการสืบสวนสอบสวน และการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินคดีและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และนโยบายของ ตร. จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดได้ทราบถึง แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดคดีฐานฟอกเงิน โดยสามารถดาวน์โหลดและศึกษาได้จากคู่มือการดำเนินคดีฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ตาม QR Code ที่แนบมาทำยนี้

๒. แจกจ่ายหนังสือคู่มือการดำเนินคดีฐานฟอกเงินฯ ให้หน่วยต่าง ๆ ตามบัญชีจัดสรรที่แนบทำยนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

พล.ต.อ.

(ปิยะ คุหาโย)

รอง ผบ.ตร./ผอ.ศปง.ตร.

<https://bit.ly/3wKTSIW>

เรื่อง ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๐/๒๕๖๔

(นางสาว พ. โจทก์ นาย ต. จำเลย)

อายุ

บัตรอิเล็กทรอนิกส์ นิยาม

(ม.๑ (๑๔))

ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ

(ม.๒๖๙/๕, ๒๖๙/๗)

บัตรเครดิตถือเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) เนื่องจากผู้ออกได้ออกเอกสารคือบัตรเครดิตให้แก่ผู้มีสิทธิใช้โดยมีการบันทึกข้อมูลในชิปการ์ด และเทปแม่เหล็ก ซึ่งเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะที่คล้ายกัน ส่วนข้อมูลบัตรเครดิต ได้แก่ หมายเลขบัตรเครดิต ชื่อผู้ถือ และวันหมดอายุ เมื่อปรากฏอยู่บนบัตรเครดิตซึ่งเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย ถือว่าเป็นกรณีที่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ จึงไม่เป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข)

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) เป็นเพียงบทนิยามว่าสิ่งใดเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” แต่มิได้ระบุเกี่ยวกับวิธีใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ไว้โดยเฉพาะ การวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นวิธีใช้โดยทั่วไปของบัตรอิเล็กทรอนิกส์ชนิดนั้นหรือไม่ โดยไม่จำกัดว่าหากเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) แล้ว การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์จะต้องเป็นการใช้เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่ผู้ออกได้ออกให้โดยตรงเท่านั้น ดังเห็นได้จาก “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข) ที่ระบุว่า “...มีวิธีการใช้ทำนองเดียวกับ (ก)” ทั้งที่ไม่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดไว้ให้ ดังนั้น บัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) ย่อมสามารถใช้เฉพาะข้อมูลหรือรหัสได้

การวินิจฉัยว่าจำเลยใช้บัตรเครดิตของโจทก์โดยมิชอบหรือไม่ ต้องพิจารณาว่าการกระทำของจำเลยเป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปหรือไม่ ปัจจุบันการกรอกข้อมูลบัตรเครดิตเพื่อชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดผ่านทางเว็บไซต์โดยผู้รับชำระไม่ต้องเห็นบัตรเครดิต เป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปวิธีหนึ่ง การที่จำเลยนำข้อมูลบัตรเครดิตของโจทก์ไปใช้ชำระค่าบริการที่พักรักษาตัวของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อโกต้า ดอทคอม ย่อมเป็นการใช้บัตรเครดิตของโจทก์แล้ว จำเลยมีความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นที่ออกให้เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดโดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙/๕ ประกอบมาตรา ๒๖๙/๗

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ เมื่อระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยโดยทุจริตเอาไปเสียซึ่งข้อมูลบัตรเครดิตวิชาแพลงทินน์มริตเตอร์การ์ดของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อันเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารสิทธิ ซึ่งออกให้แก่โจทก์เพื่อนำไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ผู้ยื่นและประชาชน หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลากลางคืนหลังเที่ยง จำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไปใช้ชำระค่าบริการที่פקของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อโกต้า ดอทคอม แทนการชำระเงินสด ๑๓,๔๒๖.๓๒ บาท ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือประชาชน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๑๔๘, ๒๖๙/๕, ๒๖๙/๗

ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙/๕ ประกอบมาตรา ๒๖๙/๗ จำคุก ๑ ปี ข้อหาอื่นให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นที่ยุติว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ออกบัตรเครดิตวิชาแพลงทินน์มริตเตอร์การ์ดให้แก่โจทก์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสด ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยนำข้อมูลบัตรเครดิตดังกล่าวไปใช้ชำระค่าบริการที่פקของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อโกต้า ดอทคอม แทนการชำระเงินสด ๑๓,๔๒๖.๓๒ บาท โดยโจทก์ไม่ยินยอม สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คู่ความไม่อุทธรณ์จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า การที่จำเลยนำข้อมูลบัตรเครดิตของโจทก์ไปใช้ชำระค่าบริการที่פקของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อโกต้า ดอทคอม โดยโจทก์ไม่ยินยอม เป็นความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ยื่นที่ออกให้เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสด โดยมีชอบหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาอ้างว่า ข้อมูลบัตรเครดิตมิใช่ “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) นั้น เห็นว่า “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) หมายความว่า (ก) เอกสารหรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ซึ่งจะระบุชื่อหรือไม่ก็ตาม โดยบันทึกข้อมูลหรือรหัสไว้ด้วยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พืช คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสงหรือวิธีการทางแม่เหล็กให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข รหัส หมายเลขบัตร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ทั้งที่สามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า (ข) ข้อมูล รหัส หมายเลขบัญชี หมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือทางตัวเลขใด ๆ ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ โดยมีได้มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ แต่มีวิธีการใช้ทำงานองเดียวกับ (ก) หรือ (ค) สิ่งอื่นใดที่ใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของ จากบทนิยามดังกล่าวข้างต้น บัตรเครดิตถือเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) เนื่องจาก

ผู้ออกได้ออกเอกสารคือบัตรเครดิตให้แก่ผู้มีสิทธิใช้โดยมีการบันทึกข้อมูลในชิปการ์ดและแม่เหล็ก ซึ่งเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ส่วนข้อมูลบัตรเครดิต ได้แก่ หมายเลขบัตรเครดิต ชื่อผู้ถือ และวันหมดอายุตามภาพถ่ายหมายเลข ๖.๖ เมื่อปรากฏอยู่บนบัตรเครดิต ซึ่งเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย ถือว่าเป็นกรณีที่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ จึงไม่เป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข) ดังที่จำเลยฎีกา อย่างไรก็ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) เป็นเพียงบทนิยามว่าสิ่งใดเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามประมวลกฎหมายอาญา แต่มิได้ระบุเกี่ยวกับวิธีใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ไว้โดยเฉพาะ การวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นวิธีใช้โดยทั่วไปของบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ชนิดนั้นหรือไม่ โดยไม่จำกัดว่าหากเป็น “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) แล้ว การใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์จะต้องเป็นการใช้เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่ผู้ออกได้ออกให้ โดยตรงเท่านั้น ดังจะเห็นได้จาก “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ข) ที่ระบุว่า “...มีวิธีการใช้ทำนองเดียวกับ (ก)” ทั้งที่ไม่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดไว้ให้ แสดงว่าบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามบทนิยามแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) (ก) ย่อมสามารถใช้เฉพาะข้อมูลหรือรหัสได้เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้การวินิจฉัยว่าจำเลยใช้บัตรเครดิตของโจทก์โดยมิชอบหรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าการกระทำของจำเลยเป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปหรือไม่ ซึ่งในปัจจุบันการกรอกข้อมูลบัตรเครดิตเพื่อชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดผ่านทางเว็บไซต์ โดยผู้รับชำระไม่ต้องเห็นบัตรเครดิต เป็นวิธีใช้บัตรเครดิตโดยทั่วไปวิธีหนึ่ง การที่จำเลยนำข้อมูลบัตรเครดิตของโจทก์ไปใช้ชำระค่าบริการที่פקของจำเลยผ่านเว็บไซต์ อดิโก้ ดอทคอม จึงเป็นการใช้บัตรเครดิตของโจทก์แล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นที่ออกให้เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสดโดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙/๕ ประกอบมาตรา ๒๖๙/๗ นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(กึ่งก้อง สมเกียรติเจริญ อรพิน พรแสงจันทร์ อรพงษ์ ศิริกานต์นนท์)

(คำพิพากษาฎีกา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ ตอนที่ ๑, เนติฯ, หน้า ๕๒ - ๕๔)

คอลัมน์ คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๖๘/๒๕๖๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : MR. A.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า MR. A. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แจ้งว่า ผู้อุทธรณ์ได้ทราบว่ามี นาย เจ. ได้มีหนังสือถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อร้องขอให้ระงับการต่อวิซ่าของผู้อุทธรณ์ และมีข้อความที่ไม่เป็นความจริงกล่าวหาผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับกรณีดังกล่าว จึงต้องการขอคัดถ่ายสำเนาพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องข้อมูลข่าวสารตาม รายการต่อไปนี้

รายการที่ ๑ หนังสือที่นาย เจ. ส่งถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและเอกสารประกอบทั้งหมด เพื่อร้องขอให้ระงับการต่อวิซ่าให้กับผู้อุทธรณ์

รายการที่ ๒ หนังสือ บก.ตม.๒ ที่ ๐๐๒๙.๓๕๓/๑๓๕๐ ซึ่งส่งจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองถึง สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๙.๒๓/๒๐๙๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง ผู้อุทธรณ์ แจ้งว่า หนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีลักษณะตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ จึงไม่อาจอนุญาตให้คัดสำเนาตามที่ร้องขอได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ทราบว่ามีนาย จ. ได้มีหนังสือถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อร้องขอให้ระงับการต่อวีซ่าของผู้อุทธรณ์ และมีข้อความที่ไม่เป็นความจริงกล่าวหาผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการขอคัดถ่ายหนังสือฉบับดังกล่าวและเอกสารประกอบทั้งหมด เพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กลับกันกลับ และเผยแพร่ข้อความเท็จเกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ เนื่องจาก การร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าวทำให้วีซ่าของผู้อุทธรณ์ได้รับผลกระทบ และถูกจำกัดสิทธิในการอยู่ในประเทศไทย แต่กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ มีหนังสือที่ ดช ๐๐๒๙.๒๓/๐๔๘๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงถึงเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปความได้ว่า กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๙.๒๓/๒๐๙๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง ผู้อุทธรณ์ ไม่อนุญาตให้คัดสำเนา เนื่องจากหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวนี้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีลักษณะตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ ชี้แจงว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ มิได้เลือกปฏิบัติแก่คนต่างด้าวที่มายื่นขออยู่ต่อในราชอาณาจักรแต่อย่างใด ประกอบกับได้ชี้แจงให้คนต่างด้าวได้เข้าใจกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติว่า ต้องเปลี่ยนเหตุผลการยื่นขออยู่ต่อในราชอาณาจักรจากกรณีเป็นครอบครัวของผู้มีสัญชาติไทย (ภรรยาไทย) เป็นกรณีเพื่อการดำเนินคดีหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดี และการอนุญาตด้วยเหตุผลกรณีเพื่อการดำเนินคดีหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาอันเกี่ยวกับคดีไม่ได้จำกัดสิทธิในการอยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวแต่อย่างใด ซึ่งคนต่างด้าวได้ยื่นร้องขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและชำระค่าธรรมเนียมด้วยเหตุผลเพื่อการดำเนินคดีแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติอังกฤษเป็นผู้ทรงสิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า ตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คนต่างด้าวหมายความว่า “บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย...” ในกรณีนี้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์เป็นบุคคลสัญชาติอังกฤษ แต่มีเอกสารและหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย โดยสมรสกับผู้มีสัญชาติไทย ประกอบกับได้ยื่นคำขออยู่อาศัยในราชอาณาจักรต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแล้ว ดังนั้น แม้ผู้อุทธรณ์จะเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย จึงมิใช่คนต่างด้าวตามคำนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาได้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อมาก็คือ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้หรือไม่ กรณีนี้ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หนังสือที่นาย เจ. ส่งถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและเอกสารประกอบทั้งหมด เพื่อร้องขอให้ระงับการต่อวีซ่าให้กับผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนร้องขอให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ในการระงับการขออยู่อาศัยต่อในราชอาณาจักรของผู้อุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการตรวจสอบของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองพบว่า ผู้อุทธรณ์มีคดีความตามที่ถูกร้องเรียนโดยคดีอยู่ระหว่างนัดผู้ต้องหาส่งฟ้องต่อพนักงานอัยการในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ เมื่อการดำเนินการในคดีดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้นเป็นที่ยุติ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ในขณะนี้จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า กรณีนี้ควรต้องคุ้มครองสิทธิของผู้ร้องเรียนมากกว่า เนื่องจากการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนตลอดจนข้อมูลการร้องเรียนในระหว่างที่การดำเนินการสอบสวนข้อร้องเรียนยังไม่เป็นที่ยุติ อาจทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การที่กองบังคับการ ๒ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ จึงชอบแล้ว

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หนังสือ บก.ตม.๒ ที่ ๐๐๒๙.๓๕๓/๑๓๕๐ ซึ่งส่งจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองถึงสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการขอทราบผลการดำเนินคดีของผู้อุทธรณ์ซึ่งไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ในการดำเนินการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ แต่อย่างไรก็ตาม ในหนังสือฉบับดังกล่าวมีชื่อของผู้ร้องเรียนปรากฏอยู่ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ร้องเรียนตามเหตุผลในรายการที่ ๑ จึงควรปกปิดชื่อผู้ร้องเรียนไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ชื่อผู้ร้องเรียนให้ปกปิดไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ให้ยกอุทธรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทจิรา เอี่ยมมยุรา
พลตำรวจโท วราวุธ ทวีชัยการ
นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์
นายมานะ วีระอาชากุล

หัวหน้าคณะที่ ๔
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

คอลัมน์ “คำชี้ขาดความเห็นแย้ง”

รวบรวมโดย ส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา สำนักงานกฎหมายและคดี

ความผิดฐาน เป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา และร่วมกันไม่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเภทบริษัทจำกัด โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญผูกพันบริษัท จำเลยทั้งสองเป็นนายจ้างของนาย ช. ผู้เสียหายที่ ๑ และนาย บ. ผู้เสียหายที่ ๒ โดยจำเลยทั้งสองได้จ้างให้ผู้เสียหายทั้งสองทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย โดยตกลงจ่ายค่าจ้างในอัตราสุดท้ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองวันละ ๔๕๐ บาท และ ๔๓๐ บาท ตามลำดับ กำหนดจ่ายค่าจ้างเดือนละหนึ่งครั้ง โดยจ่ายค่าจ้างทุกวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ

๑. เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างให้ถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๒๒ วัน เป็นเงินจำนวน ๗,๑๕๐ บาท และร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๕ วัน (มีการตรวจด้วย ๔ วัน) เป็นเงินจำนวน ๑๑,๓๗๕ บาท อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

๒. เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างให้ถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๐ วัน เป็นเงินจำนวน ๙,๗๕๐ บาท และร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๐ วัน เป็นเงินจำนวน ๙,๗๕๐ บาท อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

๓. เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๗ ที่ ๒๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ค่าจ้างและค่าตอบแทนการทำงาน ระหว่างนาย ช. กับพวก รวม ๒ คน ลูกจ้างผู้ยื่นคำร้อง กับบริษัท ร. จำกัด นายจ้าง ซึ่งพนักงานตรวจแรงงานได้มีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายเงินค่าจ้างและค่าตอบแทนการทำงานตามคำฟ้องข้อ ๑. และ ๒. ให้แก่ผู้เสียหายทั้งสอง ซึ่งเป็นลูกจ้างภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งหรือถือว่าได้ทราบคำสั่ง ณ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ที่ ๒๒/๓ หมู่ที่ ๒ ถนนบรมราชชนนี แขวงนิมพิลี เขตตลิ่งชัน

กรุงเทพมหานคร และจำเลยทั้งสองได้ทราบคำสั่งหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒ แต่จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวแต่อย่างใด โดยจำเลยทั้งสองเพิกเฉยไม่จ่ายค่าจ้างและค่าตอบแทนการทำงานดังกล่าวให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองภายในกำหนดเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด และจำเลยทั้งสองไม่นำคดีขึ้นสู่ศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕, ๓๐, ๑๒๔, ๑๔๔, ๑๕๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓, ๑๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔, ๗ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๐, ๒๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้น พิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ (๑) วรรคหนึ่ง, ๑๒๔ วรรคสาม, ๑๔๔ วรรคหนึ่ง, ๑๕๑ วรรคสอง การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานไม่จ่ายค่าจ้าง สำหรับจำเลยที่ ๑ ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ส่วนจำเลยที่ ๒ จำคุก ๕ เดือน และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน สำหรับจำเลยที่ ๑ ปรับ ๕,๐๐๐ บาท ส่วนจำเลยที่ ๒ จำคุก ๖ เดือน และปรับ ๕,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ฐานไม่จ่ายค่าจ้าง สำหรับจำเลยที่ ๑ คงปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนจำเลยที่ ๒ คงจำคุก ๒ เดือน ๑๕ วัน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน สำหรับจำเลยที่ ๑ คงปรับ ๒,๕๐๐ บาท ส่วนจำเลยที่ ๒ คงจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๒,๕๐๐ บาท รวมปรับจำเลยที่ ๑ จำนวน ๑๒,๕๐๐ บาท และรวมจำคุกจำเลยที่ ๒ กำหนด ๕ เดือน ๑๕ วัน และปรับ ๑๒,๕๐๐ บาท พิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ประกอบกับจำเลยที่ ๒ ชดใช้ค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองครบถ้วนแล้ว เห็นสมควรให้โอกาสจำเลยที่ ๒ กลับตนเป็นพลเมืองดี โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ ๒ ปี และคุมความประพฤติจำเลยที่ ๒ ไว้มีกำหนด ๑ ปี โดยให้จำเลยที่ ๒ ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ๓ ครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว กับให้จำเลยที่ ๒ กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยที่ ๒ เห็นสมควร มีกำหนด ๑๒ ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

พนักงานอัยการ เห็นว่าศาลพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองตามฟ้องชอบแล้ว จึงมีคำสั่งไม่อุทธรณ์

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่าความผิดฐานร่วมกันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตรวจแรงงาน ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสอง ชอบแล้ว แต่สำหรับความผิดฐานเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลาที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานดังกล่าวเพียงกรรมเดียวนั้น ยังไม่อาจเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ความผิดฐานเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง (๑), ๑๔๔ วรรคหนึ่ง การกระทำผิด

จะเกิดขึ้นเมื่อนายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งโจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองตกลงจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองกำหนดจ่ายค่าจ้างเดือนละหนึ่งครั้ง โดยจ่ายค่าจ้างทุกวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป จำเลยทั้งสองได้บงอจร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ข้อ ๑. เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บงอจร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างให้ถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๒๒ วัน เป็นเงินจำนวน ๗,๑๕๐ บาท และร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๔ วัน (มีการคงกะด้วย ๔ วัน) เป็นเงินจำนวน ๑๑,๓๗๕ บาท อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ข้อ ๒. เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บงอจร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างให้ถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๑ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๐ วัน เป็นเงินจำนวน ๙,๗๕๐ บาท และร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รวมจำนวน ๓๐ วัน เป็นเงินจำนวน ๙,๗๕๐ บาท อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ซึ่งเป็นการบรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดฐานร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ต่อลูกจ้างแต่ละคน ๒ กรรม ค่าจ้างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ต่อลูกจ้างแต่ละคน ๒ กรรม เมื่อลูกจ้างแต่ละคนมีสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างจากจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นนายจ้างแต่ละคนแยกเป็นราย ๆ ไป แม้จำเลยทั้งสองจะกระทำต่อลูกจ้างทั้งสองคนในคราวเดียวกัน แต่เป็นการกระทำที่มีเจตนาต่อลูกจ้างตามที่มีสิทธิได้รับแต่ละคนโดยเฉพาะ ดังนั้น การกระทำของจำเลยทั้งสองในความผิดฐานเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา จึงเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมตามจำนวนลูกจ้างแต่ละคน รวม ๔ กรรม การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานดังกล่าวเพียงกรรมเดียว เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อาศัยหลักกฎหมายและเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นแย้งคำสั่งไม่อุทธรณ์ของพนักงานอัยการ
อัยการสูงสุด พิจารณาแล้วชี้ขาดให้อุทธรณ์

การวิจัยเรื่อง : ความรู้ การรับรู้ การปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอกหญิง เนตรดาว พูลจันทร์
พยาบาล (สบ ๔) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 ทั่วโลก ได้ส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนทั้งโลกและในประเทศไทย ไวรัสโคโรนา (Corona virus) เป็นไวรัสที่ถูกพบครั้งแรกในปี 1960 เป็นไวรัสที่สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ ปัจจุบันมีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด ๖ สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกตอนนี้ เป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน คือ สายพันธุ์ที่ ๗ จึงถูกเรียกว่าเป็น “ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่” และในภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า “โควิด - 19” (COVID - 19) การแพร่ระบาดทั่วโลกยังมีอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

สถานการณ์การระบาดในประเทศไทยนับถึงสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ (กระทรวงสาธารณสุข, สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19, ๒๕๖๔) ประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างน้อย ๒,๒๑๗,๒๘๗ คน เสียชีวิตแล้วอย่างน้อย ๒๑,๖๔๗ คน โดยช่วงเวลาของการระบาดตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ได้มีมาตรการรับมือต่าง ๆ เช่น มาตรการต่อผู้เดินทางเข้าประเทศ ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรการการจำกัดการระบาดในประเทศและสาธารณสุข มาตรการทางเศรษฐกิจ วัคซีน แนวนโยบายที่แตกต่างกัน บางประเทศเข้มงวดในการควบคุมพฤติกรรมประชาชนด้วยการออกกฎหมายในแต่ละประเทศ ย่อมสร้างผลกระทบต่อเสรีภาพ เศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ และผลกระทบทางสังคมในระยะยาว บางประเทศใช้นโยบายที่ใช้ชีวิตให้เป็นปกติเท่าที่เป็นไปได้ ผลกระทบทางสังคมลดน้อยลงกว่าประเทศที่เข้มงวด แต่ก็อาจแลกมาด้วยจำนวนผู้ติดเชื้อที่สูง (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๓) ซึ่งเป็นการใช้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) นั่นเอง

พยาบาลเป็นกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ที่มีจำนวนมากที่สุด และมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่

แม้ว่าวิชาชีวพยาบาลจะมีแนวทางการปฏิบัติงานตามบทบาทที่กำหนดของสภาการพยาบาลอย่างชัดเจน แต่เนื่องจากวิกฤติของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และภาวะโรคระบาดอุบัติใหม่ สาเหตุการเกิดการติดต่อ การป้องกัน แนวทางการรักษา ความไม่แน่นอนของผลการใช้วัคซีน ยังต้องศึกษากันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การศึกษาถึงพื้นฐานความรู้ของพยาบาลจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้ การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังมีไม่มาก แนวคิดความรู้ (Knowledge) ถือได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งจะส่งผล ต่อความสามารถในการปฏิบัติกรหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ในอนาคต (Bloom et al, 1956)

ดังนั้น พยาบาลวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 และกระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล หรือกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิบัติภายใต้ บทบาทของพยาบาลทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ (กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๑) ซึ่งเมื่อพยาบาลวิชาชีพมีความพร้อมจะช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อ การควบคุมโรคและการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเกิดผลดีต่อผู้มารับบริการในโรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการประเมินตนเองด้านความรู้ การรับรู้ รวมถึงการปฏิบัติตามบทบาทพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลทั้ง ๔ ด้านดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยสามารถนำไปพัฒนาบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถเตรียมความพร้อมในการเกิดโรคระบาดในอนาคตต่อไป ในการ ประเมินตนเองในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพทางผู้วิจัยได้คัดเลือกพยาบาลที่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงกับผู้ให้บริการ แต่จะสัมผัสผู้ให้บริการมากน้อยจะแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน โดยผู้วิจัยจะประเมินตนเองของพยาบาล วิชาชีพโดยภาพรวมทั้งหมด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตามบทบาทของพยาบาลในช่วงสถานการณ์การระบาดของ โรคไวรัสโคโรนา 2019 ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ

สรุปผลการวิจัย

นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน ๓๐๐ คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ ๙๖.๖๖ อายุเฉลี่ย ๔๒.๑๘ ปี สถานภาพส่วนมากโสดร้อยละ ๕๓.๒๙ ประสบการณ์ทำงานส่วนมากอยู่ในช่วง ๑๑ - ๒๐ ปี ร้อยละ ๓๗.๔๒ หน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานอยู่ส่วนมากร้อยละ ๖๙.๙๑ ไม่มีผู้ป่วยเข้าชายสงฆ์ (PUI) หรือติดเชื้อ (Confirmed case) และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ร้อยละ ๕๓.๓๕

ส่วนที่ ๒ ค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกลุ่มประชากร ต่ำสุดเท่ากับ ๔ สูงสุดเท่ากับ ๑๔ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑.๐๐ ซึ่งหมายถึงความรู้ในระดับมาก และพบว่าคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๗๑.๓๓ และร้อยละ ๒๘.๖๗ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ ๓ ค่าคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยหรือผู้ที่มีความเสี่ยงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คะแนนเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยหรือผู้ที่มีความเสี่ยงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมเท่ากับ ๓.๖๗ อยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกับคะแนนเฉลี่ยรายด้านแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับ

ค่อนข้างมากเช่นกัน โดยด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๓.๘๐ และด้านความต้องการ ด้านจิตสังคมและอารมณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ และด้านความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๒ ด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ ด้านการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ ๓.๑๑

ส่วนที่ ๔ ค่าคะแนนการปฏิบัติตามบทบาทพยาบาลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามบทบาทพยาบาลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวม ๒.๕๔ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับคะแนนเฉลี่ยรายด้านแต่ละด้าน พบว่าด้านการปฏิบัติการ ด้านการประสานงาน และด้านการบริการอยู่ในระดับมากค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๔, ๒.๔๕, ๒.๓๙ ตามลำดับ และด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ ๒.๒๒ อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยพบว่า คะแนน ความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง นั้นแสดงว่าพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ มีการแสวงหาความรู้จากผู้จริงและจากสื่อต่าง ๆ จนทำให้พยาบาลสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ
๒. เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารจัดการนโยบายของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓. เพื่อนำผลที่ได้เป็นองค์ความรู้และแนวทางการเตรียมความพร้อมในการรับมือโรคอุบัติใหม่ในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และเชิงนโยบาย

๑. ผลจากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บังคับบัญชา ฝ่ายการพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนกำหนดมาตรการแนวทางการปฏิบัติงานตามบทบาทของพยาบาลในสถานการณ์โรคติดเชื้ออุบัติใหม่ไวรัสโคโรนา 2019 บนมาตรฐานการดูแล เพื่อให้เกิดความตระหนักในความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและเกิดความปลอดภัยทั้งกับพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ และตัวผู้ติดเชื้อที่เข้ารับการรักษา
๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติและโรงพยาบาลตำรวจควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการควบคุมป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสายการแพทย์ เป็นกลุ่มแรก ๆ เพื่อที่จะได้มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องและเผยแพร่องค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไป ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของโรงพยาบาลตำรวจในการดูแลสุขภาพตำรวจและครอบครัวตำรวจและประชาชนต่อไป รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ในการป้องกันโรคให้กับบุคลากรทางการแพทย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

การวิจัยเรื่อง : การรับรู้ประโยชน์อุปสรรค และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอกหญิง วราภรณ์ หนองพงษ์
พยาบาล (สบ ๔) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๕

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID - 19) ทั่วโลก เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีรายงานยืนยันผู้ป่วยทั่วโลก พบผู้ป่วยติดเชื้อ ๒๖๒,๐๘๒,๘๖๘ ราย เสียชีวิต ๕,๒๒๑,๒๒๓ ราย บุคลากรทางการแพทย์ยังเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด - 19 อย่างมาก โดยเฉพาะวิชาชีพพยาบาล จากการรวบรวมข้อมูลในประเทศสมาชิกทั่วโลกของสภาการพยาบาลระหว่างประเทศ (International Council of Nurses - ICN) ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ พบว่าจำนวนบุคลากรทางการแพทย์อย่างน้อย ๙๐,๐๐๐ คน ติดเชื้อโควิด - 19 และพยาบาลตายจากโรคนี้นั้นมากกว่า ๒๖๐ คน ส่วนในประเทศไทยกระทรวงสาธารณสุขได้รายงานข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พบบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อ จำนวน ๑,๐๖๔ ราย เป็นผู้ที่มีการป่วย จำนวน ๔๙๑ ราย ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลวิชาชีพ แพทย์ และผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งพฤติกรรมอาจมีส่วนทำให้เกิดการติดเชื้อในบุคลากรสาธารณสุขได้ ดังนั้น เมื่อมีการแพร่ระบาดหนักของเชื้อไวรัสโคโรนาบุคคลจะปฏิบัติตนในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดโรคนั้นได้ บุคคลนั้นจะต้องมีความเชื่อด้านสุขภาพต่องานพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ว่า การปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาเกิดผลดีและไม่ทำให้ป่วยหรือเกิดการติดเชื้อ สำหรับโรงพยาบาลตำรวจมีรายงานการติดเชื้อของบุคลากรทางการแพทย์จากเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๖๐ คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์มาจากแนวคิดของรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ ซึ่งเพนเดอร์ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะสามารถปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพที่ดีได้นั้น ตัวแปรที่สำคัญในการจูงใจให้บุคคลปฏิบัติพฤติกรรมได้มากที่สุด และสามารถนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้มากที่สุด คือ ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัว เมื่อบุคคลมีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวที่ดี โอกาสที่จะเกิดการปฏิบัติตัวเพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดีย่อมมีสูงขึ้น การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติตัว ส่วนปัจจัยด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการปฏิบัติตัว การรับรู้อุปสรรคเป็นตัวการที่ขัดขวางพฤติกรรมการปฏิบัติตัวไม่ให้ปรากฏพฤติกรรมที่ดีได้ ซึ่งโรคโควิด - 19 เป็นโรคที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และเศรษฐกิจของประเทศชาติและสังคมโลก และยังส่งผลโดยตรงต่อร่างกาย จิตใจ และสังคมของบุคคล

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานของบุคลากรและสามารถนำไปใช้ในการวางแผน การดูแล การบริหารจัดการที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ อุปสรรค และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาของพยาบาลวิชาชีพ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลตำรวจ

ผลการวิจัย

1. การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัว โดยรวมอยู่ในระดับที่ ($\bar{X} = 4.16$, S.D = .362) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี
2. การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตัว โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 5.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี
3. พฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนาของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .564) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี
4. การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r = 0.312$) กับพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการรับรู้
5. อุปสรรคของการปฏิบัติตัวมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ ($r = -0.286$) กับพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการส่งเสริมบุคลากรทางการพยาบาลให้มีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองที่ถูกต้องเหมาะสมในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา
2. เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพยาบาลโรคระบาดติดเชื้อื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ จากการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพบางรายยังมีความรู้ไม่ถูกต้อง และไม่มีความเข้าใจที่แน่ชัดเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา จึงควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้กลุ่มพยาบาลวิชาชีพได้รับความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติตัว โดยเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาโรคเรื้อรัง ควรสร้างเสริมพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา โดยใช้สื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับไวรัสโคโรนาหลายรูปแบบ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ โดยมีเนื้อหาที่ทำให้เกิดการรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโรค และให้รู้ถึงประโยชน์ในการป้องกันตนเองจากโรค รวมทั้งส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักในการดูแลสุขภาพของพยาบาลให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่เหมาะสมถูกต้องต่อไป
2. ด้านการวิจัย ในระยะที่รัฐบาลมีมาตรการผ่อนปรน ควรมีการศึกษาวิจัยในพื้นที่ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการนำตัวแปรหรือปัจจัยความรู้สึกร่วมที่สัมพันธ์พฤติกรรม (activity-related affect) เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ ที่มารับบริการห้องรับรองผู้บังคับบัญชา ระดับสูง โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง เรวดี หลิ่มมัน
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคเบาหวานทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ โดยภาวะแทรกซ้อนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเป็นโรคและความสามารถของผู้ป่วยในการควบคุมโรค เช่น โรคแทรกซ้อนทางตา เป็นอาการของเส้นเลือดของจอรับภาพโป่งพองหรือมีเส้นเลือดแตก ปัจจุบันประชากรไทยวัยผู้ใหญ่ป่วยเป็นโรคเบาหวานถึง ๔.๘ ล้านคน และมักเกิดภาวะแทรกซ้อนเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมามากจากวิถีชีวิตแบบเนือยนิ่ง โรคอ้วน และอายุที่มากขึ้น ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยและดูแลรักษาเพียงร้อยละ ๓๕.๖ หรือเพียง ๒.๖ ล้านคน บรรลุเป้าหมายในการรักษาได้เพียง ๐.๙ ล้านคน ทำให้อัตราการเสียชีวิตจากโรคเบาหวานในเมืองไทยมีมากถึง ๒๐๐ รายต่อวัน คาดการณ์ว่าความชุกของโรคเบาหวานจะเพิ่มสูงขึ้นถึง ๕.๓ ล้านคน ภายในปี ๒๕๘๓ ซึ่งหากดูแลรักษาได้ไม่ดีอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ (สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๓)

สาเหตุของโรคเบาหวานเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น กรรมพันธุ์ ความอ้วน วัยสูงอายุ ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ นี้ควรต้องมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างถูกต้อง เนื่องจากมีภูมิคุ้มกันต้านโรคต่ำกว่าปกติ จึงมีโอกาสติดเชื้อได้ง่าย และจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ของการดูแลตนเองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลสุขภาพความรู้เรื่องเบาหวาน หากผู้ป่วยมีความตระหนักถึงความรุนแรงของภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น จะทำให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญของการดูแลตนเอง

ผู้วิจัยซึ่งมีบทบาทเป็นพยาบาลวิชาชีพประจำห้องตรวจโรคผู้บังคับบัญชาในระดับสูงในฐานะที่เป็นผู้ให้การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน โดยมีเป้าหมายให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ถูกต้องเหมาะสม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของ Orem เป็นแนวทางในการศึกษา ผลการศึกษาจะนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบและแนวทางการดูแลผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการห้องตรวจโรคผู้บังคับบัญชาในระดับสูงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการรับรู้และความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ ที่มารับบริการห้องรับรองผู้บังคับบัญชาในระดับสูง โรงพยาบาลตำรวจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเบาหวานชนิดที่ ๒ โดยป่วยด้วยโรคเบาหวานไม่ต่ำกว่า ๓ เดือน ทั้งเพศชายและเพศหญิง คำนวณขนาดตัวอย่างโดยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ (Power analysis) สำหรับการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดการทดสอบสมมติฐานเป็นทางเดียว (One-tailed test) กำหนดขนาดอิทธิพล .๓๐ ค่าความคลาดเคลื่อน .๐๕ และอำนาจทดสอบ .๘๐ ทำการคำนวณด้วยโปรแกรม G*Power 3.1.2 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๖๗ ราย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๒๐ เพื่อป้องกันกลุ่มตัวอย่างยุติการเข้าร่วมการวิจัย เนื่องจากมีอาการอ่อนเพลียหรือมีอาการของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ๘๐ ราย ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายน ๒๕๖๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruency : IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน หาค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) สำหรับแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองมีค่าเท่ากับ .๘๔ และแบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนด้วยวิธี KR21 โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๗๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การคำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการทดสอบค่าที (Independent t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการวิจัย

พบว่า ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ มีพฤติกรรมการดูแลตนเองในระดับปานกลาง (ร้อยละ ๕๗.๓) และระดับมาก (ร้อยละ ๔๒.๗) มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองในระดับมาก (ร้อยละ ๖๐.๗) และระดับปานกลาง (ร้อยละ ๒๕.๓) การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ ๕๔.๗) และระดับน้อย (ร้อยละ ๓๒.๖) โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง ($p < .001$) และโรคประจำตัวร่วม ($p < .05$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ มีพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓ สอดคล้องกับการศึกษาของอมรรัตน์ที่พบว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ ในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ มีพฤติกรรมการดูแลตนเองรายด้านและภาพรวมของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของกิริติที่พบว่า ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ ๒ ในจังหวัดพิษณุโลก มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของไชตริสที่พบว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ โรงพยาบาลคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ขออธิบายได้ว่าผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๔๙.๒) เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานเป็นระยะเวลาไม่นานเกิน ๕ ปี อาจจะยังไม่ีประสบการณ์ในการดูแลสุขภาพตนเอง

มากนัก โดยเฉพาะโรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่ต้องใช้ระยะเวลาในการรักษานาน กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๔๗.๖) เป็นผู้สูงอายุ อาจจะขาดความกระตือรือร้นในการดูแลตนเอง เนื่องจากไม่ค่อยเห็นความเปลี่ยนแปลงของอาการจึงดูแลตนเองตามปกติ ส่งผลทำให้มีการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการรับรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของสุวิทย์ชัยที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองเป็นหนึ่งในตัวแปรพยากรณ์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดอุบลราชธานี สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร ที่พบว่า ความสามารถแห่งตนเป็นปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมการจัดการโรคเบาหวานด้วยตนเองได้สูงสุด และสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Luo ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการตนเองทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ การมีกิจกรรมทางกาย การรับประทานยา การดูแลเท้า การติดตามระดับน้ำตาลในเลือด การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด และการรับประทานอาหาร สอดคล้องกับการศึกษาของไซตริสที่พบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและระยะเวลาในการเป็นโรคเบาหวานสามารถทำนายพฤติกรรมการจัดการตนเองของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ ได้ร้อยละ ๑๓.๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ ที่มีการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองในระดับมากจะมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดี เพราะมีความเชื่อว่ามีความสามารถในการดูแลตนเองได้และอาจมีประสบการณ์ รวมถึงเห็นตัวอย่างจากผู้ป่วยเบาหวานคนอื่น ๆ จึงทำให้เกิดความสามารถและทำให้มีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีไปด้วย เป็นไปตามแนวคิดของ Bandura A ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะทำพฤติกรรมหรือไม่นั้น เป็นผลมาจากการรับรู้สมรรถนะแห่งตน เนื่องจากความสามารถแห่งตนเป็นความเชื่อมั่นของผู้ป่วยโรคเบาหวานในการแสดงออกของพฤติกรรมการจัดการตนเอง ซึ่งการรับรู้ความสามารถแห่งตนจะส่งผลให้มีจัดการตนเองที่เหมาะสม

ด้านการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของลักษณะที่พบว่า ปัจจัยเสริมด้านการได้รับคำแนะนำจากบุคลากรสาธารณสุข และการได้รับคำกระตุ้นเตือนจากสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตราที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการตนเองในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้สูงอายุโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Koetsenruijter ที่พบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลและแรงสนับสนุนทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการจัดการตนเอง ทั้งนี้อธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๖ มีสถานภาพสมรสคู่ อยู่ในเขตเมืองการพักอาศัยเป็นครอบครัวขยาย โดยบุคคลในครอบครัวจะสนับสนุนทรัพยากรในการดูแลตนเอง แสดงความห่วงใย คอยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ป่วยดูแลสุขภาพ หากิจกรรมผ่อนคลายเครียด ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้ป่วย เช่น ออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่เหมาะสม จะส่งผลทำให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพที่ดีเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า บุคลากรทางสุขภาพของห้องตรวจโรคผู้บังคับบัญชาระดับสูงควร เน้นย้ำให้ผู้ป่วยเบาหวานรวมถึงผู้ดูแลที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการตรวจสอบและดูแลเท้าในผู้ป่วยเบาหวานทุกวัน ให้ความรู้ถึงภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นที่เท้า ซึ่งจะนำไปสู่ความพิการของเท้าได้ จัดให้มีการทำกิจกรรมกลุ่มของผู้ป่วยเบาหวานและญาติในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานได้ถูกต้อง และควรมีการจัดตั้งกลุ่มออกกำลังกายในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานเพื่อกระตุ้นให้มีการออกกำลังกายร่วมกัน เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้ป่วยเบาหวาน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่เหมาะสมต่อไป

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติโรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ศศิวิมล เพชรเสน
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเครียดเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่สำคัญของคนไทย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใหญ่ ความเครียดนำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรง เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า หรืออาจนำไปสู่ปัญหาการฆ่าตัวตาย ที่นับวันจะยิ่งมีแนวโน้มที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ความเครียดอาจนำไปสู่โรคทางกายต่าง ๆ เช่น โรคกระเพาะอาหาร โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคอื่น ๆ อันจะเป็นผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตประจำวัน คนที่มีความเครียดมากจะขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน หลีกเลี่ยงการตัดสินใจ ขาดความรอบคอบในการทำงาน มักจะทำความผิดพลาด ขาดสมาธิในการทำงานเสมอ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่ต้องเผชิญกับความเครียดในการปฏิบัติงาน โดยพยาบาลต้องเผชิญกับความต้องการของผู้ป่วยและญาติที่หลากหลาย เชื้อโรคที่เกิดขึ้นใหม่และเชื้อดื้อยาที่มีความรุนแรงขึ้น ส่งผลต่อการทำงาน มีความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้น การอยู่เวรก็เป็นอีกปัญหาที่ก่อให้เกิดความเครียด เนื่องจากการอยู่เวรทำให้นอนไม่เป็นเวลาและเป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลในครอบครัว ส่งผลต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ทั้งนี้ ปัญหาเกิดจากการขาดแคลนพยาบาล ทำให้พยาบาลต้องทำงานหนักโดยเฉพาะการอยู่เวรป่วย เหวดึก และวันหยุดราชการ ส่งผลให้จำนวนวันตามเวรการทำงานเพิ่มขึ้น เวลาพักผ่อนที่ลดน้อยลง จนไม่เพียงพอกับความต้องการ แม้จะได้รับค่าตอบแทนสูงก็ตาม แต่พยาบาลก็ได้รับความเห็นดีเห็นชอบ นอกจากนี้ การมีระบบประกันคุณภาพของโรงพยาบาลทำให้มีการตรวจสอบมาตรฐานการทำงานอยู่เสมอเพื่อการประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ จึงต้องมีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้นอีกด้วย จากภาระงานที่มากดังกล่าว ทำให้ความเครียดจากการทำงานของพยาบาลเพิ่มสูงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานประจำ ไอ ซี ยู ศัลยกรรมประสาท โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการวิกฤติ พยาบาลต้องมีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง มีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ หลากหลายชนิดที่มีความทันสมัย การประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดูแลและให้การพยาบาลผู้ป่วยทุกรายให้หายจากอาการเจ็บป่วย ความทุกข์ทรมานและความตาย บ่อยครั้งที่ต้องทำงานแข่งกับเวลาที่มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว มีการอยู่เวรปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ต้องมีความรับผิดชอบสูงต่อชีวิตมนุษย์ การปฏิบัติงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก เช่น ผู้ป่วย ญาติ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในทีมสุขภาพ มีความยุ่งยากในการประสานงานกับสหวิชาชีพ สภาพดังกล่าวล้วนเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความเครียดเพิ่มมากขึ้น หากมีความเครียดสะสมอย่างต่อเนื่องจะทำให้ความพึงพอใจในงานลดลง เกิดความเหนื่อยหน่ายในงาน ขาดงานและไม่ต้องการอยู่ในวิชาชีพพยาบาลต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับความเครียดของพยาบาล

หอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการลดความรุนแรงของความเครียดจากการทำงาน เพื่อให้พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพบริการพยาบาลโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดและความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเครียดกับข้อมูลพื้นฐานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ โรงพยาบาลตำรวจ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๒๔ คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเพียงพอของรายได้ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในแผนก และหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ อธิบายได้ว่า หากพยาบาลมีรายได้ที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการทำงาน สามารถทำให้พยาบาลลดความเครียดในการทำงานลงได้ อีกทั้งความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในแผนกก็ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ หากสภาพแวดล้อมในการทำงาน สังคมในการทำงาน มีความสุขกับการทำงานในทุกวัน ก็จะสามารถส่งผลทำให้พยาบาลไม่เกิดความเครียดในการทำงานได้ ปัจจัยด้านรายได้ สถานภาพ และประสบการณ์ทำงาน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ อธิบายได้ว่า รายได้ของพยาบาลมีผลทางลบต่อระดับความเครียดในการปฏิบัติงาน เนื่องจากหากพยาบาลมีรายได้ที่อยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ไม่เพียงพอต่อภาระค่าใช้จ่ายของพยาบาล อีกทั้งผลกระทบจากสถานภาพของพยาบาล อาจจะทำให้พยาบาลเกิดความตึงเครียดในการทำงานได้ และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ในที่สุด ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในแผนกส่งผลต่อความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถอธิบายได้ว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในแผนกถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการทำงานในหน่วยภาครัฐและภาคเอกชน เพราะหากพยาบาลวิชาชีพมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานในแผนก ก็สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข และส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างสูงสุดเช่นกัน แต่หากมีความสัมพันธ์ขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน อาจจะทำให้เกิดความตึงเครียดในการทำงาน ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานได้ในที่สุด ความเพียงพอของรายได้ส่งผลต่อความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถอธิบายได้ว่าหากพยาบาลเกิดความพึงพอใจต่อรายได้ จากการที่พยาบาลได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่าจนทำให้รายได้เพียงพอเหลือเก็บ จะมีผลทำให้ลดระดับความเครียดจากการทำงานลงได้ แต่หากรายได้ไม่เพียงพอหรือไม่เหลือเก็บ อาจจะมีผลทำให้พยาบาลเกิดความตึงเครียดในระหว่างการทำงาน

และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ หอผู้ป่วยส่งผลกระทบต่อความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถอธิบายได้ว่าหอผู้ป่วยที่พยาบาลได้ประจำอยู่ในแต่ละประเภทยัง มีผลกระทบต่อระดับความเครียดของพยาบาล อาจเป็นเพราะหอผู้ป่วยแต่ละประเภทยังมีรูปแบบการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน การแบกรับภาระความเครียดก็แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นอายุรกรรม ศัลยกรรม ศัลยกรรมหัวใจ ศัลยกรรมประสาท อุบัติเหตุ หัวใจและหลอดเลือด หอผู้ป่วยทุกประเภทที่กล่าวมาล้วนมีความรับผิดชอบ ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น หากพยาบาลได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหอผู้ป่วยที่ตนมีความรู้ ความสามารถ ความถนัด อาจส่งผลทำให้พยาบาลปฏิบัติงานได้อย่างสุดความสามารถและอาจจะเกิดความเครียดได้น้อยที่สุด รายได้ ส่งผลกระทบต่อความเครียดของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถอธิบายได้ว่า รายได้ของพยาบาลมีผลต่อระดับความเครียดในการปฏิบัติงานประจำและการให้บริการดูแลผู้ป่วยในแผนก หอผู้ป่วยวิกฤติ เนื่องด้วยหากพยาบาลได้รับรายได้และค่าตอบแทนที่มีความคุ้มค่ากับตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ อาจจะทำให้พยาบาลเกิดความตึงเครียดจากการทำงานได้น้อยลงและลดอัตราความเครียด ลงได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเครียดในพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤติโดยเรียงลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในแผนก ความเพียงพอของรายได้หอผู้ป่วย และรายได้ ตามลำดับ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการวางนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ความเครียดลดลง ส่งผลให้พยาบาลมีสุขภาพจิตที่ดี ทำงานอย่างมีความสุข เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการ ควรจัดกิจกรรมกลุ่มหรือชมรมที่ส่งเสริมให้เกิดความสนิทสนม มีความรักความห่วงใย กันมากขึ้น เพื่อช่วยลดความตึงเครียดในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ระดับผู้ปฏิบัติการได้เข้าถึงการกำหนด นโยบายหรือการบริหารงานต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมให้ระดับผู้ปฏิบัติการได้รับทราบปัญหาและวางแผนร่วมกัน ในการแก้ไขปัญหา

การวิจัยเรื่อง : การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด-19 หอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ปาริชาติ โชติคุต
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคโควิด - 19 คือ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่ก่อให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า SARS-CoV-2 การแพร่กระจายเชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยในระยะ ๑ - ๒ เมตร อาจได้รับเชื้อผ่านการสูดดมละอองฝอยของเชื้อในอากาศหรือการสัมผัส เช่น การจับของใช้ สาธารณะร่วมกัน แล้วมาสัมผัสเยื่อต่างๆ ในร่างกาย เช่น ขยี้ตา สัมผัสปาก หรือหยิบอาหารรับประทานทางปาก เป็นต้น ระยะเวลานับจากการติดเชื้อและการแสดงอาการ (ระยะฟักตัว) มีตั้งแต่ ๑ - ๑๔ วัน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๕ - ๖ วัน เมื่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เข้าสู่ร่างกายทำให้เกิดการติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจส่วนบน ผู้ป่วยจะมีอาการ มีไข้ ไอ เจ็บคอ หายใจขัด คัดจมูก มีน้ำมูก ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่สามารถรับรสอาหารได้ อาการของโรคจะรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ไข้ขึ้นอยู่กับภูมิคุ้มกันของแต่ละบุคคลที่ได้รับเชื้อ หากภูมิคุ้มกันในร่างกายไม่สามารถจัดการกับเชื้อได้ จำนวนเชื้อไวรัสก็จะเพิ่มมากขึ้น กระจายไปยังเซลล์ข้างเคียง ทำลายเซลล์ในหลอดลมและปอด ทำให้ปอดอักเสบและเกิดภาวะทางเดินหายใจล้มเหลว เป็นเหตุให้ผู้ติดเชื้อ COVID - 19 เสียชีวิต

การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เกิดขึ้นเป็นวงกว้างทั่วโลก ในประเทศไทยเองก็พบว่ามีการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 อย่างแพร่หลายจากสถิติผู้ป่วยติดเชื้อภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ พบผู้ป่วยติดเชื้อโควิด - 19 ยืนยันสะสม ๒,๑๙๔,๕๓๒ ราย มีผู้เสียชีวิตสะสมรวม ๒๑,๖๐๔ ราย และมีแนวโน้มว่าจะมีผู้ป่วยเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละวัน รัฐบาลต้องเผชิญกับปัญหาค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้ป่วย การจัดหาโรงพยาบาล อุปกรณ์ทางแพทย์ ยารักษาโรค และอุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อให้เพียงพอกับประชาชน ซึ่งต้องใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

เนื่องจากโรคโควิด - 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ ยังไม่มีแนวทางการรักษาพยาบาลโรคโควิด - 19 ที่ชัดเจน โรงพยาบาลตำรวจจึงได้จัดเตรียมหอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ ซึ่งเป็นห้องแยกเดี่ยว (single isolation room) หอผู้ป่วย cohort ward เพื่อรองรับให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 จำนวน ๑๒ ห้อง แบ่งเป็นห้อง Negative pressure จำนวน ๑๐ ห้อง, ห้องผู้ป่วยแบบธรรมดา จำนวน ๒ ห้อง โดยมีสถิติการรักษาพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด - 19 ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีผู้ป่วยจำนวน ๓๔๔ ราย จากการปรับเปลี่ยนระบบการให้การักษาพยาบาลแบบปกติทั่วไปมาเป็น Airborne precautions ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ ชุดอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องพัฒนา

แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งที่ผ่านมาโรงพยาบาลตำรวจ ยังไม่มีการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาวិเคราะห์วิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ของผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน และการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และนำผลการศึกษาที่ได้ไปวางแผนพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ที่ถูกต้องตามมาตรฐานปลอดภัยทั้งผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่บุคลากรทางการแพทย์ และสามารถกำหนดวางแผนค่ารักษาพยาบาลที่เหมาะสมกับผู้ป่วยได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนทางตรงต่อหน่วยบริการการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ของผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ โรงพยาบาลตำรวจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19
๒. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนในการกำหนดค่าบริการการรักษาพยาบาล การวางแผนบริหารจัดการ พัฒนาระบบการปฏิบัติงานการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ให้เหมาะสมกับงบประมาณค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานได้รับ
๓. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นพื้นฐานในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า หอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ มีผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ทั้งหมดที่มาพักรักษาพยาบาลประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนทั้งหมด ๒๐ คน มีจำนวนวันนอนรวมเท่ากับ ๒๔๘ วันนอน มีวันนอนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๒.๔ วันนอน มีต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยต่อผู้ป่วยโรคโควิด - 19 จำนวน ๑ คน มีมูลค่าเท่ากับ ๗,๕,๓๙๖.๕๐ บาท และมีต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยต่อ ๑ วันนอนของผู้ป่วยโรคโควิด - 19 มีค่าเท่ากับ ๖,๐๘๐.๓๕ บาท จากการวิเคราะห์ต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยต่อเดือนของหน่วยงานหอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ พบว่ามีมูลค่าต้นทุนดำเนินการเท่ากับ ๑,๕๐๗,๙๒๘.๑๐ บาท โดยแบ่งออกเป็น ๑) ต้นทุนค่าแรงเฉลี่ย ๑,๐๔๙,๑๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๓ ของต้นทุนดำเนินการเฉลี่ย ๒) ต้นทุนค่าลงทุนเฉลี่ย ๓๔๓,๕๐๘.๔๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๗ ของต้นทุนดำเนินการเฉลี่ย และ ๓) ต้นทุนค่าวัสดุสิ้นเปลืองและค่าสาธารณูปโภค ๑๑๕,๔๑๙.๖๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๖ ของต้นทุนดำเนินการเฉลี่ย

ผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ชั้น ๑๓ โรงพยาบาลตำรวจ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ ๗๐ มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง ๔๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๕ มีการใช้สิทธิในการรักษาพยาบาล โดยใช้สิทธิกรมบัญชีกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของผู้ป่วยโรคโควิด - 19 ทั้งหมด ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโดยรวม ๘๘๖,๓๙๕ บาท โดยมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากที่สุด ๑๕๔,๑๙๖ บาท และมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลน้อยที่สุด

๑๙,๘๑๐.๕๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ย ๔๔,๓๑๙.๗๕ บาทต่อคน ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากที่สุดอยู่ในหมวดค่าห้องและค่าอาหารคิดเป็นจำนวนเงิน ๕๖๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๕ และระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาลอยู่ในโรงพยาบาล ช่วงเวลา ๒๑ - ๓๐ วัน มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นเงินเฉลี่ย ๑๕๔,๑๙๖ บาท ผู้ป่วยที่มีอายุ ๘๑ - ๑๐๐ ปี มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากที่สุดเฉลี่ย ๙๒,๘๕๑ บาทต่อคน และผู้ป่วยที่ใช้สิทธิประกันสังคมมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากที่สุด ๘๙,๗๘๔.๕๐ บาทต่อคน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าต้นทุนดำเนินการในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 มีมูลค่ามากที่สุดคือต้นทุนค่าแรง เนื่องจากการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อ การสวมชุดป้องกันส่วนบุคคลที่ถูกต้อง ดังนั้นจึงควรจัดอัตราเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณผู้ป่วย ซึ่งพบว่าที่มีจำนวนมากขึ้นในแต่ละวัน ทำให้การคิดอัตราค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด - 19 มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของโรคในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ พบว่าในปัจจุบันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการกลายพันธุ์ แบ่งออกเป็นหลายสายพันธุ์ ระยะเวลารุนแรงและอาการของโรคแตกต่างกัน ทั้งนี้ ระดับความรุนแรงของโรคยังขึ้นอยู่กับอายุของผู้ป่วยที่มากขึ้น การมีโรคประจำตัวที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากโรคโควิด - 19 และภาวะแทรกซ้อนจากการได้รับยารักษาโรคโควิด - 19 ซึ่งมีผลทำให้ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลและค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคโควิด - 19 เพิ่มมากขึ้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้ป่วยบางรายมีภาวะแทรกซ้อนเกิดขึ้นระหว่างนอนพักรักษาในโรงพยาบาล และมีบางครั้งขาดการบันทึกหรือมีการบันทึกข้อมูลอาการในเวชระเบียนผู้ป่วยไม่ครบถ้วน ส่งผลให้ได้รับค่าชดเชยค่าบริการรักษาพยาบาลที่น้อยกว่าความเป็นจริง ดังนั้น การบันทึกการวินิจฉัยโรคหลัก และการวินิจฉัยโรคร่วม รวมถึงบันทึกภาวะแทรกซ้อนให้ครบถ้วนถูกต้องตรงกับสภาพผู้ป่วย จะส่งผลให้โรงพยาบาลเรียกเก็บค่าชดเชยค่าบริการรักษาพยาบาลได้ในอัตราที่เป็นจริง และสอดคล้องกับการจัดสรรเงินในระบบสาธารณสุขที่จ่ายให้แก่โรงพยาบาล โดยจ่ายเงินตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (Diagnosis related group : DRG) เพราะจำนวนเงินที่โรงพยาบาลได้รับขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยโรคหลักของผู้ป่วยและตัวแปรอื่น ๆ ประกอบด้วย การวินิจฉัยโรคหลัก การวินิจฉัยโรคร่วม

การวิจัยเรื่อง : การวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง อรพิมพ์ นิรนาทล้ำพงศ์
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๕

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยพบว่า ประชากรไทยป่วยด้วยโรคไตวายเรื้อรัง ร้อยละ ๑๗.๖ หรือประมาณ ๔ ล้านคน โดยเป็นผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ต้องได้รับการบำบัดทดแทนไต จำนวน ๔๕,๔๔๔ ราย ซึ่งมีจำนวน ๕๔,๑๐๔ ราย ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ ๑๐ ต่อปี (สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๘) ทำให้ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการบำบัดทดแทนไตโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมหรือการล้างไตทางเยื่อช่องท้อง แม้ว่าการบำบัดทดแทนไตจะช่วยให้ผู้ป่วยดำรงชีวิตได้ยืนยาวขึ้น แต่ผู้ป่วยยังคงต้องเผชิญกับภาวะแทรกซ้อน ความทุกข์ทรมาน และได้รับผลกระทบด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยจะมีสิทธิการรักษาที่ครอบคลุมค่าฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายโดยตรงทางการแพทย์ แต่ผู้ป่วยยังต้องรับภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ จะมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ย ๕,๒๔๐.๔๐ บาทต่อเดือน ในผู้ป่วยบางรายต้องเสียค่าจ้างผู้ดูแลเฉลี่ย ๑๓,๒๐๐ บาทต่อเดือน เสียเวลาในการมาฟอกเลือดเฉลี่ย ๖.๒๐ ชั่วโมงต่อครั้ง และต้องหยุดงาน ๒ - ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ การเจ็บป่วยส่งผลให้ไม่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมือนเดิม การรักษาที่ซับซ้อน และระยะเวลายาวนานส่งผลต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ ทำให้เกิดความเครียด วิตกกังวล เบื่อหน่าย และเกิดภาวะซึมเศร้าได้

การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมยังคงเป็นทางเลือกในการรักษา เนื่องจากวิธีนี้ทำให้อัตราการตายลดลงร้อยละ ๒๖.๕ และผู้ป่วยมีชีวิตยืนยาวขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ ๖.๒ ปี (สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๗) ซึ่งนอกจากการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมจะมีต้นทุนค่าฟอกเลือดแล้ว ยังมีค่ายาสำหรับโรคไต ค่ายาสำหรับโรคร่วมต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง รวมทั้งค่าจ้างคนดูแล ค่าเดินทางไป - กลับโรงพยาบาล การหยุดงานไปโรงพยาบาล ทำให้ผู้ป่วยขาดรายได้ หรือบางรายไม่สามารถทำงานได้เลย ส่งผลให้ผู้ป่วยมีการดำเนินชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนไป จากรายงานผลการลงทะเบียนการรักษาด้วยการบำบัดทดแทนไตของสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย ผู้ป่วยไตเรื้อรังระยะสุดท้ายมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นจาก ๓๓,๔๘๗ คน เป็น ๔๕,๔๔๔ คน ในระยะเวลา ๘ ปี และมีต้นทุนในการรักษาสูงมาก ดังนั้น โรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายเป็นโรคหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (Public policy) และจากสถิติศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังแสดงในตาราง

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒	ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
Hemodialysis (ราย)	๖๒๓	๓/๔๑	๖๘๕
Hemodialysis (ครั้ง)	๒,๓/๙๙๓	๒,๘๒๓	๒,๙๘๖

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อทราบต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนและใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ

แบบแผนการวิจัย

- การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เน้นหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ
- การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- เมื่อเก็บรวบรวมและตรวจความครบสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำไปวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๑ ลักษณะทั่วไปของประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๒๕๔ คน เป็นเพศชาย ร้อยละ ๕๓.๕ เพศหญิง ร้อยละ ๔๖.๕ มีอายุระหว่าง ๕๑ – ๗๐ ปี จำนวน ๑๑๙ คน ร้อยละ ๔๖.๘ รองลงมาอายุ ๓๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๙๖ คน ร้อยละ ๓๗.๘ ส่วนระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคไต ๖ – ๑๐ ปี ร้อยละ ๓๘.๖ รองลงมา มีระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคไต ๒ – ๕ ปี ร้อยละ ๒๑.๓ สถิติการรักษาพยาบาลเป็นการเปิดต้นสังกัดหรือรัฐวิสาหกิจมากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๙ รองลงมา ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า (สปสช.) ร้อยละ ๒๙.๙

ขั้นตอนที่ ๒ รวบรวมต้นทุนทั้งหมดเพื่อการวิเคราะห์ ซึ่งได้แก่ ต้นทุนบริการพื้นฐาน (Routine Service Cost) ประกอบด้วย

ต้นทุนค่าลงทุน (Capital cost) ได้แก่ อาคารข้าราชการตำรวจ มีสภาพการใช้งานมากกว่า ๓๐ ปี มีราคาคงเหลือ ๑ บาท อายุการใช้งานสำหรับเครื่องมือแพทย์ที่ไม่ใช้วัสดุสิ้นเปลือง มีอายุการใช้งานทั้งหมด ๑๕ ปี ตามหลักการคำนวณของกรมบัญชีกลาง ดังนั้น เครื่องล้างตัวกรอง ราคา ๕๑๕,๐๐๐ บาท มีอายุการใช้งาน ๔ ปี มีค่าบำรุงรักษารายปี ๑๖,๐๕๐ บาท ราคาคงเหลือ ๓๓/๓,๖๖๖.๖๗ บาท เครื่องผลิตน้ำบริสุทธิ์ราคา ๑,๓๐๕,๐๐๐ บาท มีอายุการใช้งาน ๑๑ ปี มีค่าบำรุงรักษารายปี ๑๑๔,๐๐๐ บาท ราคาคงเหลือ ๓๖๐,๐๐๐ บาท เครื่องไตเทียมจำนวน ๒๖ เครื่อง แยกเป็นเครื่องเก่าที่ใช้งานตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ อายุเกิน ๑๕ ปี มีราคาคงเหลือ ๑ บาท แต่มีค่าบำรุงรักษารายปีราคา ๑๑,๓๒๑ บาทต่อเครื่อง คิดเป็นเงิน ๓๕,๑๖๓ บาท เครื่องไตเทียมอีกส่วนเริ่มใช้

ปี ๒๕๕๕ อายุการใช้งาน ๙ ปี มีค่าบำรุงรักษารายปี ๑๑,๓๒๑ บาทต่อเครื่อง เช่นเดียวกัน คิดเป็นเงินรวม ๒๖๙,๕๓๘ บาท ราคาคงเหลือ ๕,๕๕๙,๙๙๒.๔๐ บาท

ต้นทุนรวมศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ มีราคา ๑๑,๓๖๘,๕๒๔.๙๖ บาท มีค่าลงทุนราคา ๒,๓๖๐,๘๐๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔ ค่าแรงราคา ๓,๔๒๕,๘๖๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓ ค่าสาธารณูปโภคราคา ๑,๑๘๑,๘๕๑.๙๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓

จากการคำนวณพบว่าต้นทุนต่อหน่วยของศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ ราคา ๓,๘๐๓ บาท ต่อคน แต่สามารถเรียกเก็บกรณีไตวายเฉียบพลัน กรณีฟอกเลือดที่ไอซียู และกรณีเคส COVID - 19 ราคา ๓,๕๐๐ บาท/ครั้ง ส่วนค่าฟอกเลือดกรณีไตวายเรื้อรังราคา ๒,๐๐๐ บาท/ครั้ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. นำข้อมูลต้นทุนไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
๒. นำข้อมูลต้นทุนค่าแรงมาใช้ในการปรับอัตราค่าจ้างและการมอบหมายงานให้เหมาะสม
๓. นำข้อมูลต้นทุนครั้งนี้มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดราคาการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมให้เหมาะสมกับต้นทุนที่ลงไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ใช้เป็นประโยชน์สำหรับการประเมินค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นจริง
๒. ทำให้สามารถทราบข้อมูลในการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อจะได้เตรียมบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้เพียงพอ
๓. ใช้เป็นแนวทางในการตั้งงบประมาณที่ต้องใช้สำหรับการรักษา
๔. ใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยวิเคราะห์ต้นทุนการรักษาในเหตุการณ์อื่น ๆ ของศูนย์โรคไตต่อไป

* * *

การวิจัยเรื่อง : การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของข้าราชการตำรวจ ในโรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง พิลาสิณี ชปารังษี
โภชนากร (สบ ๓) กลุ่มงานโภชนาการ
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : สิงหาคม ๒๕๖๔ – ธันวาคม ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non – Communicable diseases; NCDs) คือ กลุ่มโรคที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อ หากแต่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ภายในร่างกายของบุคคลหนึ่ง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการดำเนินชีวิตประจำวันที่ไม่เหมาะสม เช่น การรับประทานอาหารที่มีรสหวาน มัน เค็มจัด การดื่มสุรา สูบบุหรี่ ขาดการออกกำลังกาย และมีความเครียด จากการรายงานข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization; WHO) พบประชากรทั่วโลกเสียชีวิตจากโรค NCDs มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓๘ ล้านคน (ร้อยละ ๖๘ ของสาเหตุการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรโลก) และ ๔๑ ล้านคน (ร้อยละ ๗๑ ของสาเหตุการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรโลก) ตามลำดับ

สำหรับสถานการณ์ในประเทศนั้น กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังยังคงเป็นปัญหาสุขภาพอันดับหนึ่งของประเทศทั้งในมิติของจำนวนการเสียชีวิตและภาวะโรคโดยรวม ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสถานการณ์ระดับโลก จากการรายงานข้อมูลของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑ พบอัตราการเสียชีวิตอย่างหยาบอันมีสาเหตุมาจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นสาเหตุการตาย ๓ อันดับแรก ได้แก่ โรคมะเร็งรวมทุกประเภท รองลงมาคือ โรคหลอดเลือดสมองและโรคหัวใจขาดเลือด คิดเป็นอัตราการเสียชีวิตเท่ากับ ๑๒๓.๓, ๔๗.๑ และ ๓๑.๘ คนต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผลการตรวจสุขภาพข้าราชการตำรวจสังกัดโรงพยาบาลตำรวจ ประจำปี ๒๕๖๓ ดำเนินการโดยกลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัว โรงพยาบาลตำรวจ พบว่าข้าราชการตำรวจมีโรคประจำตัว ๓ อันดับแรก ได้แก่ ไขมันในเลือดผิดปกติ (ร้อยละ ๓๒.๕๗) น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ ๒๙.๗๗) และน้ำตาลในเลือดสูง (ร้อยละ ๙.๕๗) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์แบบสำรวจพฤติกรรมการบริโภค ออกกำลังกาย และอารมณ์ ในโครงการสร้างเสริมสุขภาพข้าราชการตำรวจและครอบครัว “ตำรวจไทยร่วมใจรักสุขภาพ ๓ อ.” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการโดยกลุ่มงานโภชนาการ โรงพยาบาลตำรวจ พบว่าข้าราชการตำรวจที่เข้าร่วมโครงการ มีโรคประจำตัว ๓ อันดับแรก ได้แก่ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน และไขมันในเลือดผิดปกติ จะเห็นได้ว่าโรคประจำตัวในลำดับต้น ๆ จากทั้งสองการศึกษาจัดเป็นโรค NCDs ซึ่งมีปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การบริโภคที่ไม่เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารในข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตำรวจ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น ๕๒๘ นาย ประกอบด้วย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ ๘๐.๓) อายุระหว่าง ๓๐ - ๓๙ ปี (ร้อยละ ๓๐.๑) นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ ๙๗.๓) สังกัดกลุ่มงานพยาบาล (ร้อยละ ๔๖.๖) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ ๖๔.๔) รายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๒๘) มีค่า Body Mass Index (BMI) อยู่ในเกณฑ์ปกติ (๑๘.๕ - ๒๒.๙ Kg/m) (ร้อยละ ๔๑.๙) เส้นรอบเอวอยู่ในเกณฑ์ (เพศหญิง ไม่ควรเกิน ๓๒ นิ้ว, เพศชาย ไม่ควรเกิน ๓๖ นิ้ว) (ร้อยละ ๗๖.๙) ไม่มีโรคประจำตัว (ร้อยละ ๖๑.๐) ในด้านพฤติกรรมการเข้าถึงอาหารมื้อหลักโดยส่วนใหญ่คือ ชื้อจากร้านอาหาร (เช่น ข้าวราดแกง ร้านตามสั่ง) ร้อยละ ๖๘.๘ ไม่ได้อยู่ในระหว่างคุมน้ำหนักตัว ร้อยละ ๕๙.๑ โดยผู้ที่อยู่ในระหว่างควบคุมน้ำหนักมีรูปแบบการบริโภคอาหารคือ Intermittent Fasting ร้อยละ ๕๔.๐ ในด้านพฤติกรรมการทานอาหารพบว่าพฤติกรรมที่ปฏิบัติโดยส่วนใหญ่ คือ รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่ ร้อยละ ๗๐.๗ และมีการรับประทานอาหารไม่เหมาะสมบางส่วน ร้อยละ ๗๑.๒ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยคือ ดื่มนมชาดมันเนยวันละ ๑ - ๒ แก้ว ร้อยละ ๓๓.๑

สรุปผลการวิจัย

ผลการคัดกรองพฤติกรรมการบริโภค หวาน มัน เค็ม พบว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตำรวจมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติโดยส่วนใหญ่ คือ รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยคือ ดื่มนมชาดมันเนยวันละ ๑ - ๒ แก้ว โดยรวมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตำรวจส่วนใหญ่มีสุขภาพดี เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่า Body Mass Index อยู่ในเกณฑ์ปกติ (๑๘.๕ - ๒๒.๙) ร้อยละ ๔๑.๙ เส้นรอบเอวอยู่ในเกณฑ์ (หญิงไม่ควรเกิน ๓๒ นิ้ว ชายไม่ควรเกิน ๓๖ นิ้ว) ร้อยละ ๗๖.๙ และไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ ๖๑.๑

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเจ้าหน้าที่ทั้งโรงพยาบาล ได้แก่ ลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ เพื่อจะได้ทราบพฤติกรรมการบริโภคของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดของโรงพยาบาล และเพิ่มระยะเวลาหรือหาแนวทางในการเก็บข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลกลับมาน้อย แล้วนำผลที่ได้มาจัดกิจกรรมรณรงค์ให้บุคลากรในโรงพยาบาลตำรวจดื่มนมเพื่อสุขภาพต่อไป

* * *

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๕ พล.ต.อ.ปิยะ อุทาโย รอง ผบ.ตร. ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จฯ เนื่องในวันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีผู้แทน พล.ท. ผู้แทน ผบ.ทสส., ผู้แทนเหล่าทัพ ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จฯ ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๑

วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๕ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. เป็นประธานการประชุมเตรียมความพร้อมการปฏิบัติในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของ ตร. ผ่านระบบประชุมทางไกล โดยมี พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์, พล.ต.อ.รอยา รอง ผบ.ตร., พล.ต.อ.ปริชสา ที่ปรึกษาพิเศษ ตร., พล.ต.ท.ธนาฯ, พล.ต.ท.ประจวบฯ และ พล.ต.ท.สราวุฒิกฯ ผู้ช่วย ผบ.ตร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม ศปก.ตร. ชั้น ๒๐ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จุดตรวจ ช่วงเทศกาลสงกรานต์และวันหยุดยาว เพื่อตรวจการตั้งจุดตรวจ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ตร. กำหนดอย่างเคร่งครัด ณ จุดตรวจ สก.แสนภูคา จว.ฉะเชิงเทรา

วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. ประธานในพิธี พร้อมด้วย พล.ต.ท.สุรเชษฐ์ หักพาล ผู้ช่วย ผบ.ตร. ในฐานะ นายกส.มาคมชาวปักษ์ใต้ ในโครงการ “จิตอาสารักษ่าชายเลน หาดท่าเลาเฉลิมพระเกียรติ” เพื่อระลึกในพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีผู้เข้าร่วมงานรวมกันกว่า ๓,๐๐๐ คน ที่บริเวณป่าชายเลนหาดท่าเลา หมู่ที่ ๒ ต.ปากคลอง อ.กลาง จว.ภูเก็ต

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ พล.ต.ท.กิตติรัฐ พันธุ์เพชร ผู้ช่วย ผบ.ตร. เป็นประธานการประชุมเตรียมคณะทำงานโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อมบริเวณลานพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๔ ครั้งที่ ๒ โดยมี พล.ต.หญิง ศุภลักษณ์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม รอง ผบ.ก.สท. ผู้แทน สท., ผู้แทนกรมศิลปากร, ผู้แทนสำนักพระราชวัง และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุม ณ ห้องประชุม พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อาคาร ๘ ตร.

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ผบ.ตร. มอบหมาย พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. เป็นประธานเปิดการประชุมอาเซียนไซเบอร์สำหรับหน่วยงาน บังคับใช้กฎหมายและหุ้นส่วน ณ แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา เมอร์ลิน บีช จว.ภูเก็ต โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต, ผบ.ช.ภ.๘, ผู้อำนวยการแผนก อาชญากรรมไซเบอร์ องค์การตำรวจสากล, หัวหน้าความมั่นคงด้านไซเบอร์ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกาใต้ ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ๘ ประเทศ คู่งจางจากอาเซียน ๗ ประเทศ และตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน อาชญากรรมทางไซเบอร์ประเทศไทย รวมกว่า ๑๐๐ คน เข้าร่วมประชุม